

ONS ZUIDEN. PANORAMA

23 DECEMBER 1937 — No. 51

LOSSE NUMMERS 15 CENT

IRCHBACH

ZIE ONZE 500-GUIDEN-PRISVRAAG

★
Elk jaar vindt er in de Japansche kolonie te Los Angeles een stemmig festival plaats, onder de auspiciën van den bond van Japansch-Amerikaansche burgers. De Japanners noemen hun kolonie, de grootste die men in een Amerikaansche stad kan vinden, „Klein-Tokio” en alle Nisei — dit zijn Amerikanen van Japansche afkomst — nemen aan het feest deel.
 ★

Het bal-in-openlucht is de bekroning van het feest en de sluitsteen van den grooten parademarsch door „Klein-Tokio”. De jongelui laten zich de gelegenheid niet ontnemen om aan een heerlijk dansje hun hart op te halen.

HET NISEI-FEEST TE LOS ANGELES

Het Nisei-feest staat steeds in het teken van een gezellige prettige drukte. Er wordt een feestkoningin gekozen, allerlei shows worden op touw gezet en ten slotte geeft men tal van variëtenummers ten beste. Er wordt veel aandacht en zorg aan besteed en de jonge Japansche dames laten costumeering en opschik dan ook maar liefst over aan de vlugge vingers van den ervaren vakman.

In de pauze tusschen de spelen door in Yamato-hal. De warme atmosfeer, de spanning van het bonte kijkspel, de feestroes, die iedereen aangrijpt, doet groot en klein verlangen naar een frisschen drank. Deze jonge spruit uit „Klein-Tokio” geniet in alle goedmoedsrust van zijn „rietje”

Aan de feestelijkheden is ook een wedstrijd voor babies verbonden. De jonge bekroonden van beiderlei kunne verlaten, na de uitspraak der jury, het „worstel-perk”, met de pas verworven trofeeën sterig in hun knuisjes gekneld.

Rechts: een foto genomen op het kroningsbal in Biltmore-hotel. Een meesleepend strijkje, een knus-gezellig hoekje en een paar vriendelijk lachende oogen, die stralen van blijheid en levenslust: och, es ist eine alte Geschichte und doch bleibt sie immer neu....

Door de straten van Klein-Tokio wordt een grootsch opgezette parade georganiseerd, de z.g. „Ondo”, waaraan door iedereen wordt deelgenomen. Vooral de jongste generaties in hun typische nationale kleederdracht vormen in dien optocht kleurige groepen.

HET GULDEN SPOOR

door Estella Deladier

De veertiende Mei van dit jaar was een merkwaardige dag voor de kleine samenleving van Boulange. Als u het niet mocht weten: Boulange is een schoon gelegen dorp in het departement van de Rhône, een streek met een mild klimaat en vriendelijke mensen. Slechts zelden geeft Boulange de koortsig jachtende buitenwereld stof tot praten. Dat komt niet omdat de mensen er beter zijn dan elders ter wereld, maar alleen omdat Boulange een dorp is, waar iedereen iedereen kent. Bevreesd als zij zijn voor opspraak, houden zij den strijd met hun hartstochten, hun lief en leed en hun kwaad en goed zoo veel mogelijk verborgen tusschen vier muren, waarbinnen alleen hun intieme omgeving toegang heeft. En daarom dringt er van Boulange slechts zelden opzienbarend nieuws tot de buitenwereld door.

Sommige gebeurtenissen op dien veertienden Mei dreigden Boulange echter aan die stille vergetelheid te zullen ontrukken, waarin 't tot nu toe voor de rest van de wereld verzonken lag. In den vroegen morgen van dien dag zat een zekere meneer Flaubert met een bleek en vertrokken gezicht op zijn gewone plaats aan de onthijttafel. Meneer Flaubert was in Boulange kassier van de „Credit Français,” een voorname bankinstelling in Parijs, die in de streek rond Boulange een belangrijke clientèle telde van bescheiden welstand.

In deze streek genoot meneer Flaubert het onbepaald vertrouwen van velen. Hij was ongehuwd, negenenveertig jaar oud en behoorde tot de voornaamste notabelen van het dorp. Men achtte het waarschijnlijk, dat hij binnenkort hier of daar benoemd zou worden tot burgemeester en het was een publiek geheim, dat hij niet ongevoelig was voor die eer.

Dezen morgen zat meneer Flaubert met een radelozen blik in zijn ochtendblad te turen. Niemand wist het en niemand mocht het zelfs maar vermoeden, doch in het geheim had de solide kassier van de „Credit Français” reeds sinds geruimen tijd grof gespeculeerd in Amerikaanse waardepapieren. Om te voldoen aan zijn eerezucht had hij op veel te grooten voet geleefd en, zooals zoovelen in dergelijke omstandigheden, zich bedrogen met de hoop, dat een voorzichtige speculatie hem er weer boven op zou helpen. Maandenlang had hij zich daarna met wisselend geluk op dien wrakken financieelen grond staande kunnen houden, totdat de krant hem dezen morgen tot de ontdekking had gebracht dat hij totaal geruineerd was en armer dan de minste daglooner van Boulange.

Meneer Flaubert was tot nu toe een eerlijk man gebleven. Hij had gespeculeerd met zijn eigen geld en nimmer aan een centime van anderen geraakt. Doch thans bevond hij zich in een toestand, die hem de grens tusschen het mijn en dijn uit het oog deed verliezen en hem radeloos deed zoeken naar een middel om de plotseling ontstane financieele moeilijkheden het hoofd te kunnen bieden.

Met bevende vingers bracht hij het kopje thee aan zijn mond en sloeg het heete vocht in één teug naar binnen. Zijn oogen zochten de cijferkolommen van de New-Yorksche beursberichten, maar door den nevel, die voor zijn oogen hing, kon hij de cijfers zelfs niet flauw onderscheiden. Hij streed een korten, radelozen strijd met zijn eerlijkheid en fatsoen. Vóór hedenmiddag drie uur moest hij ruim honderduizend francs suppleeren. Deed hij het niet, dan kwam hij terstond in moeilijkheden en raakte zijn soliden naam, zijn positie en zijn aanzien kwijt. Honderdduizend francs was echter een enorm bedrag in deze omstandigheden. Zelf bezat hij hoogstens nog tweehonderd francs, die hij eerlijk de zijne kon noemen en zijn vrienden konden hem evenmin aan zoo'n kapitaal helpen. . . .

Meneer Flaubert stond van tafel op en begon met koortsachtige haast zijn ruime eetkamer op en neer te loopen. Hij zag slechts twee wegen voor zich om in te slaan. De eene leidde naar Parijs — naar zijn directie. Als hij zijn onvoorzichtigheid openhartig

opbiechtte, zou men hem het noodige geld ongetwijfeld voorschieten. Maar hoeveel zelfvernedering werd daar niet toe vereischt! En hoe beschamend zou zijn positie in den vervolg zijn! Hij zou dat voorschot moeten terugbetalen en, gedwongen te leven van zijn sterk verminderd salaris, kleiner moeten gaan wonen, zijn auto wegdoen, zijn levenswijze inkrimpen en alle luxe opgeven — kortom, hij zou het middelpunt zijn van nieuwsgierigheid, bespottung en beklag van de heele streek en dat vandroeg zijn trots niet.

De tweede weg, dien hij voor zich zag, leidde in 'n andere richting — naar het oosten. Hij had tachtigduizend francs in kas en hij behoefde slechts den trein te nemen naar Milaan om alle moeilijkheden te ontgaan. De directie zou hem waarschijnlijk niet eens laten vervolgen en in den vreemde vielen vernederingen en armoede gemakkelijker te dragen dan hier, waar iedereen hem had gekend als een welgesteld man.

Het voorhoofd van meneer Flaubert was bedauwd met kleine zweetdruppeltjes. Hij streed, zette zich besluiteloos neer en begon den strijd met zijn beter ik opnieuw. Toen loosde hij plotseling 'n diepen zucht en begaf zich naar zijn kantoortje. Er was slechts één uitweg: de vlucht. Hij telde zijn kas en sloot de banknoten in een citybag. Daarop pakte hij twee koffers vol kleren en voorwerpen van waarde en schreef een brief voor zijn huisheer. Hij sloot dezen in een envelop, adresseerde hem en nam vervolgens een nieuw velletje papier om zijn directie te schrijven.

In gedachten keek hij op zijn horloge. Het was half tien — hij zou den trein nemen van elf uur. Plotseling herinnerde hij zich dat hij nog elfduizend francs onder zijn berusting had van kleine spaarders, die het geld thuis niet vertrouwd achtten en het hem in bewaring hadden gegeven, om in de brandkast te sluiten. Na een korte aarzeling pakte hij ook dit geld in zijn citybag. Terwijl hij de tasch sloot, viel hem iets in, een vluchtige gedachte. Voor al die brave, zuinige spaarders zou hij voortaan een noodlottige herinnering zijn, die hun hun geheele leven bij zou blijven. Doch om het even — elfduizend francs was een niet te versmaden bedrag onder deze omstandigheden.

Meneer Flaubert zette zich neer voor zijn schrijftafel en begon den brief aan zijn directie.

Op datzelfde uur zat mevrouw Madelaine Blanchard in het boudoir van haar villa „Mon Repos” met een brief op haar schoot. Meneer Blanchard was schoolopziener van het arrondissement Boulange en een uur geleden de deur uitgegaan voor een dienstreis. Haar beide kinderen Suzanne en Jules bevonden zich nog in de eetkamer onder de hoede van de meid. Zelf had zij het ontbijt niet aangeraakt — sinds zij om acht uur dien brief uit Parijs ontvangen had, was zij zichzelf niet meer geweest.

Madelaine Blanchard was achtentwintig jaar oud, 'n erkende Parijsche schoonheid en zij voelde zich diep ongelukkig. Tien jaar geleden, toen zij nog Madelaine Poisson heette, achtte zij zich een van de gelukkigste meisjes van Parijs. Zij speelde voor de film en volgens de regisseurs van Pathé had zij een schoone toekomst voor zich. Inderdaad zag zij zich de volgende twee jaren steeds belangrijker rollen voor het witte doek toebedeeld en wellicht had zij aan het filmfirmament thans reeds lang geschitterd als een ster van de eerste grootte, als zij Gérard Blanchard niet had leeren kennen.

Gérard Blanchard was een jong, vooruitstrevend politicus en ambtenaar aan het Ministerie van Eeredienst en Onderwijs, dien men uitgegaan 'n schitterende carrière voorspelde. Bedwelmd door het lang niet onwaarschijnlijke vooruitzicht nog eens in de Parijsche salons te zullen schitteren als de echtgenoot van een minister, had zij zijn aanzoek geaccepteerd en de film eraan gegeven. Een jaar na hun huwelijk hadden politieke kuiperijen echter plotseling een einde gemaakt aan de veelbelovende loopbaan van haar man en hij had zich nog gelukkig mogen

prijzen met een aanstelling als schoolopziener in een verlaten arrondissement aan de Rhône. Schreiend had zij afscheid genomen van Parijs en van het schitterende perspectief, dat zij zich had gedroomd, en met een hart vol teleurstelling, verdriet en verbittering was zij haar man naar Boulange gevolgd. Hier was eerst Suzanne geboren en twee jaar later haar zoontje Jules.

Het bezit van twee lieve kinderen had Madelaine Blanchard nooit kunnen verzoenen met haar verbanning uit het vroolijke Parijs. Zij was blijven treuren en zonder er haar man iets van te vertellen, had zij hemel en aarde bewogen om hem overgeplaatst te krijgen naar de hoofdstad. Doch al die pogingen waren op een teleurstelling uitgelopen en daarna was er langzaam, heel langzaam een ander plan in haar hoofd gerijpt.

Waarom zou zij geen moeite doen weer aangenomen te worden bij Pathé en zich dan voorloopig alleen in Parijs vestigen? Als zij eenmaal daarginds woonde, kon zij persoonlijk de autoriteiten bewerken, die over Gérard's standplaats beschikten en als zij aan de film succes had, kon Gérard dat ellendige schoolopzienersbaantje er zelfs heelemaal aan geven en voortaan als ambteloos burger leven. . . .

Het denkbeeld liet haar niet los. Zij schreef naar een bevriende relatie in dienst van Pathé en alles ging als van een leien dak. Men had haar nog niet vergeten en zou haar gaarne in de gelegenheid stellen haar krachten en kunnen opnieuw te toonen. Er volgde een persoonlijk bezoek aan Parijs en na dagenlang ongeduldig wachten was vanmorgen eindelijk die brief gekomen: zij werd verwacht op de voorgestelde voorwaarden en men verzocht haar zoo mogelijk heden nog naar Parijs te komen. . . .

Madelaine Blanchard zat daar met dien brief op haar schoot en dacht koortsachtig na. Neen, zij kon hier niet langer meer leven. Dat bekrompen dorp, die bekrompen mensen, die bekrompen horizont — neen, zij wilde niet wegwijnen en vergeten sterven. Het offer dat het leven hier van haar eischte ging boven haar krachten — niemand kon van haar vergen, dat zij zich levend begroef, terwijl haar daarginds een schitterend leven wachtte.

Deed zij slecht met heen te gaan en haar man en de kinderen achter te laten? Neen, want zij zouden haar weldra volgen en het was zelfs voor hun bestwil dat zij ging. Zeker, zij kon zich een prettiger scheiding voorstellen — dit vertrek zou het karakter hebben van een vlucht, van moedwillige verlatting, zooals dat heette. Gérard wist nergens van en vermoedde zelfs niets — als zij hem niet voor 'n voldongen feit stelde, zou hij hemel en aarde bewegen om haar terug te houden. En zij kon niet tegen die scènes — als hij de kinderen tegen haar in het vuur bracht zou zij zwak zijn en blijven berusten in dit bekrompen, onvolkomen bestaan. En dat niet. . . .

dat niet. . . .

Madelaine keek op de klok. Het was half tien, zij kon den trein nemen van half twaalf naar Parijs. Zij zou slechts het hoognoodige meenemen — al haar kleren konden haar nagezonden worden. Terwijl zij een verstrooiden blik wierp door het boudoir drongen er kinderstemmetjes tot haar door. In gedachten vestigde zij haar onrustige oogen op het tapijt aan haar voeten. Haar vertrek zou natuurlijk een hoop opspraak verwekken. Haar man alleen, de kinderen verlaten — ja, het was wel een wreede herinnering, die zij in Boulange achterliet. Maar de hemel wist het — zij kon niet anders. . . .

De trein van Avignon, die om tien minuten voor negenen in Boulange arriveert, bracht een passagier aan, die blijkbaar vreemd was in het dorp. Het was een kort, corpulent heertje, met een pince-nez op zijn neus en een actetasch onder zijn arm. Hij vroeg iets aan den gendarme die voor het station op post stond en verwijderde zich daarop met korte, driftige schreden in de richting van het dorp. Na eenig zoeken stond hij stil voor een bescheiden rentenierswoning en belde zachtjes aan. Een oude vrouw deed hem open.

„Ik ben notaris Couturier uit Avignon,” zei hij gedempt. „Ik ben schriftelijk verzocht bij een zekeren heer Bergagne aan te komen.”

De vrouw knikte. „Kom binnen, notaris. Hij is nog goed bij zijn positieven, maar de dokter zegt, dat ie den nieuwen morgen niet meer halen zal.”

Notaris Couturier ging de deur in, die de vrouw voor hem opende en trad voor het bed van een zeventigjarigen man. Hij had een mager, spits gelaat en onrustige oogen. Zijn gekromde vingers plukten aan de deken en naast zijn hoofdkussen lag een open-

gesneden couvert. De vrouw gaf den notaris een stoel en de man op bed wees naar een glas wijn, dat op het nachtkastje stond. De vrouw tilde zijn hoofd op en bracht het glas aan zijn lippen. Met kleine, klokkende teugjes dronk hij het leeg en legde zijn hoofd met een tevreden zucht neer op het kussen. In zijn oogen keerde de rust terug en z'n ingevallen, dorre wangen werden gekleurd door 'n lichten blos.

Langzaam en telkens onderbroken door korte adempauzes, begon hij te spreken. „De dokter zegt, dat ik het niet lang meer maken zal. Ik heb u laten komen om een testament te maken, notaris. In deze envelop naast mijn hoofd vindt u een depositobewijs van een bank in Lyon. Mijn tegoed op die bank bedraagt honderdvijftigduizend francs. Verder is er in huis nog negenduizend francs aanwezig, dit huis is mijn eigendom en ik bezit landerijen aan den buitenkant van het dorp. U moet dit alles verdeelen, zooals ik het u zeggen zal.”

„Heel goed,” antwoordde de notaris, terwijl hij zijn tasch opende. Hij schoof de tafel dicht bij het bed, zette zich ervoor en spreidde een vel papier voor zich uit. „U kunt beginnen,” knikte hij.

De zieke kuchte, haalde diep adem en begon met oogen, waarin een vreemde uitdrukking lag, zijn laatste wil te dicteeren. „Mijn huis, het huisraad en het geld, dat zich hier bevindt, vermaak ik aan mijn huishoudster Jacqueline Lucien. Dat is de vrouw, die u binnenliet. Mijn landerijen vermaak ik aan de gemeente, onder voorbehoud dat zij niet verkocht mogen worden en het vruchtgebruik aan de armen komt. Mijn kapitaal schenk ik zonder eenig voorbehoud aan den Franschen Staat. Ten slotte vermaak ik aan mijn dochter...”

De notaris keek verrast op en ontdekte een triomfantelijke uitdrukking op het oude gelaat van zijn cliënt. „Aan mijn dochter, getrouwd met Pierre Casalte, al mijn afgedragen kleeren, opdat ze iets zal hebben, dat haar het verdriet in herinnering brengt, dat zij haar ouden vader heeft aangedaan...”

Het hoofd van den man zonk terug in het kussen en hijgend, met een wraakzuchtigen blik in zijn oog, lag hij naar de zoldering te staren. Notaris Couturier had zijn pen laten rusten.

„De wet legt het me als een plicht op, mij te overtuigen van de helderheid van geest van den erflater, die zijn testament wenschte te maken,” sprak hij langzaam. „Bedoelt u werkelijk, dat u uw dochter ontverven wilt? En hebt u wellicht nog meer kinderen?”

De oogen van den zieke staarden hem woedend aan. „Ja, dat meen ik,” viel hij driftig uit. „Ik heb maar één kind en ze krijgt geen centime — geen centime, zeg ik! Liever zie ik haar voor mijn oogen verhongeren...”

De opwinding brak zijn stem en wat kalmer ging hij voort: „Ik zal u een korte geschiedenis vertellen, notaris. Dat meisje was mijn oogappel — alles wat ik op de wereld bezat, toen mijn vrouw gestorven was. Ik heb voor haar geploeterd, gespaard en zelfs haar minsten wensch altijd vervuld. Ik wou 'n dame van haar maken en zond haar naar een dure kostschool. Ik leed onder die scheiding, maar ik getroostte mij, omdat het voor haar bestwil was. Toen zij groot was en haar opvoeding voltooid, kreeg zij aanzien op aanzien en het een al deftiger dan het andere. Maar hoe beloofde ze mijn zorgen, denkt u? Zij gaf zich af met een slampamper hier uit het dorp — een molenaarsknecht, dien zij kende van haar jonge jaren. Ik heb den molen gekocht om hem te kunnen ontslaan en te dwingen naar elders te verhuizen. Hij is gegaan, notaris, maar na zes maanden ging zij hem achterna. Hier in ditzelfde vertrek hebben zich scènes afgespeeld, die ik voor onmogelijk zou hebben gehouden. Ik heb haar gesmeekt, geslagen en getrapt en het eenig resultaat was, dat zij mijn huis verliet. Ze is met hem getrouwd en ik heb gehoord, dat zij omkomen van den honger. Ze moeten nog even gek op elkaar zijn als vroeger, maar wat heb je aan liefde zonder vuur in je kachel en zonder eten in je maag? Schrijf het op, notaris — geen centime krijgt ze van me, alleen m'n ouwe kleeren...”

Reutelend van vermoedheid bleef hij zwijgen. De notaris schreef. Een oude wandklok tikte zachtjes de weinige uren af, die den zieke nog van de eeuwigheid scheidden. De notaris mompelde iets: het was wel een hardvochtige herinnering, die deze wraakzuchtige vader in het leven achterliet...

* * *

Langs den grooten weg van den kant van Orange naderde een jong meisje. Zij was blootsvoets, had

bruine beenen en armen, koolzwart haar en donkere oogen met een weerschijn van oud brons. Zij had een knap gezichtje met fijnbesneden trekken, een ranken hals en hagelwitte tanden. Een wilde bloem uit de poesta — een zigeunermisje met een viool, zwerfend door de zonnige dreven van het zuiden.

De toren van Boulange zond tien heldere slagen door zijn galmgaten over de dorpsdaken uit, toen zij het eerste huis bereikte. Het was 'n aardig villaatje. Zij stond stil en zette de viool aan haar kin. En plotseling klonk er een zangerige toon door de droomerige stilte, gevolgd door de eerste klanken van een teeder, weemoedig wijseje...

Daarbinnen zat meneer Flaubert en schreef zijn afscheidsbrief aan de directie. Eensklaps drong er een heerlijke viooltoon tot hem door. Hij keek even op, zag het meisje op den weg en bleef luisterend zitten. Zijn lippen bewogen zich in een schier onhoorbaar gefluister: „Ik ken een lied dat het hart bekoort, ik ken een lied vol melodij; ik heb het reeds als kind gehoord, die tijd is lang voorbij...”

Het sombere gelaat van meneer Flaubert verhelderde. Zijn oogen kregen een peinzende uitdrukking. Die oude melodie riep de herinnering aan zijn kindsheid wakker — aan zijn moeder en aan de vertrouwelijke uren, doorgebracht op haar schoot of aan haar knie. En aan haar liedjes en de gebedjes, die zij hem leerde. M'n hemel, hoe scherp bleven sommige herinneringen den mensch toch bij. „Die tijd is lang voorbij,” herhaalde hij in gedachten.

Het meisje daarbuiten brak de melodie af en kwam het tuinpad op. Meneer Flaubert kreeg het eensklaps benauwd, de gedachte aan zijn moeder en aan den eerlijken naam, dien zijn vader hem had nagelaten, kwelde hem. Hij wierp het raam open, tastte in zijn zak en vond een tienfrancstuk.

„Houd het maar,” zei hij een beetje heesch, toen het meisje hem met een verwonderden glimlach haar parelwitte tanden liet zien.

„Dank u, meneer, duizendmaal dank,” zong het meisje en het venster ging dicht.

Daarbinnen hervatte meneer Flaubert zijn koortsachtigen loop en het meisje liep verder. Spelend trok zij het dorp door. „Ik ken een lied, dat het hart bekoort...”

Deuren en vensters gingen open. Er vertoonden zich vrouwen. Zij luisterden aandachtig, pinkten iets weg uit hun oogen of snoeven luidruchtig en knikten het meisje toe. Mannen bleven staan. Op sommier gelaat kwam een schier vrome uitdrukking en anderen lachten met een soort teedere grimas, die hun weerbarstige lippen potsierlijk deed krullen. De kinderen groeften zich om het meisje heen en volgden haar.

Bij een villa, die met gulden letters den naam „Mon Repos” droeg, bleef zij opnieuw stilstaan. Vol en helder zong de viool.

„Mama, een vioolspeler,” kwamen Suzanne en Jules daarbinnen het boudoir instormen. Op het gelaat van Madelaine Blanchard verscheen een wrevelige trek. Konden zij haar dan geen oogeblik met rust laten? Zij liet zich met tegenzin naar de eetkamer meevoeren en plaatste zich met de kinderen voor het venster.

„Mijn moeder zong het aan de wieg van haren eersten zoon,” zong de viool weemoedig.

„Dat liedje ken ik,” klapte Suzanne in haar handjes. „Marie zingt het wel eens in de keuken. „Mijn moeder zong het aan de wieg...” Hebt u het bij ons ook gezongen, mama?”

„Stil, Suze,” zei Madelaine ernstig. De vraag van het kind had haar getroffen. Had zij wel eens gezongen bij de wieg van haar kinderen? Duidelijk kon zij het zich niet herinneren; haar vele leeg uren bracht zij meestal zoek met onvruchtbare droomerijen over Parijs en met bittere gedachten aan de teleurstellingen, die haar deel waren geweest.

De melancholieke zang deed een snaar in haar trillen. Zij keek op de kinderen neer — een beeldig zevenjarig meisje en een krachtige, vijfjarige jongen. Straks zou zij afscheid van hen nemen. Wat zouden zij doen als zij wisten, dat hun moeder hen ging verlaten? En hoe zouden zij zich gedragen, als zij eenmaal weg was? Vanavond zouden zij zeker schreien. En door het verlaten huis zou een eenzame man dwalen, die in méér teleurgesteld was, dan in de toekomst alleen. Hij zou zich ook bedrogen voelen in de liefde van zijn vrouw, die haar dierbaarste plichten had verzaakt, teneinde een hersenschimmig geluk na te jagen. Vreemd, dat zij thans de verwezenlijking van haar ideaal in dit nieuwe en beschamende licht zag — en nog vreemder, dat het die oude, bekende

melodie was, die deze kwellende gedachten opriep...

Suzanne vlijde haar blondgelokte kopje tegen haar aan — als bedelde zij om een liefkoozing. Veel teederheid waren de kinderen niet van haar gewend. Haar handen dwaalden neer en streelden hun lokken. De druk van Suzanne's wang werd inniger en de warmte van dien druk doorstroomde haar plotseling als een golf van ontroering.

„M'n God... m'n God...” fluisterden haar lippen klagend. En daarbuiten dankte het meisje met een lieven glimlach voor 't francstuk, dat de meid haar gaf.

„Als zij vleugels had was zij net 'n engel,” zei Suzanne met een verstandig stemmetje.

„Dat... kon zij wel eens zijn,” fluisterde Madelaine Blanchard. „Een bewaarengel, m'n lieveling...”

En het meisje met haar viool trok spelend verder. Zij kende nog veel meer melodieën — stadsche wijses en wilde zangen van de poesta — maar zij speelde slechts die eene, omdat zij wist dat teedere herinneringen de menschen vrijgevig maakten. Zij liep de dorpsstraat uit, omstuwd door joelende kinderen, en bleef aan het eind ervan staan. Er stonden zeven huizen bij elkaar en voor het laatste liefkoosde zij de snaren van haar viool en van de harten der menschen.

„Ik ken een lied dat het hart bekoort, ik ken een lied vol melodij; ik heb het reeds als kind gehoord, die tijd is lang voorbij...”

Voor de vensters verschenen vrouwen, die heftige gebaren naar het meisje maakten. Maar zij begreep ze niet en speelde onverpoosd door. Hoe kon ze ook vermoeden, dat zij onder de vensters stond van een vertrek, waarin een stervende lag...?

De notaris zat nog altijd aan tafel te schrijven en de levensmoede oude man op het bed volgde al zijn bewegingen met onrustige aandacht. Er schalden kinderstemmen tusschen de huizen op en daar boven uit eensklaps de klank van een viool. De notaris keek verstoord op. Maar de man op bed luisterde. „Ik ken een lied, dat het hart bekoort,” prevelden zijn droge lippen. Hij keek naar het venster, maar de joelende kinderen zag hij niet. Evenmin de vioolspeler. Hij zag wel een jonge, blozende vrouw, gebogen over een wieg. Zij zong en blikte neer op een sluimerend wezentje, waarvan de aanschouwing zijn hart deed zwellen van vreugde en trots.

En hij zag nog meer in dit uur, dat een der laatste was van een aantal verbitterde jaren. Hij zag dat kind in de wieg opgroeien, spartelen op haar moeders schoot — dartelen aan zijn knie en plukken aan zijn haar. Hij hoorde het schateren van plezier en voelde haar warme lipjes op zijn wang. Toen wisselde het tafereel. Hij zag een sterfbed — in deze kamer. Op de plek, waar hij thans lag, lag z'n uitgeteerde vrouw en daar, waar de notaris zat, stond 'n hevig snikkend meisje.

„Je zult vader en moeder tegelijk voor haar moeten zijn,” fluisterde de vrouw bijna onhoorbaar.

„Ja, ja, ja... ik zweer het je,” antwoordde hij met een stem, die verstikt klonk van ingehouden tranen.

Een vader en moeder tegelijk! Hij had het kind verwend en aanbeden als een trotsche, egoïstische vader. Maar had hij het ooit begrepen als een moeder? Of tenminste ooit getracht het te leeren begrijpen...?

„Mijn hart vergeet u niet...” zong de viool van het meisje.

En meneer Bergagne richtte zich met inspanning van zijn laatste krachten overeind. „Notaris...” riep hij heesch uit.

In den trein naar Parijs, die om half twaalf van Boulange vertrekt, zat dien morgen geen Madelaine Blanchard, doch wel een zekere meneer Flaubert, die besloten had eerlijk te blijven. Die trein nam ook een brief mee voor Pathé Frères — inderhaast geschreven door een jonge vrouw, die tot het inzicht was gekomen dat de liefde van echtgenoot en kinderen waardevoller schatten waren dan het klatergoud van den roem en de bedrieglijke roes van vleierij en aanbidding, die haar wachtte. Ongeveer op hetzelfde tijdstip nam een zorgelijk uitzieende vrouw in Lyon een telegram in ontvangst, dat haar dringend naar het sterfbed riep van een ouden man, die zich in zijn laatste levensuren herinnerd had, dat hij eens gezworen had zijn kind het gemis te vergoeden van een teedere moeder. En op den weg naar het noorden liep een meisje met een viool — een wilde bloem uit de poesta. Zij wist het niet, maar zij liet een herinnering achter in de kleine samenleving van Boulange, die den hemel deed glimlachen en de menschen ontroerde. Zij ging, maar haar weg was geteekend — een gulden spoor...

Een schitterende foto van 'n groep speciaal geoefende inlanders, op hun tamme olifanten gezeten, op weg naar de plek waar de kudde gesignaleerd is. De kosten voor het houden van 'n drijfjacht lopen vaak in de honderdduizenden guldens. De voorbereidingen moeten zeer zorgvuldig geschieden, daar 't gevaar groot is, dat de kudde ontsnapt of dat er vele dieren rerongelukken.

EEN DRIEFJACHT OP OLIFANTEN!

De omsingelde dieren worden des nachts met brandende fakkels, ketelmuziek en gewerschoten in bedwang gehouden.

Steeds
uitverkochte
tribunes!

Ieder jaar, zodra de groote droogte-periode is ingevallen, worden in Britsch-Indië drijfjachten op olifanten georganiseerd, hetzij door schatrijke inlandse vorsten, die hun stoeterij willen aanvullen, hetzij door maatschappijen, die de gevangen olifanten, na ze te hebben getemd, naar de groote olifantenmarkt brengen, die

Rechts: De toegang tot de „kheddas” gaat door een soort valluik, dat ongeveer vier meter breed is. Zodra de kudde is opgejaagd en, aan alle kanten ingesloten, geen andere toevlucht ziet dan de „kheddas”, wordt 't luik achter den laatsten olifant neergelaten. Men wacht dan totdat de dieren iets gekalmeerd zijn. Vervolgens rijden de „rangers” op hun tamme olifanten de „kheddas” binnen. In 't eerst zijn de gevangen dieren erg schuw, maar de tamme olifanten, die speciaal voor dit werk gedresseerd zijn, weten ze spoedig vertrouwelijker te maken. Gewoonlijk nemen twee tamme olifanten één wilden tusschen zich in. De inlander springt nu behendig tusschen hun pooten door en werpt rliegensrlug sterke lussen om de pooten en den kop van het wilde exemplaar. Terwijl het dier zich woedend verzet en de inlander snel weglucht, sleepen de tamme olifanten het razende beest naar een boom buiten de „kheddas”. Het wordt daaraan sterig vast gebonden en als na enkele dagen de razernij gezakt is, neemt het roedsel aan en kan met het temmen begonnen worden.

Het opjagen der kudde naar de „kheddas” geschiedt met veel rumoer. De drijvers slaan op bekkens, schreeuwen zich schor, schieten hun geweren af, terwijl zij ervoor dienen te zorgen, dat de ring steeds nauwer wordt en dat de kudde nergens kan doorbreken. Het is 'n gevaarlijk werk. Vaak weet de kudde, ten koste van veel tamme olifanten, toch te ontsnappen. Een suggestieve foto van de roortrazende kudde.

jaarlijks bij volle maan in October en November te Sonepur aan den Ganges gehouden wordt.

Aan zulk een drijfjacht nemen honderden geoefende inlanders deel. Er worden spieders vooruitgezonden om een kudde op te sporen. Meestal bestaat zoo'n kudde uit dertig tot vijftig dieren, alle tot dezelfde familie behoorend. Zoodra 'n kudde is gelocaliseerd, trekken de drijvers er op af. Zij hebben een paar honderd tamme olifanten bij zich en beginnen nu zoo geruischloos mogelijk de kudde in te sluiten. Zij maken een ring van vijf tot tien kilometer, die door dubbele posten bewaakt wordt, op een onderlingen afstand van zestig tot tachtig meter. Meteen vangt men aan met 't maken van een lichte afrastering van bamboestokken, terwijl binnen dezen ring een andere groep inlanders direct begonnen is met den bouw van een zeer zware afrastering, gewoonlijk cirkelvormig, met 'n middellijn van dertig tot vijftig meter, bestaande uit zeer zware palen, ongeveer vier meter hoog. Deze omheinde ruimte

Wild trompettend, de slurven druk heen en weer zwaaiend, drommen zij in 'n hoek der „kheddass” bijeen. De jongen kruipen angstig onder hun moeder, bescherming zoekend tegen het gevaar.

vende pooten, de lucht is vervuld van hun angstig en woedend getrompetter.

Zoodra de „kheddass” klaar is, beginnen de drijvers de kudde op te jagen, totdat zij ten laatste geen anderen uitweg meer ziet en de omheinde ruimte binnen stormt. Met behulp der tamme olifanten worden de woeste dieren gevangen, aan sterke touwen gelegd, waarop na enkele dagen met het temmen kan begonnen worden.

Zulke drijfjachten bieden een schitterend, ongewoon schouwspel en zij trekken enorm veel bekijks. Rond de „kheddass” worden speciale tribunes getimmerd, die steeds „uitverkocht” zijn. Vooral de Engelsche kolonisten zijn erop gebrand 'n drijfjacht bij te wonen. Het is heelemaal niet wreed . . . en bijzonder opwindend.

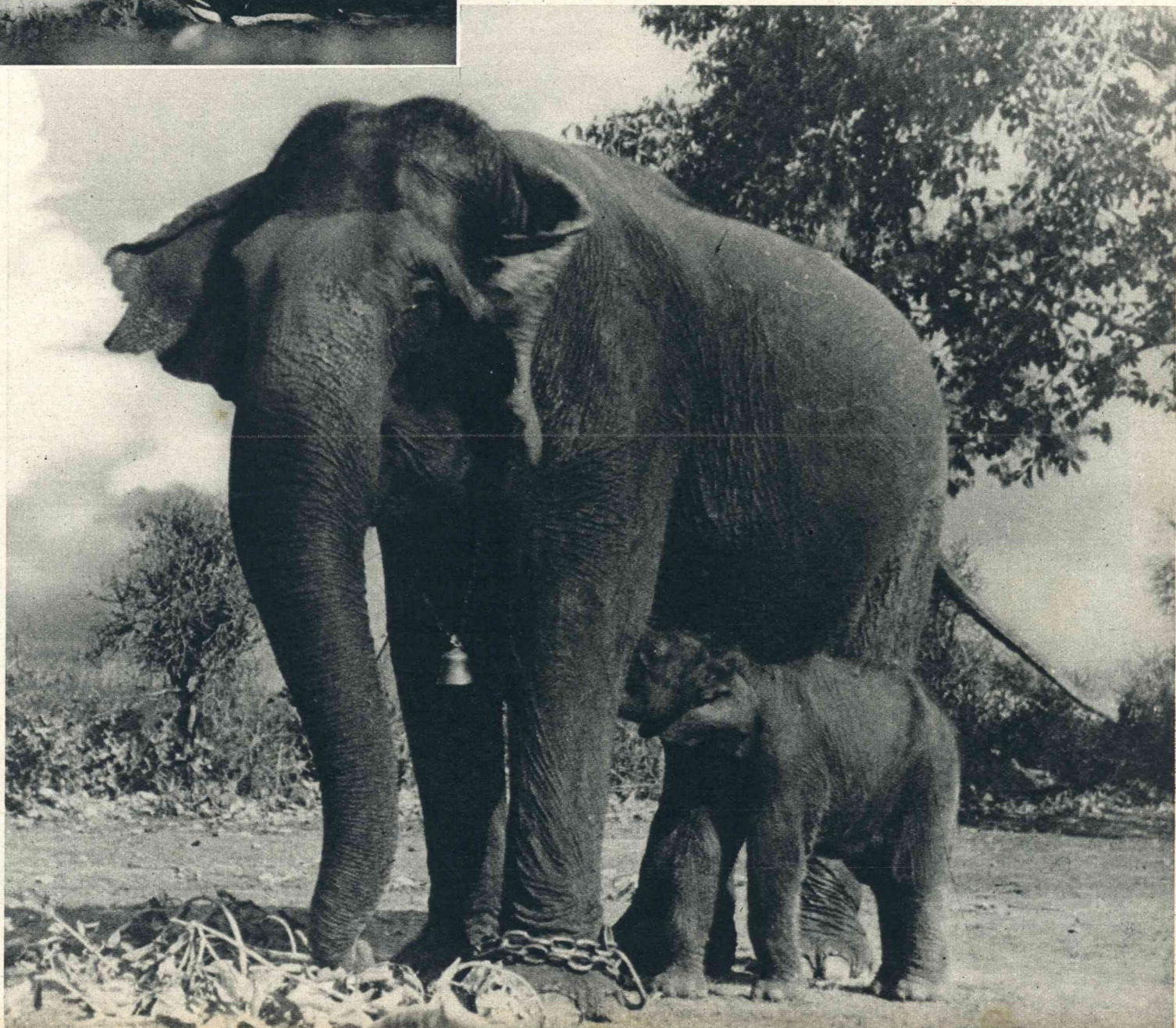
Bijgaande zeldzame fotoserie geeft van een en ander 'n goed idee.

Eenmaal binnen de „kheddass” kruipen de wilde dieren schuw oopen. Die bedrieglijke kalmte duurt gewoonlijk niet lang, want in blinde razernij bestormen zij de omheining. Deze echter zit zóó stevig in elkaar, dat ze de zwaarste stooten kan uithouden.

heet „kheddass” en hierin moet later de kudde worden opgevangen.

Het maken van zulk 'n „kheddass” neemt 'n dag of vijf in beslag en intusschen moet de ingesloten kudde worden bewaakt, om te voorkomen, dat zij ontsnapt. Des nachts vooral trachten de wilde dieren onder aanvoering van hun leider keer op keer den ring te verbreken. Met brandende fakkels, kampvuren, ketelmuziek en geweer-schoten jaagt men de kudde telkens weer terug: de grond dreunt van hun dra-

Een prachtige foto van 'n wijfjes-olifant met jong. Als de dieren eenmaal gevangen zijn, is het temmen vrij gemakkelijk. De tamme olifanten zijn hierbij van onschatbaar nut en na enkele weken reeds kan men uit de jungle vertrekken en de gevangen dieren in de stallen verder opleiden voor de taak, die hun wacht. De jonge olifanten wegen bij hun geboorte ± 180 pond, na drie jaren zijn ze ongeveer anderhalven meter hoog.

Coty

PARIS

EAU DE COLOGNE CHYPRE
NOUVEAUTÉ 1938

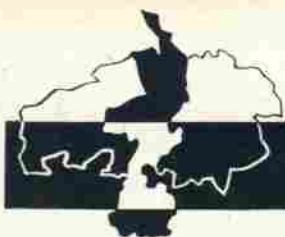
VANAF 95 CENT

COTY

Het geschenk, dat 'n glimlach toovert...

Bij de kerk van Valkenswaard.

De witte, wond're wereld!

OPNAMEN TE EINDHOVEN EN TE VALKENSWAARD

Het witte paard in 't winterlandschap.

De groote sneeuwval is er eigenlijk wat te vroeg geweest, dezen winter. We hadden hem waarschijnlijk liever omstreeks Kerstmis gezien. Want een witte „Kerst” is en blijft een attractie van bijzondere waarde. Als op het feest van den Vrede de wereld er zoo zuiver en wit uitziet, dan is zij uiterlijk in overeenstemming met het innerlijk der menschen, „die van goeden wille zijn” . . .

Onze fotograaf maakte ijverig zijn nieuwste sneeuwkiekjes en wij bewaarden die tot vóór Kerstmis. Het is mogelijk, dat de wereld dan wit getooid is. Mocht dit evenwel niet zoo zijn, dan hebben de lezers van „Ons Zuiden” tóch een witte Kerstmis, zij het slechts in beeld!

Het huisje, dat schuïl ging . . .

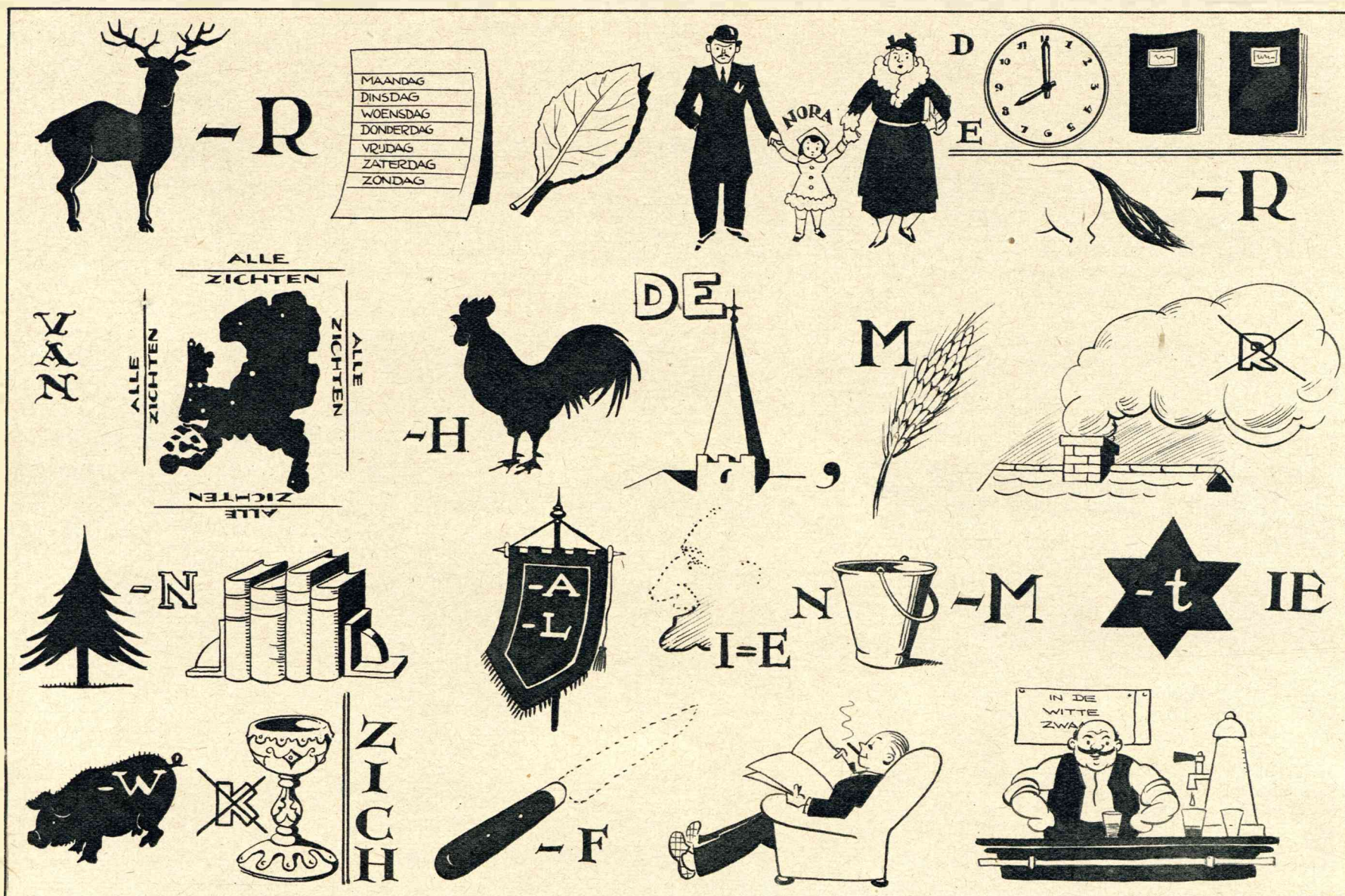
Als een sprookje.

Sneeuwkuussens in de Dommel.

ONZE KERSTPRIJSVRAAG

ONZE KERSTPRIJSVRAAG bestaat dit jaar uit een echt ouderwetschen rebus, die zeer zeker den oplossters geen al te groote moeilijkheden zal opleveren doch van den anderen kant toch wel eenig nadenken vereischt en een beroep doet op het combinatievermogen onzer lezers, voor wie de oplossing echter een erkende waarheid zal bevatten.

Het spreekt vanzelf dat wij ook ditmaal met een flink aantal prijzen voor den dag komen en wel met **HONDERDVIJFTIG GELDPRIJZEN** tot een totaal bedrag van niet minder dan

500 GULDEN

DIT BEDRAG IS ALS VOLGT VERDEELD:

1 PRIJS VAN 50 GULDEN

2 PRIJZEN VAN 25 GULDEN

3 PRIJZEN VAN 10 GULDEN

4 PRIJZEN VAN 5 GULDEN

140 PRIJZEN VAN 2½ GULDEN

Wij willen den gegadigden, die naar een prijs wenschen mede te dingen, ruimschoots in de gelegenheid stellen hun krachten te beproeven, om de oplossing van den rebus te vinden, hetgeen, daar zijn we zeker van, hun erg zal meevallen, en hebben daarom bepaald, dat de oplossingen uiterlijk **WOENSDAG 5 JANUARI 1938** in ons bezit moeten zijn. Deze oplossingen, **GESCHREVEN OP EEN BRIEFKAART**, met de vermelding **PRIJSVRAAG** op de adreszijde, worden ingewacht bij onze hoofdkantoren, dat wil dus zeggen: voor **DE STAD AMSTERDAM**, N.Z. Voorburgwal 262; voor **GROOT ROTTERDAM**, Stationsweg 24; voor **'s-GRAVENHAGE IN BEELD**, Stationsweg 95; voor **ONS LAND**, Biltstraat 142, Utrecht; voor **ONS ZUIDEN**, Stationsweg 27, Den Bosch of Stationsstraat 20, Maastricht; en voor **ONS ZEELAND**, Badhuisstraat 5, Vlissingen.

Wij mogen veronderstellen, dat het een ieder duidelijk zal zijn, dat als er meer goede oplossingen binnenkomen dan er prijzen zijn, deze bij loting zullen worden toegewezen, dat derhalve niet iedere inzender van een juiste oplossing **RECHT** op een prijs heeft, doch wel een **KANS** om tot de 150 gelukkige winnaars van een prijs te behooren.

Ten slotte maken wij, misschien ten overvloede, de mededingers nog attent op de kinderpostzegels, tot het gebruik waarvan wij hierbij gaarne een aanbeveling plaatsen.

Over dezen rebus en den uitslag van de prijsvraag wordt in geen geval gecorrespondeerd.

Het fraaie raadhuis in wazen en raadselen . . .

De Markt met het mooie, oude raadhuis, thans leeszaal.

HELMOND

in Winterwazen

Door het donkere poortje.

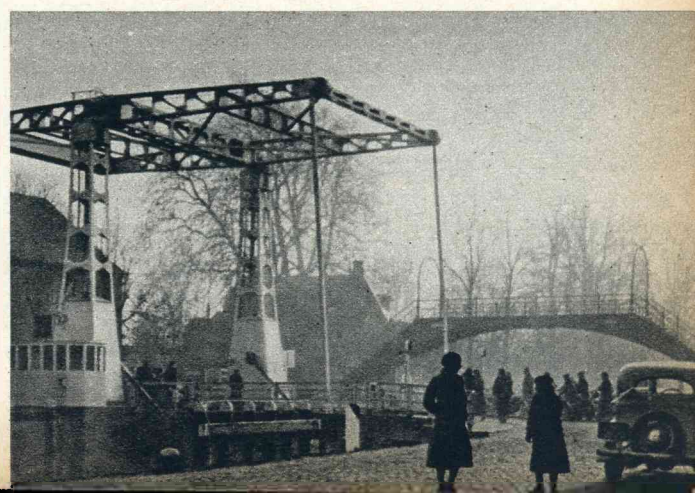

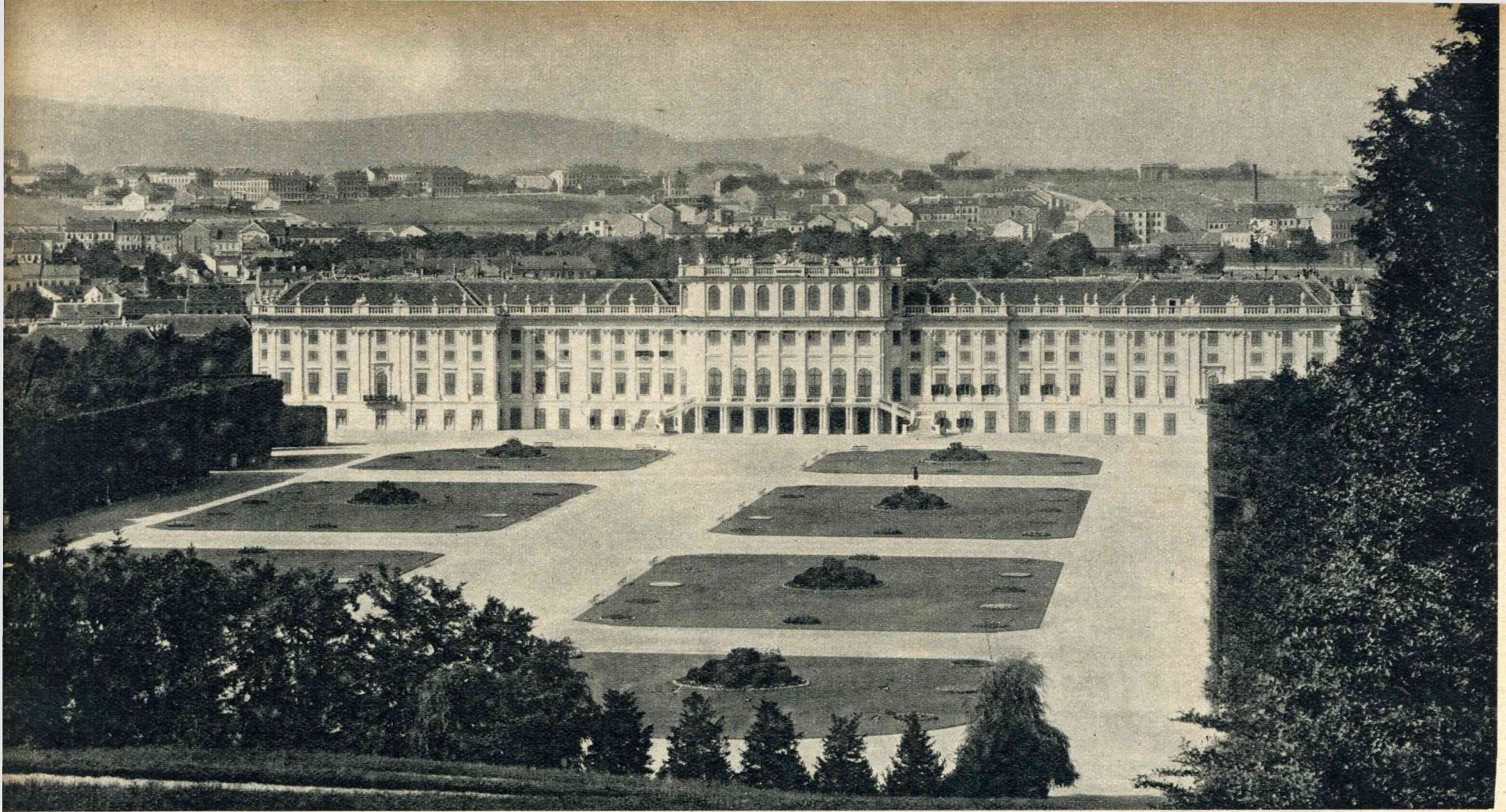
Een gezelschap boomen en één lantuaan.

Door het donk're poortje, dat tot het prachtige park toegang geeft, kwam het jonge moedertje weer stadwaarts, met de jeugdige kindertjes. Zelf geleken ze silhouetten xóór den wazigen achtergrond. Want nevelen omhulden mensen en dingen op den grijzen Decemberdag. Die waren als een waas om den robuusten bouw van het kasteel-raadhuis, den roem van Helmond. Ook wemelden zij tusschen de zwarte boomenstammen, die samen ópstonden langs de flauw beschaduwde straat, met haar eene lantaarn en eenzamen wandelaar.

Het gevaarte der ijzeren brug drong echter duidelijk door de nevelen heen en de huizenrij op de Markt scheen de wazen in zich te hebben opgenomen en overwonnen, zooals zij daar prijkte met het juweeltje van 't oude raadhuis (thans leeszaal) in haar midden.

Bij de bruggen.

Gezicht op 't lustslot Schönbrunn bij Weenen. Met den bouw ervan werd in 1696 begonnen, op de plaats waar vroeger 'n jachtslot stond, dat door de Turken geheel vernield werd. De bijgebouwen meegerekend telt het slot 1441 vertrekken en 139 keukens! Van 1805-1809 had keizer Napoleon in Schönbrunn zijn hoofdkwartier.

„Mij blijft niets bespaard....”

DERDE HOOFDSTUK

In den zachten gloed van het kaarslicht, dat de gezichten om hem heen verfraaide, boog Frans Jozef voor zijn tante uit Beieren en kuste haar de hand. Daarna boog hij voor haar dochter, het beven- de meisje, dat zijn eigen moeder voor den troon van Oostenrijk had uitgezocht. Zij was een Wittelsbach en zou Weenen, München en Berlijn nauwer ver- eenigen. Dat was de droom van Sophie. Habsburg moest naar Duitschland kijken om sterk te blijven; de „Anschluss” bleef wenken in een niet al te verre toekomst en het herstel van het Heilige Roomsche Rijk der Duitsche naties....

Intusschen stond thans Helene voor hem. Zij verschilde heel wat van die verre naamgenooten, voor wie duizend schepen in zee waren gegaan! Neen, deze Néné zou nooit een Trojaanschen oorlog hebben veroorzaakt....

Frans Jozef was een goede en toegewijde zoon, die nooit vergat, dat hij zijn rijkdom zoowel als zijn hooge positie te danken had aan zijn doortastende moeder. Want in 1848, toen zijn oom, keizer Ferdinand, afstand van den troon had gedaan, was het niet zijn vader geweest, die in de bres sprong om het keizerrijk en de dynastie te redden. Zijn vader had de kroon geweigerd. Maar zijn moeder, aartshertogin Sophie, dacht er anders over. Oostenrijk had een keizer nodig, en haar oudste zoon was juist achttien jaar geworden. Met de hulp van de contra-revolutionaire leiders Radetzky, Jellacoe en Windischgrätz bracht zij den jongen Frans Jozef op den troon. Niet voor niets had men in die dagen gefluisterd: „Aartshertogin Sophie deelt de lakens uit in den hofburg!”

Het was de wetenschap, dat hij regeerde dank zij de wilskracht van zijn moeder, die Frans Jozef tot gehoorzaamheid noopte. En toch, nu hij voor de eerste maal zijn erkentelijkheid kon toonen, voelde hij niets anders dan weerspanningheid. Waarom moest het juist een huwelijk zijn, dat zij van hem verlangde? Bestond er dan geen andere manier om haar te bewijzen, dat hij dankbaar was en haar opoffe- ring waardig?

Terwijl hij aldus zichzelf kwelde, drukte hij de kille hand van zijn ongewenschte „fiancée” en dwong zich tot een glimlach. Het meisje bloosde zoo diep, dat haar sleutelbeen wit naar voren kwam. Maar terwijl zij zijn glimlach beantwoordde, werden haar

trekken zachter. Zij zag er niet meer zoo leelijk uit als een oogenblik geleden. Frans Jozef vatte moed. Misschien, wanneer hij haar nader leerde kennen....

Intusschen benijdde hij op dat oogenblik toch zijn min- sten stalknecht, die vrij was om het hof te maken aan de vrouw van zijn eigen keus. Welk een voorrecht! Toch stootte dit meisje hem niet bepaald af. Zij scheen wel volgzzaam en vriendelijk. En het was lief van haar, om te glim- lachen, terwijl ze zich waarschijnlijk even ellendig voelde als hij....

Maar Néné voelde zich niet ellendig! Haar angst was verdwenen als een nare droom. Terwijl zij naar den keizerlijken neef opzag, die haar echtge- noot zou worden, kreeg zij een schok. Wat was hij knap! Geen van zijn broers was zoo elegant als hij! En te denken, dat zij dit oogenblik tegemoet had gezien als een afschuwelijke beproeving, terwijl ze op haar knieën had moeten danken voor zulk een geluk! Een sprookjesprins kon er niet mooier uitzien. Van zijn stralend, blond hoofd tot aan zijn rinkelende sporen was Franzl onbeschrijfelijk, verrukkelijk mooi. En te denken, dat hij van haar, Néné, zou zijn! Van haar voor altijd — deze knappe jongeman, die een van de machtigste heerschers der wereld was!

Zij nam zijn arm aan en schreed trots naar de theetafel. Het ontging aartshertogin Sophie niet, dat Néné tijdens de thee voortdurend haar oogen op den keizer richtte. Sophie besloot om maar meteen een officieel tegenbezoek af te spreken, morgen in het hotel.

„Kom lunchen,” stelde hierop Ludovika voor, „ik zal wat bijzonders bestellen in de keuken.”

„Noedels?” bracht nu Sophie's echtgenoot, aarts- hertog Frans Karel, in het midden. Hij bemoeide zich niet met een mogelijk huwelijk van zijn zoon, maar hij sloeg nooit een invitatie af.

„Goed, noedels,” antwoordde Ludovika hem, stralend van dankbaarheid voor 't idee. Zij gaf Néné een wenk met haar waaier en na correct te hebben afscheid genomen, vertrok het tweetal weer.

Den volgenden morgen om negen uur verschenen de keizerlijke gasten met een loffelijke stiptheid en

DE TRAGISCHE LEVENSGANG VAN FRANS JOZEF I EN ELISABETH VAN OOSTENRIJK door BERTITA HARDING

2

zij werden in de zitkamer van Ludovika's suite ontvangen. Néné zat hen al op te wachten, gekleed in een wijduitstaand japonnetje van Zwit- sers batist met ontelbare strikken van blauw fluweelband. De pompadour had een zekere vol- maaktheid bereikt, die te danken was aan een uren- langen strijd met het weerbarstige sluikhaar. Maar het succes flatteerde Néné, dat was duidelijk te zien. Haar gewoonlijk bleke wangen gloeiden van verwachting en gaven het schuchtere meisje een ontroerende uitdrukking van opgewektheid, die haar in de verte op Elisabeth deed gelijken.

Ja, Sisi.... Wat met haar te beginnen? Hertogin Ludovika brak zich daarover het hoofd. Waar kon ze Sisi heensturen, zoodat het kleine ding uit den weg bleef, nu de zaken zoo voorspoedig liepen?

Haar laten deelnemen aan de lunch durfde de voorzichtige moeder, die het verrassende conversatie- talent van deze dochter maar al te goed kende, toch niet wagen. Van den anderen kant kon men haar ook niet vrij in het hotel of daarbuiten laten rond- lopen, daar Sisi dan weer alle mogelijk kattenkwaad zou uithalen. De hertogin had tot nu toe nog niets gehoord, dat op een aanzoek leek, en totdat de verloving van Néné met den keizer een voldongen feit was, moest ze de grootste voorzichtigheid in acht nemen. Het beste leek haar ten slotte, Sisi gedurende het keizerlijk bezoek aan Fräulein Rodi toe te vertrouwen; zij kon dan met de dame van gezelschap in een aparte kamer lunchen. Nadat deze moeilijkheid uit den weg was geruimd, keek Ludovika de toekomst met vertrouwen tegemoet. Toen de lunch werd opgediend, begaf zij zich met een gerust hart aan tafel.

Wat er eigenlijk tijdens deze gedenkwaardige lunch precies gebeurd is met Sisi, staat niet vast. Het schijnt, dat, ondanks Ludovika's voorzorgen, het een of ander misverstand heeft plaats gehad. Mogelijk heeft men in de hotelkeuken de twee dames,

die apart zouden koffiedrinken, vergeten, mogelijk ook heeft het kamerarrest de levendige Sisi zóó ongedurig gemaakt, dat zij met Rodi begon te kibbelen. In ieder geval werd tijdens het plechtige maal, door de hertogin zoo gelukkig geleid, opeens een onsteltend luid gerucht uit den aangrenzenden salon vernomen. Een halve minuut later vloog de deur open en Sisi stormde naar binnen. Haar oogen fonkelden van drift, maar toen ze de hooge gasten zag, bleef het beklag over de een of andere ondraaglijke onrechtvaardigheid, aan haar begaan, in haar keel steken. Het gezicht van dit familieconclave, dat men voor haar verborgen had gehouden, ontuchtterde haar en tegelijkertijd doorzag zij ineens, wat hier eigenlijk gebeurde, waarom Nené haar wenkbrauwen fronste en moeder en tante Sophie haar zoo hoos aankeken. Nu begreep zij het heele mysterie van de reis naar Ischl. Natuurlijk, Nené werd uitgehuwelijkt en daar hadden jongere zusjes niets mee noodig. Hoogrood van schaamte en bittere vernedering wilde zij vluchten.

Maar de jonge keizer had haar gezien. Hij was opgesprongen en keek nog steeds naar dat temperamentvolle, frissche meisje. Misschien herinnerde hij zich op dat oogenblik vaag de tienjarige Elisabeth, die hij eens te Innsbruck ontmoet had — ofschoon hij in dien tijd — vlak voor de opwinding van zijn kroning — niet de minste aandacht aan Beiersche nichtjes had geschonken. Maar wat was dit een gracieus meisje, en hoe knap was ze geworden!

„Sisi...“ zei hij haastig en hij deed een stap naar haar toe.

Maar zij was boos op hem, omdat hij haar vernedering nog langer wilde doen duren. Al was hij dan de keizer, zij gaf hem geen antwoord. Op het oogenblik echter, dat Elisabeth wilde wegloopen, stond de hertogin op om de zaak ter hand te nemen, want hier ging het om de reputatie van de familie. Zij liet Sisi haar verontschuldigen aanbieden en daarna met een keurige buiging de gasten begroeten en gaf zelf een luchtige wending aan het geval met de opmerking:

„Het schijnt, dat er een enfant terrible in huis is!“

Frans Jozef en zijn vader lachten vrolijk en waren vol meegevoel met Elisabeth en haar verdriet. Aartshertogin Sophie echter scheen niets grappigs in de situatie te kunnen vinden. Een oogenblik later was het intermezzo schijnbaar vergeten. Ludovika had Sisi weer weggestuurd en de lunch werd voortgezet in een ietwat pijnlijke stilte. Toen de fruitschaal was rondgegaan voor het dessert, kwam de keizer op zijn jonge nichtje terug.

„Natuurlijk,“ zoo kondigde hij op beslist toon aan, „moeten we elkaar vanavond op de receptie weer ontmoeten. Allemaal, Sisi ook.“

„Natuurlijk, Sisi ook,“ viel aartshertog Frans Karel zijn zoon bij. Ludovika knikte kort. Zij

hield zich achter haar servet verscholen om den doordringenden blik van haar zuster te ontwijken.

Daar er verder geen stof voor conversatie was, ging het hooge bezoek naar huis. De banden van haar kapothoed stevig onder haar energieke kin gebonden, schreed Sophie voorop naar beneden. Zij stapte in het gereedstaande rijtuig en stak haar parasol op. Het was een warme Augustusdag. Toch had Ludovika den indruk, dat Sophie's hooge kleur niet geheel het gevolg was van de hitte.

's Avonds zag de keizerin-moeder erg bleek. Ludovika en haar beide dochters werden in de portalen van de keizerlijke villa hoogst koel en vormelijk ontvangen. De zalen, waarin de receptie plaats vond, waren ruim en weidsch, het aantal genoodigden op deze soirée naar verhouding groot. Behalve de koningin van Pruisen, de prins van Hessen en graaf Grünne, een kamerheer van Frans Jozef, waren er vele adellijke officieren en dames uit hofkringen, terwijl aartshertogin Sophie koelen bedachtzaam, het geheel met de uitdrukking van een ervaren opperbevelhebster overzag.

Omdat Sisi niet veel keus van japonnetjes had en Ludovika toch zoo goed mogelijk met haar voor den dag wilde komen, had het aankleeden wat langer geduurd dan gewoonlijk en waren de gasten uit Beieren wat laat. Frans Jozef had al vol spanning naar hen uitgezien en nu zij eindelijk binnenkwamen, ging hij haastig naar hen toe. Het deed Nené plezier om te zien, hoe geanimeerd de keizer was, die zich vanmorgen nog zoo lusteloos getoond had.

Nené was niet de eenige, die dat opmerkte. Ook Karel, de jongere broer van Frans Jozef, zag het, maar hij zag nog méér dan Nené. Met het fijne instinct van de liefde had hij dadelijk ontdekt, wie Franz's aandacht gold. Karel had Sisi sedert hun beider kinderjaren uit de verte aanbeden. Behalve vele vurige brieven had hij het idool van zijn jongenshart ook geschenken gestuurd. Kort na elkaar had Sisi van hem ontvangen: een lief ringetje, dat hij van zijn zakgeld had gekocht, een gedroogde roos, verschillende doode vlinders, prachtig opgeprikt op karton, een doos marsepein, een horloge met een

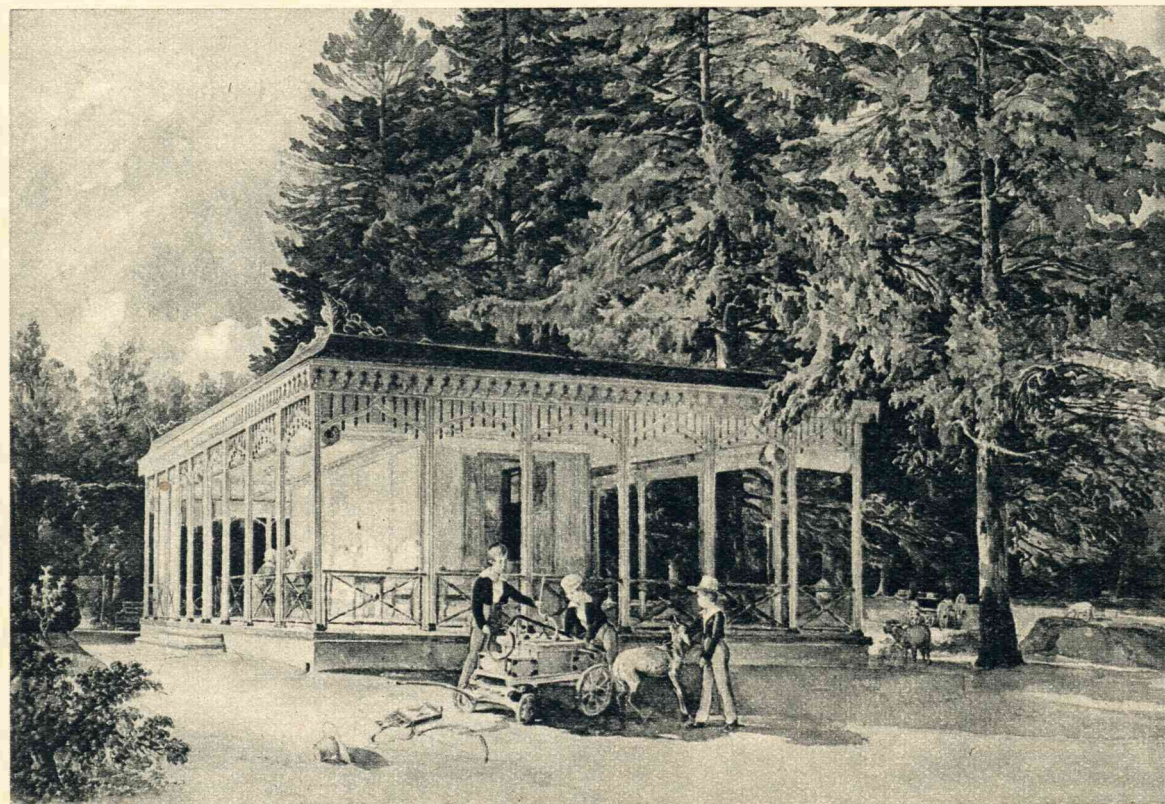
Naast de beroemde spiegelzaal en de Hamiltonzaal is ook de Napoleonzaal van Schönbrunn wereldbekend. Een hoekje van de oostzijde der zaal, met 't portret van Frans van Lotharingen, geschilderd door A. v. Maron in 1772.

langen ketting en een bus kleverige drop. Sisi had deze liefdesbewijzen met vluchtige dankbaarheid aanvaard; op haar gebloemd postpapier schreef zij hem beleefde briefjes terug, waarin zij haar jeugdhofen aanbieder vertelde over het leven te Possenhofen (Possi, zooals de kinderen en ook de volwassenen het onder elkaar noemden). Ook zij had hem een ring gestuurd, het was er een, dien zij op een fancy-fair had opgehangeld. Toch was dit koperen ringetje met den glazen robijn een toevallig geschenk geweest, haar brieven bewezen dat duidelijk genoeg. In al haar antwoorden op zijn brieven stond nooit eenige aamodiging te lezen. Toch had Karel ze bewaard. Elk briefje van Sisi scheen hem een kostbaarheid toe....

Ook nu was Karel zijn jeugdliefde niet vergeten, zoodat hij keek met de oogen van jaloezie. Want wat was er aan Nené, dat Franz zoo vurig en attent zou kunnen maken? Om Nené was het hem zeker niet te doen. Overigens vond Karel, dat zijn oudste broer er fatterig uitzag in die uniform van wit en goud, met den engen rooden gordel en de nauwe broekspijpen. Met zoo'n uniform zou het voor hem, Karel, geen kunststuk zijn om zelfs de meest stugge beauté te betoveren. Maar daar moest je nu keizer voor zijn, om een generaalsuniform te mogen aantrekken, eer je zelfs maar een mannelijke gestalte had; andere stervelingen kregen die prachtige plunje pas, wanneer ze oud waren en een buikje hadden op de plaats, waar de sjerp hoorde te zitten. Aartshertog Karel keek ontmoedigd naar zijn eigen uniform van luitenant der cadetten. In den loop van den avond verergerde die moedeloosheid nog. Wel had hij bij het bestudeeren der plaatskaarten een ontdekking gedaan, die hem voor een poosje troostte, namelijk, dat aartshertogin Sophie met wijze voorzorg Sisi zoo ver mogelijk uit de buurt van den keizer had gezet, heelemaal aan het andere eind van de tafel, waar de jeugd bijeen zat: dat was hijzelf, zijn jongere broer Lodewijk, de prins van Hessen en Sisi. Aartshertog Karel beschikte over een brutaal en soms wat overdreven zelfvertrouwen. Noch de jongeman uit Hessen, noch Lodewijk zouden hem bij Sisi in den weg staan; die twee aten graag veel en hielden zich zeker enkel met het menu bezig. Op die manier zou hij Sisi heelemaal voor zichzelf hebben.

Maar toen gebeurde het verschrikkelijke. Direct bij het begin van het champagne-souper toastte

Aartshertog Frans Jozef met z'n beide broertjes Max en Karel Lodewijk, in de prachtige tuinen van het keizerlijke slot Schönbrunn. Door deze tuinen zou Elisabeth later vaak urenlang te paard ronddriven.

Nog een foto van de Napoleonzaal in Schönbrunn. In deze kamer stierf in 1832 de zoon van Napoleon, de hertog van Reichstadt.

niemand op zijne majesteit. Eenieder hief zijn glas op en alle oogen richtten zich op dengene, wien de toast gold. Ook Sisi keek, terwijl zij dronk, over den rand van haar bokaal den keizer aan. Zij deed dat alleen, omdat het zoo hoorde, daar was Karel van overtuigd. Maar de keizer keek niet naar de andere gasten, hij keek ook niet naar Nené, die naast hem stond, maar naar Sisi! Ook daarna bleef hij telkens naar haar kijken. Natuurlijk begon het jonge meisje dat te bemerken. Het maakte haar zenuwachtig en hulpeloos wendde zij zich tot Karel. Deze troostte haar ditmaal niet, zij las enkel woede en pijn in zijn oogen.

De jonge prins van Hessen maakte de zaak nog wat erger. Opeens hield hij op met kauwen en keek verwonderd naar Sisi's bord. „Ach,” zei hij toen, zoo luid, dat alle gasten het verstaan konden, „zijn we soms in de vasten?” En toen er niemand antwoordde, ging hij verder: „Tot nu heeft Sisi nog niets anders dan soep en sla gegeten!”

Op deze opmerking volgde een algemeen gelach en de spanning was gebroken. Aartshertogin Sophie vond het echter het veiligst de koffie voor de dames in den salon te laten brengen, terwijl de heeren in de bibliotheek hun sigaar konden rooken.

Beneden in het groote trappenhuis stond aartshertogin Sophie in kaarsrechte houding om haar gasten den weg te wijzen. Toen de verliefde Karel haar passeerde, greep hij haar arm.

„Franzi vindt Sisi veel aardiger dan Nené,” zei hij. „En u zult zien, dat hij Sisi kiest!”

„Nonsens,” antwoordde de aartshertogin.

„Moeder, u zult het zien!”

Karel was absoluut zeker van hetgeen hij beweerde. Het wondde hem diep. Zwellend in zijn verdriet herhaalde hij zijn voorspelling. Maar Sophie wilde, mocht niet toegeven, dat het waar was. Toch hadden haar eigen oogen alles gezien.

„Ze is nog maar een nest,” stelde de aartshertogin zichzelf gerust.

Deze gedachte hielp haar, vele uren later, in te slapen. Zij zou niet dulden, dat een bakvisch de dynastische plannen doorkruiste! Sophie had voor heetere vuren gestaan. Zij had pas afgerekend met de jonge baronesse Linden in Weenen, toen die knappe feeks haar zoon Maximiliaan aan den haak sloeg. Zou het dan niet veel gemakkelijker zijn haar eigen nichtje de baas te worden?

Den volgenden morgen bleek de zaak er toch niet zoo eenvoudig uit te zien. De aartshertogin had zich juist gewassen, toen er krachtig op de deur geklopt werd.

Frans Jozef kwam binnen. Hij kwam wat napraten

over de soirée. Het was, vond hij, een alleraardigste soirée geweest. Sophie gaf hem daarin gelijk.

„Zeg, moeder,” zei de keizer vervolgens onverwachts, „Sisi is een schat.”

Sophie trok haar wenkbrauwen op. In overdreven verrassing. „Vind je dat? 't Is nog maar een kind!”

„Nu ja, maar...”

De jonge keizer sloot zijn oogen en zocht naar woorden. Toen hij weer sprak, kreeg zijn moeder een schok.

„Ze is verrukkelijk,” zei hij krachtig, „ik wil Sisi hebben.”

Dit scheen toch wel wat bruusk. De strenge aartshertogin was een dergelijke openhartigheid van haar zoons niet gewoon. Zij had hen volgens de opvattingen van haar tijd geleerd persoonlijke meeningen te onderdrukken en liever te luisteren naar den raad van een oudere en wijzere generatie. Wat mankeerde Franz? Hij scheen zich van die wijsheid der oudere generatie niets meer aan te trekken!

Zij stond op 't punt hem eens scherp de waarheid te zeggen, toen zij er opeens aan dacht, dat het morgen zijn verjaardag was. Drieëntwintig zou hij worden. Vijf jaar stond hij reeds als keizer-koning aan het hoofd van de Oostenrijksch-Hongaarsche monarchie. Zij moest in aanmerking nemen, dat hij de hoogste instantie was en haar gemakkelijk heelemaal opzij kon zetten. Het was beter hem voorzichtig aan te pakken en zijn vertrouwen

niet te verliezen. „Eile mit Weile, haast u langzaam,” citeerde zij een van haar liefste spreekwoorden. „Je kent Sisi nauwelijks. Bovendien is er heelemaal geen reden om je te haasten.”

Frans Jozef echter was van meening, dat er juist veel haast bij was. Morgen op het bal ter eere van zijn verjaardag moest Sisi zijn dame zijn bij den cotillon, en hij wilde haar ook naast zich aan tafel hebben.

De aartshertogin kon zich slechts met moeite langer beheerschen. Sisi als dame te kiezen voor den cotillon betekende zooveel als een verlovings... Ieder, die ooit een hofbal had meegemaakt, wist dat. Er zou van alles gefluisterd worden, vooral als bekend werd, dat het oorspronkelijke huwelijksplan in het water was gevallen! Sophie luchtte haar gemoed in scherpe verwijten. Wat haalde Franz zich in zijn hoofd? vroeg zij hem. Zoo'n wild natuurkind als Elisabeth was allerminst geschikt keizerin te worden. Het ging er slecht uitzien, als een dergelijk schepseltje op den ouden troon van Habsburg zou komen. Helene was heel anders. Die was kalm, voorzichtig, volgzzaam, geboren om koningin te worden.

Maar Frans Jozef bleef op zijn stuk staan. Helene, zei hij, had gele tanden. En daarmee ging hij naar beneden om te ontbijten.

VIERDE HOOFDSTUK

Een sombere dag volgde. In het hotel heerschte een benauwende onzekerheid en Ludovika beefde voor den toorn van haar zuster. Niet dat zij Frans Jozef's belangstelling voor Sisi als ongewenscht beschouwde; integendeel, Ludovika schepte er een geheim genoegen in, dat zij een dochter had, die het hoofd van den keizer op hol kon brengen. Als moeder voelde zij zich gevleid, maar zij moest toch aan Sophie denken. Sophie had haar zinnen nu eenmaal op Nené gezet en zij was niet iemand, die tegenstand duldde. Het zou juist iets voor haar zijn om, als zij zich in haar wenschen gedwarsboomd zag, Ludovika met haar dochters en de heele bagage naar Beieren terug te sturen. Dat zou voor de familie te Possenhofen, waar een overvloed aan opgroeiende dochters bestond, geen bemoeiigend resultaat wezen.

Sophie echter was dit geenszins van plan. Zij ergerde zich wel vreeselijk en gaf Sisi de schuld van alles, hoewel het kleine meisje niet coquet was en ook niets had gedaan om Frans Jozef aan te moedigen. Maar Sophie was er van overtuigd, dat het kleine nest op een of andere listige manier den keizer te verstaan had gegeven, dat zij hem niet onaardig vond. Hoe was anders het onvergeeflijke

gedrag van den keizer tegenover Nené te verklaren?

Maar toegegeven, dat het onheil was geschied, wat kon zij dan het beste doen? De familie uit Beieren naar huis sturen was onbillijk, want per slot van rekening had zij zelf een schoondochter uit het huis Wittelsbach gewenscht. In dat opzicht maakte het geen verschil, of Nené dan wel Sisi de uitverkorene zou zijn. Natuurlijk was Sisi te jong; zij zou streng moeten worden aangepakt om zich tot een redelijk volwassen mensch te ontwikkelen. Een gemakkelijke taak zou dat niet zijn, want het meisje had, zoo te zien, een sterk karakter. Maar Sophie had nog nimmer een plicht verzaakt, zij het een aangename of een onaangename. Het zou zelfs prettig zijn dit kind, dat een koninklijken wil had durven doorkruisen, onder handen te nemen!

De aartshertogin zond een boodschapper naar het hotel om Ludovika te instrueeren over het bal van den volgenden avond. Prinses Elisabeth, op wie officieel eigenlijk niet gerekend was, moest in haar beste jurk verschijnen en ten dans worden voorbereid. De hoodschap behelsde niet meer dan dat, maar voor de hertogin was het genoeg. Wat kon het anders beteekenen, dan dat ten minste één van haar dochters 'n goede kans maakte op een vorstelijk huwelijk? Ludovika vatte weer moed en zij werd hierin versterkt, toen in den namiddag een groep Tirolers uit de bergen onder het balkon van de Beiersche gasten een serenade bracht.

Maar dat loste het probleem van Sisi's garderobe niet op! Ondanks tante Sophie's nauwkeurige aanwijzing had zij geen baljapouetje. De jurk van perzikkleurige voile, waarin Sisi den vorigen avond was verschenen, was de beste japon, die zij bij zich had. Zooals dat in de meeste burgerlijke families het geval was, voorzag het budget der Wittelsbachs slechts in opschik voor de dochter, die het eerst aan den man moest worden gebracht. De anderen moesten hun heurt maar afwachten.

De huwbare Nené zwom letterlijk in elegantie! Zij had een wit-satijnen baljapon, glacié handschoenen, die tot over den elleboog reikten, dansschoentjes van zilverleer en een reusachtigen waaier van struisveeren. Maar helaas kon, behalve de waaier, misschien niets van dat alles door Sisi in gebruik worden genomen, daar zij 'n heel ander figuur had dan haar lange, magere zuster. De winkels van het dorpje Ischl konden geen redding brengen. Het eenige dat men er kon krijgen, waren de „Dirndlkleider”, die de bewoners zelf weefden en door de schoonen van de streek werden gedragen.

Het was dus onvermijdelijk, dat Sisi op den avond van het groote bal de keizerlijke villa zou betreden in 't zelfde jurkje als tijdens de soirée. Alleen haar gulden haren waren ditmaal met de grootste zorg opgemaakt. Op het laatste oogenblik had Fräulein Rodi een brillanten haarspeld opgediept. Hiermee werden de golven van 't koperkleurige haar in een wroeg achter op het hoofd bijeengehouden en zij vielen vandaar in een rijke en zware massa over de schouders. Ofschoon Sisi haar nieuwe positie begon te begrijpen, was zij maar weinig ingenomen met deze verandering van haar lot. De onstuimigheid van den keizer beangstigde haar. Bovendien intimideerden haar de blikken, die zij op zich gericht voelde. Haar eerlijk gemoed legde die uit als 'n soort berisping, want stal zij niet — en zonder het te kunnen helpen — de toekomst van haar zuster? Arme Nené... Ditmaal zat zij aan het andere eind van de tafel bij de jongelui, waar Sisi behoorde te zitten. Wat zag Nené er vreemd uit met haar mooie satijnen japon en het kroontje op haar hoofd en terwijl zij zich er nog steeds over verwonderde, hoe alles zoo zonderling gelopen was. En wat sprak ze hard vanavond! Men hoorde haar schrille stem van het eene eind der tafel tot het andere klinken. Nené, die anders zoo rustig was, lachte en sprak aan één stuk door — het was zeker om te toonen, dat het haar allemaal niets kon schelen. En Sisi, van nature zoo luidruchtig en spraakzaam, liet zich nauwelijks hooren.

Aan Sisi's linkerhand zat de keizer. Hij gedroeg zich lief en voorkomend tegenover haar, zonder zijn onderdrukte gevoels te kunnen verbergen. Sisi vond hem alleraardigst! Zij had nog nooit iemand ontmoet, die zoo mooi was. Zij voelde langzaam trots in zich opkomen, omdat hij haar op deze wijze had uitverkozen...

Toen later het bal begon, fluisterde Frans Jozef even met zijn adjudant. Hij wilde Sisi zien dansen om te weten, of zij reeds eenige balzaalervaring bezat, zoodat de eer van 's keizers dame te zijn geen beproeving voor haar zou worden. De adjudant begreep

De prinses en de wreede Saraceen Ahmed, die het meisje voor zichzelf begeerde en haar in zijn slot opsloot, waaruit zij later door Marco Polo berijdt werd.

DE AVONTUREN VAN MARCO POLO

Het is inderdaad een lust om van de belevenissen van dezen grootsten aller avonturiers kennis te nemen en zeker wanneer die op een dusdanige groot-scheepsche wijze verfilmd zijn, als hier 't geval is.

United Artists is juist dezer dagen gereed gekomen met de verfilming van Marco Polo, misschien wel een der grootste reizigers en avonturiers die de wereld ooit gekend heeft.

Zijn vader, een koopman in Venetië, stuurde hem als jongste van zijn drie zoons met een opdracht naar Azië, niet, wijl de jongeman zoo'n buitengewoon goed zakenman was, maar omdat hij een grooten avontuurlijken geest bezat

en zijn vader van oordeel was, dat hij daardoor iets waardevols van zijn reizen zou meebrengen.

Marco Polo rolt echter in de meest vreemde en avontuurlijke situaties en daarom is het ook niet te verwonderen, dat hij van iederen jongen in diens schooljaren de ideale held was. Nu

De plechtige, indrukwekkende meneer op de linksche foto is de groote Khan, op wiens dochter Marco Polo zoo herig verliefd wordt (George Barbier).

Marco Polo (Gary Cooper) en prinses Kukachin (de nieuwe actrice Sigrid Gurie) in een teeder tête-à-tête.

Dat het ook aan sensatie niet ontbreekt, bewijst deze foto, waarbij man en paard den afgrond in gejaagd worden. Marco zou echter Marco Polo niet zijn, indien hij hierbij was omgekomen.

is hij ten leven gewekt in de film door Gary Cooper, den uitnemenden acteur, die over al den bravour beschikt, welke voor zoo'n rol vereischt wordt. Want niet alleen moet hij verliefd worden op een exotische prinses, maar bovendien dien- de hij te vechten tegen alle mogelijke bandieten, samenzweers en opstandelingen.

Hij zou echter in zijn taak te kort geschoten zijn, indien hij het er niet levend had afgebracht, of indien hij zonder prinses naar huis was gekomen. Want ook de echte Marco Polo slaagde er steeds opnieuw in op zijn pootjes terecht te komen en datgene te bereiken wat hij wilde. Daarom dat wij dan deze excellente avonturenfilm reeds thans een plaatsje inruimen, alhoewel het nog wel even zal duren alvorens zij in Holland uitkomt. Maar dat, als het eenmaal zoo ver is, iedereen deze film gaat kijken, die iets van zijn roman gelezen heeft, daarvan zijn we overtuigd.

De beeldhouwer in actie. — Een mijnwerker kwam tot stand!

De plateel-schilderes.

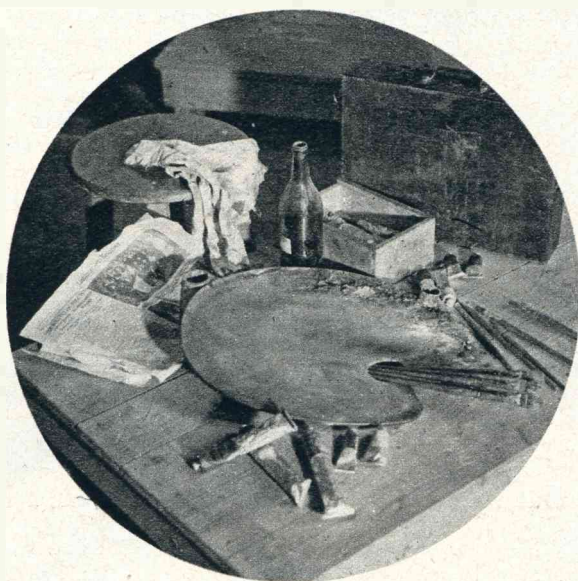
EEN BEZOEK AAN DE MIDDELBARE KUNST- NIJVERHEIDSSCHOOL TE MAASTRICHT

ARTISTIEK LIMBURG

Als men bijna dagelijks in de couranten leest over de gruwelen in Spanje, de beestachtige bombardementen in 't Verre Oosten, enz. enz., dan kan het zijn, dat een droefenis in het hart sluipt en dat we ontsteld de slechtheid der mensen moeten constateren. Maar gelijktijdig rijst de vraag bij hen, die niet versagen, noch wanhopen, hoe de mensch beter is te maken.

Welke zijn daartoe de middelen?

Wij kennen die, bij eenig nadenken, wel.

Schildersstilleven.

Ze zijn: de godsdienst, de wetenschap en.... de kunst.

Over dit laatste belangrijke middel wilden we 't nu, in verband met ons onderwerp, hebben.

Kunst verzacht het gemoed, maakt ons hart rijker, doet ons meerderwaardige mensen zijn. Maar kunst vereischt een zorgvuldige voorbereiding, of, zooals het spreekwoord terecht zegt: „Oefening baart kunst”.

De goede kunstenaar moet zijn métier verstaan, hij dient het vakkunstige onder de knie te hebben.

In de laatste jaren is dit vakkunstige wel eens schuil gegaan onder de moderne „eigenaardigheden”, als we 't zoo eens noemen mogen, die te dikwijls

Bij den modelmaker.

De leerling-glazenier. — In Limburg woont een der grootste glasschilders van Nederland: Joep Nicolas.

ontstonden om de onbekwaamheden te bedekken.

Gelukkig is er een kentering gekomen. Men werkt weer nauwkeurig af, men let weer op de precisie, men herstelt het zuiver vakkundige weer in eere!

Met die wetenschap in ons was het een genoegen een bezoek te brengen, voor onze lezers, aan de Middelbare Kunstnijverheidsschool te Maastricht, in de Cellebroedersstraat, die tot doel heeft het geven van artistieke leiding en onderwijs in verschillende takken van kunstnijverheid. Deze school, die een gemeentelijke instelling is, heeft zich, sedert October 1926, in een steeds groeiende belangstelling mogen verheugen.

Het teekenen van levende bloemen.

De broeder-kunstenaar maakt een studie voor een fresco of muurschildering.

Het teekenen en schilderen naar levend model. — De heer in 't wit poseert.

De boetseerder legt de laatste hand aan het kunststuk.

grote behoefte: de opleiding van zoovele jonge Limburgsche kunstenaars voor industrie en bedrijven, in de diverse takken der kunstnijverheid.

Limburg heeft in den laatsten tijd vele en goede jonge kunstenaars voortgebracht.

Er zijn op de „M.K.S.” gevormd: schilders, beeldhouwers, kunstnijveren voor de porselein- en aardewerkfabrieken, voor de drukkerijen en de meubel-industrie, reclamekunstenaars, grafici en leeraren in het teekenen.

Het onderwijs aan de school draagt zijn eigen karakter, dat nauw verwant is aan geest en aanleg van het Limburgsche volk.

Op een vergelijkende tentoonstelling van werk van alle kunstnijverheidsscholen des lands, te Amsterdam in 1935 gehouden, bleek het oeuvre der school op hoog peil te staan. Het ideaal der leeraren is: het dienstbaar maken der inrichting aan de groote plaatselijke kunst-

Stilleven teekenen.

Zij omvat de volgende cursussen:

1. Dagecursus in teekenen, schilderen, decoratief schilderen, glasschilderen, reclame, grafiek, beeldhouwen.

2. Avondcursus, met de afdelingen: a. Teekenen en schilderen; b. Meubel- en interieurkunst; c. Keramiek en beeldhouwen; d. Typografie.

3. Zaterdagmiddagcursus, met de afdelingen: a. Schilderen en teekenen, naar de natuur en levend model; b. Batikken; c. Beeldhouwen en keramiek.

De school is voortgekomen uit het Stadsteekening-instituut, dat zeer goed bekend stond en de voornaamste instelling voor het kunstonderwijs in Maastricht en omgeving was. Zij voorziet thans in een

De anatomische les. — De dood schouwt mee!

industriën en aan de ontwikkeling der gaven van de jonge Limburgsche kunstenaars.

Wij hebben met genoegen leeraren en leerlingen gadeslagen bij hun artistieke prestaties en zijn directeur Scheffers, die zelf een goed kunstenaar is, dankbaar voor zijn verleende toestemming.

Onze illustraties „verhalen” op interessante wijze van deze uitstekende en nuttige inrichting van kunstonderwijs. Het was een lust, die leerlingen bezig te zien met het schilderen naar de natuur, het boetseeren, het beeldhouwen, enz. Op één foto, van een anatomische les, schouwt de dood mee! Het is niet griezelig, lezer, het zou kunnen worden opgevat als een waarschuwing, hoe kort dit leven is en als een aansporing om onzen tijd goed, nuttig en ijverig te besteden. H.

Een mooie „kop” om te boetseeren.

DE WEG NAAR RIJKDOM!

gaat door de groote Fransche premieloterij loten **Crédit National 1920** (Fr. Staatsgarantie). Reeds **Maandag 3 Januari 1938** trekking.

Hoofdprijzen:

1 miljoen francs en een half miljoen francs

Verder zeer veel prijzen o.a. 2 prijzen à **frs. 200.000**, 3 à **frs. 100.000**, 6 à **frs. 50.000** enz. Tegen storting van slechts één **rijksdaalder** zenden wij U een deelname, welke recht geeft op **den vollen prijs** (dus geen gedeelten), 2 stuks **f. 4.50**, 3 stuks **f. 6.50**, 5 stuks **f. 10.—**, 10 stuks **f. 19.—**. Zendt nog heden postwissel of girostorting **No. 135173** aan de firma **J. SANDERS**, comm. in Effecten, **Hoogstraat 4, Den Haag**, Telefoon 116587. Iedere koper ontvangt drie dagen na de trekking de lijst gratis. **Drie Hollanders wonnen reeds een miljoen francs.** Bestelt nog heden, want **3 Januari a.s.** kan voor U een geluksdag worden. Zet het nieuwe jaar goed in en wint een grooten prijs.

EEN BATIG SALDO

DOOR MORTIMER HEURTER

De laatste dag van het jaar is in het leven van den mensch de dag van de balans. Hij maakt zijn rekening op van het afgelopen jaar en weegt winst en verlies tegen elkander af. Rouw, verdriet, ongeluk en teleurstelling zijn verlies aan levensvreugde — plezier-tjes, succes en geluk telt hij als winst. En de doorslag — want zelden is de balans in evenwicht — vormt het batig of nadeelig saldo.

Duke Johnson kwam tot een nadeelig saldo. Hij zat op Oudejaarsavond op den rand van zijn bed ergens in 'helsea en zei tot zichzelf, dat hij aan Dorothy Merton meer verloren had in het afgelopen jaar, dan zijn betrekking, zijn vooruitzichten en alle andere dingen in de wereld hem aan winst hadden opgeleverd. Van de eerste vijf maanden van het jaar boekte hij een zonnig gemoed en een niet onderbroken reeks gelukkige dagen — de andere zeven maanden rekende hij als verlies. Een nadeelig saldo door eigen schuld. Dory had natuurlijk gelijk gehad. Over een kleinigheid als het te laat komen bij een afspraak maakte je geen twist. En een kleinen twist blies je als verloofde niet op tot een levenskwesitie. Zij had groot gelijk gehad, toen ze zei dat zij huiverig was, om met iemand door het leven te gaan, die zich zoo weinig wist te beheerschen.

Een nadeelig saldo is niemand aangenaam, in welk opzicht dan ook. Duke Johnson zat zwaar te peinzen op den rand van zijn bed. De klok sloeg acht uur en die melodieuze klanken brachten hem eindelijk uit het land van zijn verlangens, droomen en teleurstellingen tot de werkelijkheid terug. Hij nam een kloek besluit, stond resoluut op en greep naar zijn jas. Hij zou den ondergrondsche nemen naar Caledonian Road en de zaak in orde maken. Met een nadeelig saldo op het einde van een goed begonnen jaar kon hij geen vrede hebben.

Dorothy Merton dacht dien avond niet aan een balans. Zij dacht vandaag liefst heelmaal niet aan het afgelopen jaar. In den huiselijken kring viel het haar ook gemakkelijk genoeg, pijnlijke gedachten van zich af te zetten. Maar zij huiverde voor de uren na middernacht — als zij alleen met haar herinneringen zou zijn.

In weerwil echter van de vrolijkheid, waaraan zij zich overgaf, voelde zij zich treurig. Zij miste iemand in dezen kring. Op de plaats, waar nu haar neef zat, had vorig jaar Duke gezeten. Zij waren pas verloofd en het leven liet zich aanzien als een droom van geluk. Maar het ontwaken was even treurig als bitter geweest. Als Duke werkelijk van haar gehouden had, zou hij dien kleinen twist nooit zoo ernstig genomen hebben. Zeker — de schuld lag eigenlijk bij haar en het was niet regtig, als je iemand een half uur in den rengen liet wachten. Maar om daar nu maar dadelijk uit te concludeeren, dat je onverschillig was en je liefde niet echt — natuurlijk, dat dreef je er vanzelf toe, het verwijt terug te geven. Hoewel het te betreuren was, dat zij zoo'n heftigen toon had aangeslagen...

Wel, nu dacht zij toch weer terug aan wat onherroepelijk voorbij was. Zij had zich nog wel zoo goed voorgenomen, niet aan Duke te denken. Zij moest lachen en vrolijk zijn en niet laten merken, dat haar iets drukte. Want dat stille medelijden van anderen — en hoe vaak had zij het niet gelezen in de blikken van haar moeder — gaf

je een gevoel, alsof je hart zou breken.

Zij keek den kring rond — allemaal familieleden en intieme kennissen, vanavond vereenigd om vrolijk het oude jaar uit te vieren. Nu pas bespeurde zij, dat allen haar aanstaarden. „Ben je doof, Dory?“ lachte haar vader.

„Ik?“ vroeg ze blozend.

„Welja, moe heeft je al tweemaal gevraagd, of je sliep.“

„Heelmaal niet,“ zei ze verontwaardigd en om haar verlegenheid te verbergen sprong ze op. „Negen uur — we konden de radio wel even aanzetten voor de nieuwsberichten.“

Niemand protesteerde en eenige oogenblikken later klonk de stem van den omroeper van de B.B.C. door 't vertrek. Geen van allen scheen te luisteren, doch eensklaps viel er een doodsche stilte in de kamer en alle blikken zochten het radiotoestel.

„Ongeluk met den ondergrondschen trein van de Piccadilly-lijn. Hedenavond is de tube, die om zeven uur twintig van South Harrow vertrekt, voorbij het station Caledonian Road ontspoord. De materiele schade is aanzienlijk en het verkeer is voorloopig gestremd. Voor zoover men heeft kunnen vaststellen, zijn er slechts drie reizigers licht gewond. Een reiziger, wiens jas men in een der vernielde compartimenten vond, wordt echter vermist en het vermoeden bestaat, dat hij tusschen de ruïne van staal en ijzer bekneld ligt. In den binnenzak van de jas vond men papieren ten name van Duke Johnson. Zij, die inlichtingen kunnen verstrekken...“

De klanken van den huidspreker werden overstemd door een angstigen kreet. Dorothy was opgesprongen en staarde met een verwezen blik den kring rond. Zij zag haar moeder op zich toekomen en voelde, méér dan zij wist, dat zij het vertrek werd uitgeleid. In de gang barstte zij in tranen uit. „Ik moet er naar toe,“ zei ze schreiend. „Terstond.“

„Hoor eens, kind,“ trachtte haar moeder haar te kalmeeren, maar zij viel haar wild in de rede.

„Ik ga, moe — 'k wil weten, wat er met hem gebeurd is. Laat pa maar meegaan — of wie dan ook, maar ik kan niet tot morgenvroeg op berichten wachten. 't Is hier vlakbij — ik ga...“

Zij greep haar mantel en hoed en stond in een oogwenk gekleed om uit te gaan. Zij zag als door een nevel haar vader in de gang komen en naar zijn jas grijpen. Toen werd er gebeld. Zij liep de vestibule in en deed zelf open. Het volgende oogenblik deinsde zij echter terug, alsof zij een spook voor zich zag.

„Duke... jij... jij...“ bracht zij stamelend uit.

Duke was even bleek als zij. „Kijk me niet zoo aan, Dory,“ bad hij klein-tjes. „Ik heb me gedragen als een brunt. Ik kom vergeving vragen. Vanavond hield ik het niet langer uit. Ik heb de tube genomen en nu ben ik hier. In mijn zenuwachtigheid heb ik m'n jas nog in den trein laten hangen. Stuur me niet weg, Dory... Dory...“

Het volgende oogenblik voelde Duke Johnson, hoe hij naar binnen werd getrokken. En aan zijn oor hoorde hij een snikkende stem: „M'n lieve jongen, wat heb ik om jou 'n angst uitgestaan...“

„Een gelukkig uiteinde,“ wenschte Duke het bevende meisje in zijn armen. „'t Is toch nog een batig saldo geworden. lieveling...“

RHUM SAINT-JAMES

47 %

VAN DE BEROEMDE PLANTAGES
SAINT JAMES OP DE ANTILLEN

GROG ST. JAMES

GROG
SAINT JAMES
(au lait)

3/4 rum Saint James. 1/4 suikerstroop of poedersuiker. Een schijfje citroen. Men voeg heete melk toe, een hoeveelheid, ongeveer anderhalf maal zoo groot als de bovengenoemde. Dit recept staat op zichzelf, doch men kan, naar eigen smaak, muscaat, kaneel kruidnagel of andere specerijen toevoegen.

GEN. AGENTE VOOR NEDERLAND
N.V. EXPORT & IMPORT M.J.
v. WILMERINK & MULLER
AMSTERDAM-C. - TELEFOON 31110

BRUINE JUS!

Heerlijk! Maar het is vervelend, als ze niet bruin wil worden. **Buisman's G. S. brengt dan uitkomst. Daarmee maakt U de kostelijkste bruine jus die U zich denken kunt. Hoe, dat leert U het receptenboekje, dat U op aanvraag gratis wordt toegezonden door de fabrik van de ÉCHTE**

meer verdienen in de techniek?

Een beter betaalde betrekking kunt U verkrijgen indien Uw prestaties meer waard worden. Routine alleen is geen reden om Uw werkkraacht beter te doen betalen... **maak U zelf bekwaam.**

Studeer techniek thuis met

PBNA ARNHEM

BURGERLIJKE BOUWKUNDE, ARCHITECTUUR, MEUBEL- EN SCHILDERTECHN. Bouwk. Opzichter, Bouwkundig Tekenaar, Burgerbouwkundige, Architect, Techn. Ambtenaar Bouwtoezicht, Uitvoerder, Aannemer (grote en kleinere werken), N.O.-acten, Gezel en Meester, Meubeltekenaar, Binnenhuisarch.

WATER- en WEGENBOUW; BETERBOUW Waterbouwkundig Opz., Techn. Ambtenaar bij de R.W., Waterbouwkundige, Uitvoerder, Landmeetkun-

dige, Betontechnicus, Statiscus, Wegentechnicus.

WERKTUIGBOUWKUNDE AUTO-VLIEGTUIGTECHN. Mach. constructeur, Werktuigbouwkundige, Staalconstructeur, Autotechnicus, Vliegtuigtechnicus, Verwarmingstechnicus, Koeltechnicus, Monteur, Vliegtuigmecanicien, Machinist, N.O.-acten, Meester en Gezel.

ELECTROTECHNIEK, RADIO-TELEVISIE, Electrotechn. Opzichter, Electrotechnicus, Radio-

technicus, Installateur, Monteur, Meterijker, Voorman Electr. Tractie, Dieselmachinist, N.O.-acten.

CHEMISCHE TECHNIK Technisch Chemicus, Gas-technicus, Analyst, Algem. Scheikunde, Olie- en Vetindustrie, Textielindustrie.

SPECIALE CURSUSSEN Boekhouden, Lagere Wetkunde, Toelatingsexamen M.T.S., Luchtvaartkennis, Reclame-Assistent, Tekenen voor reproductie.

Vraag
prosp. P

Uit den wedstrijd V.V.H.-Laura (4-2). Een spannend moment voor het doel van de bezoekers.

Te Eindhoven eindigde de wedstrijd Brabantia-Schijndel in een gelijk spel (2-2). Een afgeslagen aanval op het Brabantia-doel.

De Nederlandsche hardrijders op de schaats, die zijn aangewezen om ons land te vertegenwoordigen op de Europeesche kampioenschappen hardrijden, zijn Zaterdag uit Amsterdam naar Oslo vertrokken voor de wedstrijden op 22 en 23 Januari a.s.

SPORT VAN DE WEEK

De terreinkampioenschappen van de K.N.M.V. te Noordwijkerhout. De winnaar van de 350 c.c. klasse, de heer M. Holsheimer.

Een kiekje uit den wedstrijd Willem II-N.O.A.D. te Tilburg. Moment voor het doel van Willem II.

Willem II klopt N.O.A.D. met 1-0. De keeper van N.O.A.D. onderbreekt een aanval der gastheeren.

EEN WITTE KERSTMIS TE ENGELBERG

IRSTMIS TE ENGELBERG (ZWITSERLAND)

HIJ LEEK EEN DWAAS....

EEN ROMAN VAN AGNES LOUISE PROVOST

Het waren indrukwekkende kieke uit een prachtige streek, gezichten van ver en nabij, enkele foto's van woudreuzen en andere, waarop men lange rijen hoge stammen zag, als in een statigen optocht. Dick greep een der foto's en keek er lang op; hij nam een tweede en vergeleek die met de eerste, diep belangstellend. Zijn heele gezicht stond scherp van aandacht.

„Dat is dezelfde rots,” zei hij verstrooid, met zijn duim op een grijze vlek aan den eenen kant van de foto. „Die twee passen aan elkaar. Eigenaardige getande lijn... Mijlen ver zichtbaar, zou ik zoo zeggen.”

Jordan bespiedde hem als een kat. De knaap keek wel scherp. Als hij er maar niet op stond, den koop te zien, voor hij toesloeg.

„'t Lijkt me heel goed,” zei hij eindelijk, kalm, maar merkbaar voldaan. „Ik wil er best eens een kijkje nemen. Gaat u mee?”

„Zou ik dolgraag doen,” antwoordde Jordan vlot. „maar we halen 't niet zoo laat in 't jaar. De eenige weg, om er te komen, is over den Kameelbultpas, en die is met éénmaal goed sneeuwen afgesloten voor den winter. Als Harvey eerder geantwoord had, zou 't gekund hebben.”

„En langs de rivier?”

„Kan niet. Een rijtje stroomversnellingen, den verkeerden kant op. Niet tegenop te komen. Er is een plek van een tweehonderd meter lang, waar 't water door een kloof bruist met een snelheid van misschien negentig mijlen per uur, met rotsen van veertig meter hoogte aan weerskanten. 't Is jammer, maar 't is niet anders. Als mijn brief Harvey vroeger bereikt had...”

Hij schudde het hoofd en spreidde verontschuldigende zijn handen uit.

„'t Ongeluk is,” ging hij voort, „dat mijn optie den twintigsten afloopt — en Harvey heeft nog een liefhebber.”

Zijn slachtoffer aarzelde en keek verstrooid naar de grootste foto. Waar dacht hij aan? Hield de voorzichtigheid hem terug, of onderging hij de verlokking van die beboschte hellingen en van het stille, pittige, versterkende leven, dat hij beter kende dan de weelderigheid der stad?

„Ik steek natuurlijk niet graag zooveel geld in één ding,” zei hij zacht. „Ik had gedacht niet meer dan driehonderdduizend te beleggen.”

„Kom, kom, Harvey zal nog wel iets loslaten. Hij schijnt om geld verlegen te zitten. Voor vierhonderdduizend contant zou hij wel te vinden zijn, denk ik.”

Er was een gespannen stilte. Jordan had spijt, dat hij niet nog een twintigduizend dollar minder had gezegd. Vierhonderdduizend klonk zooveel; 't kon hem afschrikken... Maar te veel afslaan kon hem verdacht lijken. Bradshaw staarde nog naar de foto's.

„Vierhonderdduizend,” herhaalde Jordan, „en de kooper heeft er 'n goudmijn aan. Als mijn optie niet den twintigsten afleijp...” Hij zweeg, met een zeer droog gevoel in zijn mond.

Dick keek op. „Ik geef driehonderdvijftigduizend,” zei hij, „den dag dat de koopacte wordt opgemaakt. Da's mijn uiterste bod.”

Jordan's dikke vingers verschoven iets op de stoelleuning. „Hm... 't zou te geef zijn; maar ik zal Harvey telegrafeeren vanavond.”

Wat was 't nog gemakkelijk gegaan!

VIJFTIENDE HOOFDSTUK

De eerste sneeuw had Lynnewood in 't wit gehuld. De groote landhuizen in 't rond waren bijna alle gesloten en aan huisbewaarders overgelaten, terwijl de eigenaars hun huizen in de stad weer betrokken hadden, of voor den winter in hotels woonden, en Dick toonde nog steeds geen neiging om te vertrekken. De Variëks maakten er zich zorg over.

„Ik denk, dat 't om juffrouw Landon is,” zei Claire ongerust. De gedachte, dat Dick zou kunnen huwen, was meermalen door de ondiepten van haar

KORTE INHOUD VAN 'T VOORAFGAANDE:

De millionair Nicolaas Varick roelt z'n einde naderen. Verscheidene hebzuchtige familieleden zijn op Varick's buiten Lynnewood samengekomen, om z'n dood af te wachten. Dick Bradshaw, een jongeman, wordt door Varick uit het buitenland aan z'n doodbed ontboden. De oude heer vertelt hem, dat hij vroeger op z'n moeder verliefd geweest was, doch dat door zekere lasterpraatjes van een huwelijk nooit iets gekomen is. Kort na dit onderhoud sterft Varick. Dick Bradshaw is universeel erfgenaam. Hij krijgt onmiddellijk een miljoen dollars en wordt eigenaar van alle bezittingen op voorwaarde, dat hij een jaar na den overlijdensdag van Varick geheel vrij van schulden is. De hebzuchtige familieleden erven totaal niets. Alleen wanneer Dick aan de genoemde voorwaarde niet kan voldoen, worden Varick's bezittingen aan hen toegewezen. Jessamy Landon, Varick's secretaresse, blijft, volgens het testament, voorloopig in dienst voor het samenstellen van een catalogus. Dick is bij de eerste ontmoeting reeds op het charmantste meisje verliefd geworden. Claire Varick, een der onderde familieleden, heeft op aandringen van haar zoon Nicky en haar dochter Leila aan Dick Bradshaw gervraagd voorloopig op Lynnewood te mogen blijven logeeren. Een cheque van 40.000 dollars, zoogenaamd voor het aflossen van een hypotheek, heeft ze hem met een traan en een sentimenteel verhaaltje afgedeld. Oliver Ennis, een eveneens onderde familieled van Varick, smeedt een plan, om in samenwerking met Stacy Jordan een waardeeloos stuk boschgrond voor een hoogen prijs aan Dick Bradshaw te verkoopen. Dick bezoekt te zamen met Jessamy de familie Van Dering, waar hij een kennis van Oliver, Pink Gaines, heeft ontmoet. Dick wordt door de Variëks wederom voor een flink bedrag afgezet, nu 50.000 dollars, om een schandaaltje te vermijden.

geest gegaan, en als hij zoo dwaas was, met Jessamy Landon te trouwen, bleef er niet veel over van Claire's onbezorgde bestaan en van al haar stille hoop op dingen, die gebeuren konden, vóór Dick's proefjaar om was. 't Is bespottelijk, iemand met zulke kansen, maar je weet nooit, wat een man met veel geld doen zal... Daar gaan ze weer.”

Sinds de kortere dagen er waren, had Dick het vroege donker aangegrepen als een voorwendsel, om met Jessamy mee te loopen naar huis. Hun toon was misschien minder vertrouwelijker dan in vroeger weken; misschien ontbrak er een zekere warmte van intimiteit aan; maar dat kon Claire niet weten, en die nieuwe gewoonte van samen wandelen leek onheilspellend intiem. Zij hadden heusch beter op dien omgang moeten passen, dacht Claire bezorgd. En 't beviel Claire niet, zooals het meisje haar soms aan kon kijken; met zoo'n soort effen, nadenkenden blik, beslist aannemend. Dat was zeker een keer of zes voorgekomen, 't ergste dien avond, toen oom Nick gestorven was...

Claire verdrong die herinnering snel. De dood en die korte, verachtelijke blik, dat waren dingen die zij maar liefst weg hield in een afgesloten vakje in haar brein. Zij wou er zich niet bang door laten maken.

Leila was naar 't raam gegaan. Zij zag de twee gestalten den weg naar de bosschen inslaan en er kwam een vonk in haar donkere oogen.

„Dick is niet wijs,” viel zij uit. „'t Lijkt wel of hij den heelen winter in dien saaien uithoek wil blijven hangen.”

„Ik zou wel een paar kamers in de stad willen huren,” zei haar moeder weifelend, „maar...”

„En hem hier laten met die juf?” viel Leila haar minachtend in de rede. „Nee, merci! Maar we kunnen wel proberen, om hem mee naar 't zuiden te krijgen voor den winter, waar Oliver 't vanmorgen over had.”

„Palm Beach zou wel heerlijk zijn,” leefde Claire snel op. Maar haar stemming sloeg weer in. „'t Is alleen de vraag, of hij er bléef. Je weet hoe 't in Narragansett gegaan is. We waren er amper of hij trok naar 't een of andere verschrikkelijke oord om te visschen.”

„Hij kan in Florida óók visschen,” zei Leila. „Pakt u 't maar een beetje handig aan, dan stelt hij 't misschien zelf voor. Er zijn trouwens nog andere plaatsen dan Palm Beach.”

„Ja, maar niet zoo sjiek.”

„Niet slecht ook. We kennen verschillende families, die een huis in 't zuiden hebben. We konden een paar weken in Palm Beach blijven en dan bijvoorbeeld 't huis van de Courtney's in Miami huren. Die gaan er zelf niet heen dezen keer, omdat ze een beetje krap zitten. Dan konden wij allerlei menschen vragen en hij kon visschen.”

„Zou wel aardig zijn,” zei Claire, een steeds onzeker. „Maar verschrikkelijk duur. Zoo'n groot huis, en 't personeel... Als Dick 't maar aandurft — straks begint de tweede helft van zijn jaar.”

„Hij kan 't best betalen!” antwoordde Leila scherp. „We weten zoowat hoeveel hij hier uitgeeft. Als we 't voorjaar óók in Florida blijven, houdt hij nog genoeg over.”

„Misschien wel,” zei Claire, en zij zuchtte. „Die grofheid van oom Nick ook, om ons zoo te behandelen! Die juffrouw Landon probeert zich hier te nestelen, en je kunt op je vingers natellen, waar wij dan blijven!”

Leila gaf geen antwoord. Zij dacht aan iets érgers dan een beleefde uitwijzing der Variëks van Lynnewood en de treurige noodzaak, weer van eigen middelen te moeten rondkomen. Een vlam schoot op en stierf weg en haar fijne gezichtje werd koud en hard. Zij dacht niet enkel aan armoede, maar aan nederlaag... vernedering... Dick Bradshaw verliezen. Dat mocht niet gebeuren. Zij liet het niet gebeuren.

Zij kneep haar vuisten dicht tot de nagels haar pijn deden en herstelde zich toen langzaam. 't Hielp niets je zoo te laten gaan; er moest iets gedaan worden. Haar oogen dwaalden gejaagd de kamer rond, als zocht zij een antwoord, en zij ving den opletten blik van haar moeder op, nieuwsgierig en een beetje bang. Dwaas, den menschen te laten merken, waar je over dacht. Zij bewoog even een schouder en greep naar een tijdschrift.

Het was een dun weekblaadje, zeer elegant en modern, met knappe illustraties en raak geschreven artikelen over sport en tooneel, mode en de laatste amusements-snufjes. Maar achter den sierlijken gevel was er veel zwaargekruid „gebabbel” over het leven in voornamen kringen, babbeltjes, die nog juist binnen de perken der wet bleven, maar die geen behoorlijke krant zou willen drukken. Oom Nick had het eens in Claire's handen gezien en haar kortaf bevolen, „dat smerige chantage-vod” in 't vuur te gooien. Dat had zij gedaan, verschrikt en zich zenuwachtig verontschuldigend, maar Claire en Leila bleven het blaadje binnensmokkelen en lazén het met eerbied en genot. Een mensch moet toch weten, wat er in de wereld gebeurt? Trouwens, je wist nooit, wanneer je zelf 't slachtoffer werd van een nauwelijks besluisde toespeling.

Dit nieuwe nummer had Leila nog niet gezien. Zij begon het door te kijken. 't Was heelemaal niet leuk van de week. Niets was leuk...

Zij zat opeens doodstil. Zij keek naar haar moeder, maar Claire zat in den spiegel iets te inspecteeren, dat een rimpel leek. Leila keek weer naar omlaag en las snel. 't Was dwaas, onzinnig — iedereen wist, hoe dom Nicky zich had aangesteld met dat meisje, of ten minste, men wist er zeker wel iets van. Die eerste helft geloofde niemand. Maar de rest... zelfs het bedrag klopte!

En Dick zou 't denkelijk nooit tegenspreken, want dan verried hij Nicky.

Haar oogen half dichtknijpend peinsde zij, kijkend naar het schemerig pad, waarlangs zij Dick en het blonde meisje had zien verdwijnen. Jessamy Landon had ook nog van die rare ouderwetsche opvattingen. Van die geschiedenis met Nicky wist ze waarschijnlijk niets. Leila haalde kort adem en glimlachte. Probeerden kon nooit kwaad.

Drie dagen later stond Jessamy Landon in de hal de ochtendpost door te zien. Voor haar was er een getypte brief van Spencer en een nummer van een weekblaadje, dat zij wel eens in kiosken had zien hangen. 't Was niet veel, vergeleken bij de stapels, elegante enveloppen voor de anderen. Voor Jessamy Landon waren er geen invitaties en geen gezellige keuvelbrieven van thuis. Er was geen thuis. Misschien een paar vriendinnen van school, maar die relaties waren niet onderhouden. Daarentegen — zij had

weer andere voorrechten; al waren er donkere verwickelingen gekomen, sinds den dood van Nicolaas Varick.

Een prettig ideeje bracht opeens een vouk in haar oogen, toen zij haar schrale post meenam naar de bibliotheek. Geen gepeker, om vijf voor negen op een werkdag! Zij haalde een paar boeken, en dan aan 't werk, met die aantekeningen van Nicolaas Varick voor zich. Opwindend was 't niet, maar vervelend ook niet; 't werd goed betaald, en 't hield haar hier.

Er was niemand in de bibliotheek, maar op de groote tafel lagen een jas en een hoed, die zij kende. Zij bleef er bij staan, met een glimlachje. Ze waren precies zooals hij. Groot en makkelijk en beschermend. Haar vingers raakten de jas aan, en bleven er.

„Pas maar goed op hem, Grootte Jas. Hij is zoo'n schat — en hij is zoo dwaas roekeloos. Hij kan zich niet indenken, dat al die menschen niet net zoo hartelijk en eerlijk zijn als hij. Maar dat zijn ze niet. 't Zijn beesten, hongerige wolven, die loeren, om hem tegen den grond te krijgen.”

Ze zei het niet luidop natuurlijk, maar de gedachte was er, en een opdraag van vrees en hartstoehtelijken beschermingsijver. Haar hand gleed van de ruige jasmouw af. Hij zou waarschijnlijk dadelijk terugkomen. Jessamy draalde en opende onderwijl haar post.

De brief van Spencer was gauw gelezen. Die bevatte dank voor haar maandelijksch rapport over haar werk en hield een chèque in. Verder was er niets dan het tijdschriftje.

Het leek nogal een aanstellerig mondain ding; geen echte kwaliteit, maar wel handig in elkaar gezet. Er stonden babbeltjes over de uitgaande wereld in, amusant vrijmoedig. Zij las een paar regels en trok haar wenkbrauwen samen. Nee, dat was niet amusant meer.... 't was venijnig.... 'n schendblaadje.

Wie had 't haar gestuurd, en waarom? 't Zag er niet als een proefnummer uit; 't kruisbandje was onbedrukt en 't adres met de hand geschreven, in blokletters. Dat was eigenaardig en niet prettig. 't Leek, of de afzender onbekend zou blijven. Zij bladerde en trof een gemerkte pagina.

De frons werd dieper tusschen Jessamy's oogen. Zij las eerst verbaasd, toen verontwaardigd en eindelijk met een toorn, die al het andere wegvaagde.

Er stonden twee berichtjes, listig bij elkaar geplaatst.

„Er moet heusch eens een maximum-snelheid voor jonge millionnaires worden voorgeschreven. We hooren, dat zekere jongeman met een banktegoed van een el, gloednieuw, 't nu reeds tot trouwbreuk gebracht heeft. Of liever — tot een vriendschappelijke schikking. Men fluistert althans, dat hij kortelings een chèque van vijftigduizend dollars heeft vereerd aan zekere jongedame van den anderen kant van 't voetlicht, dus er zullen nergens getuigen noodig zijn.”

„Mejuffrouw Lois La Roche, het blonde vuurwerkje in „Tintel, tintel, diamant”, spreekt alle geruchten, dat zij weldra gaat trouwen, tegen.”

„Ik geloof 't niet!” Jessamy wierp het blaadje van zich af. 't Was schandelijk, dat zulke dingen gedrukt mochten worden! 't Was schandelijk, dat iemand haar dat vieze pamflet dorst te sturen — anoniem. Dick moest ze aanklagen — of dat vunze bureau opzoeken en iemand afranselen!

Er lag een opgevouwen krant naast de jas van Dick. Het weggesmeten blaadje botste er tegen en stiet de krant op den vloer, met een aantal strookjes, die er op een net stapeltje onder hadden gelegen. Jessamy bukte zich om ze op te rapen.

't Waren blijkbaar verrekende chèques. Eén er van keek haar onbeschaamd aan, toen zij reikte, om er bij te komen.

„Lois La Roche.... vijftigduizend dollars.”

Zij keerde het papiertje om en zag de sierlijke handtekening van Lois La Roche en vlug legde zij alles weer in orde op de tafel. Haar gezicht gloeide nu niet meer van verontwaardiging. Het was bleek en verwrongen.

Het was haast niet te gelooven — Dick! Maar daar was de chèque, en dat spottende berichtje, te stellig, om heelemaal ongegrond te zijn. Zooiets verziimen dorsten zij niet — smaadschrift werd door de wet gestraft. Zij dacht rampzalig aan de heerlijke ochtendritten en de herfstwandelingen, aan een blik, een woord, een zachtheid van stem — kleinigheden, die maar één ding beteekenen konden. En onderwijl was er steeds.... dit geweest.

Even kreeg zij hoop door de gedachte aan Nicky Varick. Hem, of zelfs Oliver, kon zij eerder verdenken, maar zoo dwaas zou Dick niet zijn, zooveel geld uit te geven, om Nicky uit een zijner verlegenheden te

helpen, en Oliver was te voorzichtig, om zich ver op glad ijs te wagen. En dat berichtje klonk zoo zeker! Ze móesten wel zekerheid hebben, als ze zooiets dorsten te drukken. Het leek haar niets voor Dick, maar wat kende zij Dick Bradshaw eigenlijk? Buiten zijn knapheid en zijn prettigen lach, en die warme, geheime gedachte aan hem in haar hart?

Hij kon ieder oogenblik binnenkomen. Snel greep Jessamy haar dingen bij elkaar, zelfs het hatelijke blaadje en het kruisbandje, en zij repte zich weg. Zij wou Dick nu niet zien. Misschien wou ze hem wel nooit meer zien.

Nauwelijks was ze weg, of Dick kwam binnen. Hij nam zijn jas, zag de krant en dacht aan de chèques, die hij er onder had geborgen. Die had hij met de ochtendpost ontvangen. Hij ging de safe openen en wierp de papieren er in. Hij had nu geen tijd om ze na te zien: de auto stond te wachten, en hij zou kwart over tien bij Jordan op 't kantoor zijn.

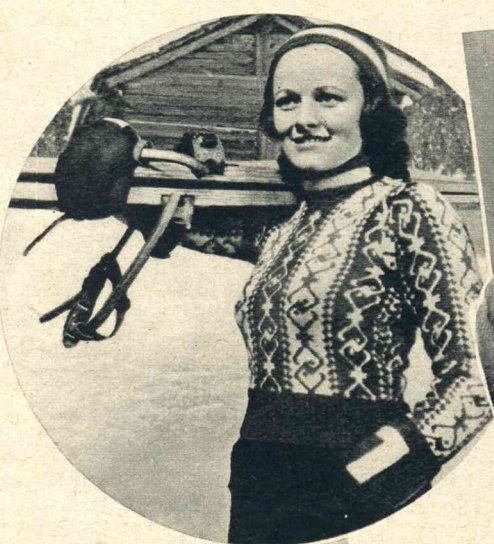
Jessamy zag den snellen wagen de laan doorschieten. Dat was nu zijn leven: zelfvertrouwen, macht, snelheid, vertoon.

Zij ging naar haar bureau. Haar werk moest zij afmaken, maar zij zou zich haasten wat zij kon, en dan verliet zij voorgoed dit huis, met haar kostelijke gratificatie van tienduizend dollar.... Maar zij had nog maanden taaien arbeid voor den boeg.

Dick haastte zich zooveel mogelijk, toen hij dien middag naar huis reed. Hij had al vroeg teruggewild, maar zijn tijd was zeer bezet geweest. 't Gesprek met Jordan had alléén al zoo lang geduurd. Herinnerend glimlachte hij. Jordan's vriend Harvey had toegegeven: de koop was gesloten voor driehonderdvijftigduizend. Binnen de veertien dagen werd de eigendom overgedragen, was hij bezitter van een heelen bergkant in een noordwestelijken staat. Jordan had de transactie met een dinertje willen vieren, maar hij had bedankt. Hij wou terug zijn op Lynnewood, voor Jessamy naar huis ging.

Er was een half jaar verlopen sinds Nicolaas Varick overleed, hem zijn tegenwoordigen rijkdom, een gouden belofte en een stalen plicht nalatend. Een dag na het sterfgeval had hij een kort, raadselachtig zinnetje neergeschreven: „Kan haar 19 December vragen.”

Vervolg op blz. 26

VERLAAGDE PRIJZEN

Wol = 50 gram. Motvrij, Krimprij, Kleurecht, **36 cent.**

Katoen = 100 gram. Krimprij, Kleurecht, Trolasol geveerd, **36 cent.**

Ongebleekt = 100 gram. weergaloos sterk. **20 cent.**

Knotlengte 359 M.

Een schat van modellen

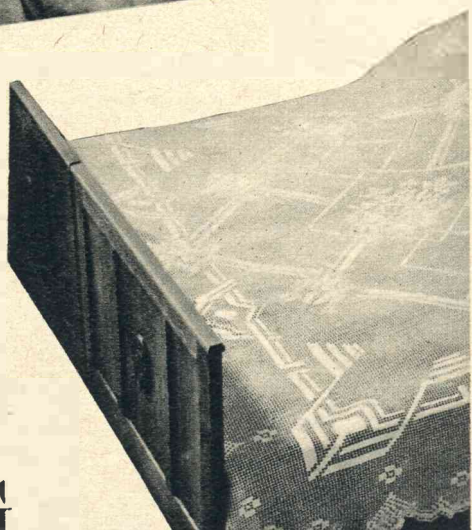
Een losse greep uit den schat van modellen in het nieuwe nummer van „Praten en Breien”. Ze komen op dit formaat nauwelijks tot hun recht. Maar als U ze ziet in het breiblad zelf, scherp gedrukt op mooi papier, met een duidelijke, overzichtelijke beschrijving erbij, zult U zóó naar de breinaalden willen grijpen!

„Praten en Breien” No. 38 is nóg weer beter gedrukt, in een nóg mooier kleed gestoken en de inhoud is rijker en oorspronkelijker dan ooit te voren!

U mag het nieuwe nummer niet missen! Stuur 5 omslagen van Everlasting naar Heeze, dan zenden wij het U gratis en franco! No. 38.

EVERLASTING

VAN ENGELN & EVERS ★ HEEZE (N-BR.)

BRIEVEN VAN DEN DRÉ

Ulvenhout, 21 Dec. 1937.

Amico,

Kortsten dag van 't jaar dateer ik daar boven m'n brief. Donker tij. Maar toch..!

Ja — „maar toch.” Daarop komt 't in 't heele leven altijd aan: „maar toch...!”

Maar toch, wil ik zeggen: wat zijn er, sjuust in deus donker' dagen, nog heel veel lichtpuntekes t' onderscheien.

Verlejen week b.v., toen den bevroren buiten lag onder den blanke sneeuw!

Allee — 't was zoo schoon. Zoo stil. Ik hóórde m'n asem gaan, zóó stil was 't op den witten akker.

De knotwilgen langs den bevroren sloot hadden 'n witte pruik op. Stonden daar als 'n rij gebogen grijze paterkens verdoken, in hooge schouwers, stillekes te mediteeren.

Bloedrood zonk de zon achter 'n peerse wolkbank. En rossen gloei smeulde-n-over de witte weareld.

Kof en werschijn vloei-de-n-over de bevroren slooten en plassen. En hoe dieper de zon zonk, hoe rosser gloei-de 't ijs.

Gouwen pasement hing aan de toppen van 't roerloze geboomt. Toen smolt langzaam den zonnevuurbol deur den peersen kim; dieper smolt ie weg tot 'n streepke, tot 'n klonterke vuur, dat eindelijk doofde in den peersen asch.

De vorst huiverde deur de witte stilte, die overtogen wierd mee 'nen doffen nevel, die over 't land zeeg.

Nog stiller wierd den akker. Ja — 't was, of de stilte van 't kerkhoveke, daar bezijen de pastorie, over de weareld kroop.

Vaag schemerden de witte daken van ons dorpketeugen den duisterend-grijzen avondhemel. De „paterkens” trokken d'r eigen langzaamkes terug in 'n donker niks.

De weareld vervaagde, vervaagde tot één kleur-

Wat is geluk? Die vraag kan maar niet zoo kort-weg worden beantwoord. Wel echter spreekt Dré de waarheid als hij zegt, dat geluk nooit veel behoeft te kosten: „Bontmantels en auto's, 't is alleen maar veel duur en weinig geluk.” Van echt geluk spreekt d'n Dré in dezen brief, als hij het huiselijk tafereeltje schildert van vrome, eenvoudige menschen rond het kribje, waarin het Kindje licht. Ziet ge dat beeld voor u, van liefde en geluk, van zachte kleuren en wemelend goudlicht om de stille kaarsjes?

loos waas; loste-n-op in één donkere stilte, die altijd vallen bleef, nadat 't leste van de winterzon als 'n bonkske vuur was opgesmeuld, daar t' ende weareld, waar den hemel begon in peersen gloei.

Dat was 'nen schoonen Adventsdag. Eenen om te droomen van den Kerststal. Te verlangen naar die uren van geluk, bestrooid mee den gouwen poeier, die er wemelt van de keerskens om 't heilig Stalleke.

Ziet ge wel, amico: donker tij, maar toch...!

't Is datte, wat ik er van zeggen wou.

Mijn baaske-n-is den arbeid al begonnen aan 't Kerstestallekē. Ochja! Zooveel jaren hielp ie mij al mee, dat 't veur hum al ginnen Kerst meer zijn zou zonder dat gewijde spulgoed...!

Ah! 't Is ook zo'n plezierig werkske! 't Is timmeren aan éenen bonk geluk. Eenen brok van lichtend geluk, besloten in den donker van deus tij.

Want als ge deuzen brief leest, allee! — dan zijn ze allemaal weer hier, de kinders!

De brieven zijn weer gekomen de leste dagen. En ze waren 't sein veur mijn baaske, om te gaan snuffelen in opa's kast, waar d'ouwe Kerste-spuulekens geborgen liggen. Ja, ze zijn al oud, amico. Maar ieder jaar maken we ze weer nuw, mee 'n kwastje goud, 'n handsvolleke verschen mos, 'n spijske hier, 'n krammeke daar, sjeuur uitgezocht hooipijltjes en... glanzend-nuwe kèersekes! Van 't jaar zelfs mee nuwe schaapkens, deur Dré III prontjes gefiguurzaagd en wit gelakt. Neeë, geluk kost nooit veel...! Ge mot 't „alleen maar” willen vinden!

Duur gekocht, geluk — bontjassen en auto's — 't is alleen maar veel duur en weinig geluk.

Van Trui heb ik van den morgen 'nen heelen lijst van boodschappen meegekregen, waarmee ik onderweugen m'nen wagel volgelaen heb!

Den Fielp zurgte veur den worstenbrood en den krentenmik, afijn — Trui heeft de opperste leiding en dan... dan komt alles veur de kinders en veur mij zoo puik veur malkaar als niemand ter weareld 't klaarmaken kán!

Ja — ik heb er wel 'n paar dagen 'n zenuwachtig wijf mee in den huis, maar straks, over enkele dagen, als ze daar troont op 'r vaste plekske achter de plattebuis, omgeven van al heur kroost en 'n schep kleinkinders — straks, als de lichtjes van den spar en om 't stalleke in deglansend' oogen schijnen, 't kleine grut z'n Kerstliedeke zingt, straks...!

Als we thuis zijn uit 't lof (twee banken hebben we nodig, amico, ik breng veel klantjes mee veur ons pastoorke!), als we dan thuis zijn en den avond gevallen is over den eersten Kerstdag, den huis in rossen schemer staat van de snorrende plattebuis, straks...! Als de kèerseken knepperend branden, den kleinen Dré aan mijnen nek hangt en z'n stralend' donker' oogskes vol staan mee de beeldeken en kèersen van ons stalleke, mee „zijn” schaapkens...

Als 'nen gouwen schemer deur den huis werrelt van al 't dansend keersenlicht en onzichtbare draden gesponnen worden van hart tot hart, waarlangs de heimelijke boodschapkens gaan van de kinders naar moeder, van Trui dan naar mij...

Straks, als over die teer-gesponnen draden den muziek zachtjes tokkelt van Heilige Nacht-geluk, van dankbaarheid aan 't Kindeke, dat ons weer allemaal samenbracht aan Zijn kribbeke, dan... dan troont Trui, als de koningin van al dat kustelijk feest van gouwen licht, van louter geluk, van onzegbaren rijkdom, dan troont Trui daar als de koningin, zeg ik, over de onschatbare weelde van 'n heerlijk bezit.

Dan troont m'n Trui daar aan 't hoofd van de weelde van 'n groot en gelukkig familiegezin, geschaard om de Heilige Familie, daar in 't Stalleke van Bethlehem!

Amico, ik mot er afscheien. 'k Mot mijnen architect Dré III gaan helpen bij zijnen bouw.

Maar in de stemming van zo'n kustelijk Gouwen Uur, te midden van al m'n bloeien, wensch ik jou en al oew lezers en lezereskes, ook namens Trui en mijnen kleinen bouwmeester:

ZALIG KERSTFEEST.

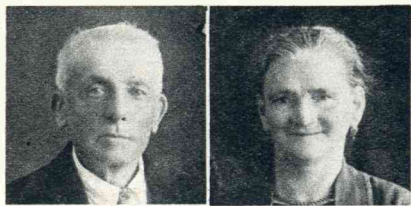
Veul groeten van Trui, Dré III en als altijd gin horke minder van oewen

t. à v.

DRÉ.

„ER IS EEN KINDEKE GEBOREN OP D'AARD....”

Op 8 Januari hopen de echtgenooten A. C. Doornik-G. Verhoeks te Den Bosch de gouden bruiloft te vieren. — Het gelukkige paar.

Het echtpaar Gulpen, Dijkstraat te Mechelen (gem. Witten), vierde onder hartelijke belangstelling het gouden huwelijksfeest.

UIT ONS GEBIED

Bij het jaarfeest van den kath. fabrieksarbeidersbond „St. Willibrordus” te Maastricht werden de mannen vereeuwigd. Bestuur en leden op de kiek.

Indië en Brabant. — In 't Casino te Den Bosch werd 'n Indiëdag gehouden, op initiatief van het departement Oost. Noord-Brabant van de Ned. Mij. voor Nijverheid en Handel. Op den rooigrond v.l.n.r.: garnizoenscommandant overste W. Bijl, burgemeester van Lanschot, dr. van Rijkersvossel, commissaris der Koningen, dr. A. F. Philips en jhr. Sasse van IJsselt.

Ook 's-Hertogenbosch heeft den grooten Nederlandschen tenorzanger Louis van Tulder hartelijk gehuldigd bij zijn zilveren zangersjubileum. — Burgemeester van Lanschot overhandigde den kunstenaar, op een concert in 't Casino, de Jeroen Bosch-gedenkpenning.

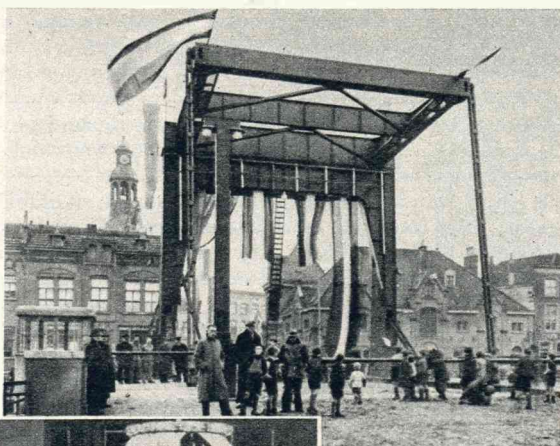
Onze fotograaf kieke dit blijde „schilderijtje” bij de opening van het Consultatiebureau voor Zuigelingen te Nuth.

Links: Te Gilze vierde dokter W. R. P. Hoeks zijn zilveren jubilé. — Burgemeester dr. Sweens wenscht den medicus van harte geluk.

— Te Tilburg herdacht prof. dr. P. C. de Brouwer, oprichter van Brabantia Nostra, zijn veertig-jarig priesterschap. Burgemeester Vonk de Both drukt den verdienstelijken priester de hand.

In Den Bosch werd op feestelijke wijze de nieuwe brug geopend aan het Hinthamer-eind. De brug over de Zuid-Willemsvaart in feesttooi.

Foto links: Nuttige mensen in de maatschappij, zóó mogen thans ook de meisjes genoemd worden, die slaagden voor den dienstbodencursus op de Huishoudschool te Roermond. Burgem. Reymer reikte persoonlijk de diploma's uit. De meisjes en haar leerzessen.

Onder Baerem had een ernstig ongeval plaats met een vrachtauto, waarbij de heer A. Janssen uit Roggel werd gedood. Een zeer droevig omstandigheid is wel, dat de Z.eerw. heer pastoor H. A. Tummers, te Baerem, die geestelijken bijstand zou verleen, op weg naar het slachtoffer onwel werd en stierf. Een foto van den omgekantelden wagen, van den heer pastoor en den heer Janssen.

Ik was heelemaal van de kook!

Gelukkig niet voor langen tijd!

Al zeg ik het zelf, ik weet, wat góód koken is. Mijn kookkunst wordt dan ook altijd en door iedereen geprezen. Mijn verwondering en mijn teleurstelling zijn daarom des te meer verklaarbaar, toen gisteren de andijvie en de soep werden doodgezwegen. Niemand had er een goed woord voor over.

Ik piekerde mij suf!

Iets moest daarvan toch de oorzaak zijn. Ja iets... natuurlijk... dat had ik toch kunnen weten! Beter ten halve gekeerd, dan ten heele gedwaald. Van nu af aan zal ik er speciaal op letten, dat ik Maizena fabrikaat Duryea gebruik. En het is eveneens een goede raad aan U: let voortaan ook op het merk Maizena en den naam van den uitvinder Duryea.

MAIZENA
FABRIKAAT
DURYEA

PAS OPI Er zijn onverantwoordelijke zaken, waar men een bindmiddel aanbiedt met de onware bewering „t Komt ook van Duryea“. MAIZENA wordt echter alleen verkocht in de bekende pakjes met de afbeelding van het Indianenkamp en met den naam van den uitvinder „DURYEA“.

HIJ LEEK EEN DWAAS....

Vervolg van blz. 23

Nu was het 21 December. Hij was twee dagen over zijn tijd, maar het huis was vol rumoerige menschen geweest, en bij die gelegenheid althans wou hij zeker zijn, dat er niemand op hem aan kon komen vallen.

Vroeg in den middag had hij door een specialen bode een groote doos bloemen naar Lynnewood laten brengen, en Dick was zich prettig bewust, dat hij al zijn gasten in de stad had gelaten, waar zij het liefst waren, en dat zij eerst laat terug zouden komen. Het terrein was vrij voor een dinertje thuis, alleen met tweeën. Hij zou Jessamy overhalen, om te blijven. Hij stelde zich haar al voor, aan het hoofd van zijn tafel zittend, waar hij haar hebben wilde. Hij zag haar dikwijls zoo voor zich, en dat kon hij haar vandaag vertellen.

De scherpe lucht van den Decembermiddag sloeg in zijn gezicht, koud maar opwekkend. Hij reed snel, attent en ernstig, maar met een verwachtede tinteling van zenuwen onder de uitwendige kalmte.

Eindelijk Lynnewood, met zacht stralend licht door vele ramen. Hij wachtte nauwelijks tot de deur dicht was.

„Juffrouw Landon al weg, Jennison?“
„Nee, meneer; juffrouw Landon is op haar kantoor.“

Hij ging er aanstonds heen, maar die lichte opwindig in zijn aderen bracht hem er toe, zacht de studeerkamer in te gaan, waarachter haar kantoor lag. Even bleef hij daar staan, en hij keek door de halfopen deur, zooals hij dien anderen dag gedaan had, toen hij aan den oproep van een stervende had gehoorzaamd. Zij zat in dezelfde houding als toen, het fraai besneden profiel licht gebogen over haar werk en haar haar warm glanzend in het laatste licht van het raam achter haar.

Het tafereel was er, en toch was 't niet precies hetzelfde. Zij staarde niet neer op die eeuwige papieren; zij zat voor zich uit te staren met een strakken, harden blik, en haar mooie, sterke handen waren stil. Toen, zonder waarschuwing, ging het trotsche hoofd naar omhoog en hij hoorde het zachte, schokkende gehuiver van een snik.

Met drie groote stappen was hij de kamer door. „Jessamy, wat is er? Wat is er gebeurd? O, lieveling...“

Zij had ternauwernood tijd om een verschrikt gezicht op te heffen, voor hij zich over haar heen boog, bezorgd en verslagen. Sterke handen bogen om haar schouders, teeder, maar ze lichtten haar bijna van haar stoel om haar te dwingen, hem aan te kijken. Hij kon niet hebben, dat zij zoo keek, zonder dat hij zijn armen om haar heen had, haar dicht en warm tegen zich hield.

„Jessamy, zeg me wat er is! Laat me je helpen. Waar ben ik goed voor op de wereld, als ik dat voor jou niet kan doen? Ik wil zoo graag alles met je delen, liefste, 't goede en 't slechte. Ik wil... pardon, ik had het niet zoo onhandig aan willen pakken...“

Zijn armen vielen plotseling langs zijn zijden neer. Want een korte seconde had het geschieden, dat zij bijna tegen hem aan lag, innig en overgevend, maar toen had zij zich snel teruggetrokken, van hem weg, en haar oogen hadden geschitterd door iets, dat meer op toorn dan op tranen leek.

„O nee... 't is niets, heusch niet! Ik stelde me aan als een idioot, maar 't is nu over. 't Was niet de moeite waard om over te spreken.“

Trots trok haar zelfbeheersching

bijeen. 't Was om wild te worden, dat hij haar zoo betrapt had, gebroken en huilend... om hem! Zij sprak haastig door, eer hij antwoorden kon.

„'t Is heel vriendelijk, dat je me wilt helpen, maar zoo ernstig is 't niet. Ik was alleen moe, en... een mensch gaat soms aan 't denken, en voor ik er erg in had kreeg ik 't te kwaad en had ik medelijden met mezelf. Maar 't is al over, en ik zal niet meer zoo dwaas zijn.“

Onwillekeurig bracht zij het hoofd iets naar achter, de kin omhoog. Dick voelde zich afgestooten, hij begreep het niet. Zij was zoo gauw weer kalm, té gauw. Misschien nam ze 't kwalijk, dat hij zich zoo tactloos in haar particuliere aangelegenheden gemengd had.

„'t Was niet dwaas,“ zei hij ernstig. „Je krijgt 't niet om niemendal te kwaad. Ik wil me niet indringen, maar ik zou er alles voor over hebben om je te helpen — als ik kon.“

Wat keek hij bezorgd en vriendelijk — 't was moeilijk te blijven bedenken, dat hij per saldo niets beters was dan die lichtzinnige kring van de Variëks, die alleen maar dachten aan voortrazen en geld vergooiden, en dansen en fuifjes, en meisjes aanhalen om ze later af te stooten en te paaien met geld. Zij verschoof iets naar het andere einde van het bureau en streek een paar papieren glad.

„Ik bedoelde dit,“ zei ze, „'t is iets, waar op 't oogenblik niets aan te doen valt. Ik... berinnerde me iets, en toen liet ik me gaan. Zooiets zal iedereen wel eens hebben.“

„Dat zal wel,“ zei hij spijtig. „Iedereen moet zijn pakje dragen.“

Hij wist, dat het geen zeer schrandere opmerking was, maar hij voelde zich hulpeloos, niet tot spreken in staat. Zij had natuurlijk haar persoonlijke problemen, waarvan hij niets wist. Uit halve vertrouwelijkheden, waartoe zij zich soms had laten gaan, was Dick gaan vermoeden, dat zij zorgen en verdriet achter den rug had, en nog niet zooveel jaren. De lange ziekte van een geliefden vader, zijn dood, en het verlies van een tehuis. Hij wist zelf wat het was, alleen te staan, niemand van zichzelf op de wereld te hebben.

„Ik had gehoopt,“ hernam hij langzaam, „dat je me ooit zou permitteeren, je heelen levensweg lang je pakjes te dragen.“

Het was er uit, en onmiddellijk voelde hij een ontzaglijke zwaarte van zijn geest gewenteld. Zijn stem klonk dringend en beefde een beetje.

„We hoeven niet eens te loopen, Jessamy. We zullen rijden, of vliegen, wat je 't liefst wilt. Als je mij maar mee laat gaan... Je bent zoo'n groot stuk van mijn leven — ik geloof niet, dat ik 't uit zou houden alleen, nu ik je ken. Ik heb er naar gesnakt je te kunnen vragen. Daarom ben ik vandaag vroeg thuis gekomen, om je alleen te treffen.“

Zij keek hem niet eens aan. Zij staarde naar omhoog, naar niets speciaals, of 't moest zijn naar een stapeltje boekenlijsten op het bureau, waar de hoek van een tijdschriftje onder uitstak.

„Je weet dat ik je liefheb, Jessamy. Je bent een deel van mijn leven, van al mijn plannen en al mijn droomen, en dat ben je geweest van 't oogenblik af, dat ik je voor 't eerst zag.“

Zij bewoog zich onrustig. „Een mensch moet niet letten op droomen. Ze komen zoo zelden uit.“

„Als wij ze deelen komen ze wél uit.... Misschien had ik je nu niet moeten vragen. Ik had willen wachten tot mijn

Rheumatische Pijnen ...

Als wrijfmiddel bewijst Kloosterbalsem onschatbare diensten, want deze dringt diep in de weefsels en verdrijft daar de oorzaak van Uw pijnen. Leest deze verklaring:

„De pijn begon in mijn bovenarm en zette zich zoo voort tot in mijn nek, soms zoo hevig, dat het huilen mij nader stond dan het lachen. Gewone spierpijn, zeide men mij, maar ik kon niets vinden om die gewone pijn te genezen. Ten einde raad ben ik met Kloosterbalsem begonnen. De uitwerking is enorm geweest. Na de eerste behandeling verminderde de pijn al en na voortgezet gebruik zijn al mijn pijnen verdwenen, dank zij Kloosterbalsem, den grooten pijn doodder.“

E. v. C. te A.

AKKER'S ORIGINEEL TER INZAGE
KLOOSTERBALSEM

„Geen goud zoo goed“

**Onovertroffen bij brand- en snijwonden
Ook ongeëvenaard als wrijfmiddel bij
Rheumatiek, spit en pijnlijke spieren**

Schroefdoos 35 ct. Potten: 62½ ct. en f 1.04

Millioenen Levertraan

is gelijk op een miljoen
driehonderd duizend
Internationale Eenheden
Vitamine A en D

Vergelijking Internationale Eenheden		
Vitamine A		D
Millioenen Levertraan	1.200.000	100 000
Gewone Levertraan	400.000	42.000
Aardappelen	5.000	—
Roomboter	30.000	300
Eieren	5.000	100
Erwten	5.000	—
Melk	2.000	20
Wortelen	60.000	—
Tomaten	8.000	—
Sinaasappelen	500	—
Vleesch	500	10

Daarom geven verstandige ouders hun kinderen steeds
Millioenen Levertraan.

**Driemaal de waarde
voor hetzelfde geld.**

Millioenen Levertraan is van zachten, aangename smaak en wordt door de kinderen graag ingenomen.

Groote Flesch 60 ct.
voor een maand
Dubbele Flesch 90 ct.
veel voordeliger

Millioenen Levertraan
3 maal zoo sterk
De beste Levertraan voor Uw Kind

jaar om was, en ik je toonen kon, dat ik niet zoo'n dwaze slappeling ben als de meeste menschen in me zien, maar ik houd 't niet vol. Ik heb me zoo ellendig eenzaam gevoeld zonder jou... Den eersten keer, dat ik je zag, wist ik al, dat jij het meisje was, waar ik mee trouwen wou."

Ieder woord was een marteling voor haar. Het klouk zoo ernstig, zoo wanhopig ernstig en overtuigend, alsof er nooit een Lois La Roche bestaan had. Ze zei met een vlakke, wreede stem:

"Maar je hebt daarna andere meisjes gezien, en ik weet zeker, dat die je beter bevallen zouden op den duur. Ik hoor niet bij jou, Dick. We hebben prettige uurtjes beleefd samen, maar trouwen is heel iets anders. Ik geloof niet, dat wij 't naar onzen zin zouden hebben samen."

Hij trok zijn wenkbrauwen samen, maar zijn gezicht stond, of hij een klap had gekregen. De warme, hartelijke blik was weggevaagd; hij was bleek en zijn trekken waren strak.

"Dat is geen prettig antwoord, Jessamy. Misschien heb ik me te veel verbeeld. Misschien heb ik er te veel op gerekend, dat je net zoo voelen zou als ik. Maar ik kan 't me nog niet indenken. Er kunnen natuurlijk massa's redenen zijn, waarom je niet met me zou willen trouwen — zóó'n ingebeelde gek ben ik niet. Maar 't gaat om de manier. Ik vind 't niets voor jou, om zoo te praten, tegen mij of tegen wien dan ook. Wat is er? Wat heb ik gedaan?"

De strakke teugels van zelfbeheersching werden slap.

"Wat zou er moeten zijn? Je hebt me ten huwelijk gevraagd — dat bedoelde je toch, is 't niet — en ik zei, dat ik 't heusch niet aandorst, al waardeer ik 't ook heel erg... Je moet me niet kwalijk nemen. Ik ben afschuwelijk kattig, maar ik heb zoo'n naren dag gehad en... láát 't nu verder zoo, alsjeblieft."

Zij wou hem passeeren, maar hij trad haar in den weg. Hij zag er gekwetst en ontsteld uit, maar zijn mond stond sterk.

"Goed, dan nog maar één ding... Ik heb gedacht, dat je me graag mocht, Jessamy. Misschien heb ik me vergist. Maar ik houd van je... Ik houd zoo ontzaglijk veel van je, dat ik je niet op kan geven. Ik móét blijven hopen, dat je er later anders over zult denken."

Hij wachtte even en haalde krachtig adem. "Ik ben niet van plan, 't hier bij te laten," vervolgde hij stijfhoofdig. "Je kunt me afwijzen; daar kan ik niets aan doen. Maar ik blijf je vragen, iederen keer weer."

"Ik wil niet, dat je me nog ooit vraagt!" Het laatste restje beheersching

was weg; zij viel tegen hem uit met een toorn, die het bloed deed tintelen in zijn ooren. "Begrijp je 't niet? Moet ik 't vierkant zeggen? Al wacht je nog zoo lang, en al vraag je me nog zoo vaak, ik wil nooit trouwen met zoo'n man, als jij blijkbaar bent!"

"O — is 't dat." Hij dwong zich tot kalmte, met de ietwat stijve houding en den gekwetsten blik van iemand, die een klap in 't gezicht heeft gekregen. Hij glimlachte met bleeke, dunne lippen. "Vriendelijk bedankt. Eindelijk komen we aan de waarheid... Als 't zoo erg is, had je zeker maar liefst, dat ik wegging — zoo ver mogelijk!"

"Neem me niet kwalijk... ik..." Haar stem klonk zacht.

Hij aarzelde, keek naar haar met een soort verontwaardigde koppigheid, en ging, zonder nog iets te zeggen.

Jessamy deed de deur dicht en op slot. Zij liet zich weer aan haar bureau neervallen, met het hoofd op de armen, en haar ademhaling ging met zachte, schorrsnikken. Nu hield zij die niet meer in.

Zij zaten niet getweeën aan tafel dien avond. Dick dineerde alleen, en werd door Jennison bediend, en had het land. Toen de Varicks terugkwamen, laat in den avond, kwam hij zenuwachtig de bibliotheek uit, hun tegemoet.

"Ik heb gedacht, dat we toch maar naar Florida moesten gaan. Hoe lang zouden we werk hebben om in te pakken?"

ZESTIENDE HOOFDSTUK

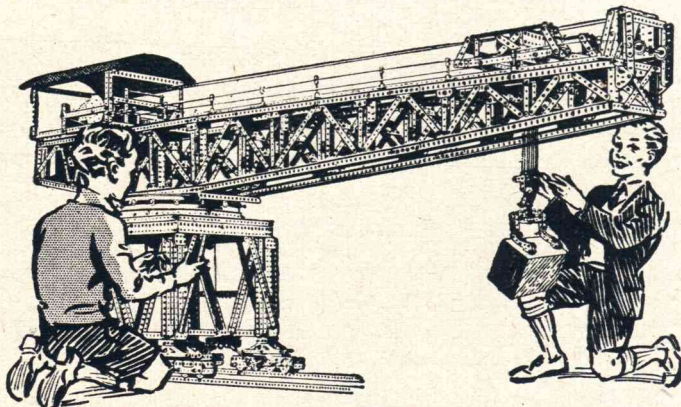
Erkend moet worden: Dick Bradshaw scheen zich uitstekend te amuseeren, toen hij dien winter den weg ging der plezierjagers. Hij deed aan alles mee met de energie van de gezonde jeugd en een sterk lichaam. Hij had twee snelle motorbooten en schoot er mee door het water, tot het daverende rumoer in verre verte verstierf; hij vischte en zeilde en danste, en legde groote afstanden af in een race-wagen, soms met de roekeloze handen van Leila aan het stuur; hij zwom onvermoeid, dook, liet zich bruin branden, beoefende alle takken van sport, speciaal de gevaarlijkste, en speelde met steeds groeiend succes gastheer bij de vermakelijkheden, die de Varicks uitdachten, met ijver en vernuft zich wijdend aan het uitgeven van een anders geld.

Zij genoten alle drie — Oliver was niet meegegaan — maar er was in Dick's levendigheid een element van gejaagdheid, dat Leila niet ontging. Hij was altijd edelmoedig en attent, maar die innerlijke onrust kwam heel duidelijk uit.

Wordt vervolgd.

G. Banchi

MECCANO

WE LATEN 'M OOK WERKEN, HOOR!!

Jongens!! Je zult verbaasd staan over de echtheid en nauwkeurigheid van Meccano-modellen. Je zult genieten van het aantal wondermooie bewegende modellen, dat je met Meccano kunt maken. Zelfs met de kleinste uitrustingen kunnen kranen, vrachtauto's, wagens, draaimolens en talloze andere speelwerktuigen gebouwd worden. Meccano-onderdelen zijn echte werktuigkundige onderdelen in het klein en kunnen op honderden verschillende wijzen samen-gevoegd worden. Er is geen ander spel ter wereld voor jongens, dat met Meccano-modellenbouwen vergeleken kan worden. Het is het mooiste spel.

Prijzen der Meccano-uitrustingen vanaf f 1.40
VERKRIJGBAAR IN ALLE GOEDE
SPEELGOEDWINKELS EN -AFDEELINGEN

Jongens!! Vraag om
het nieuwe Meccano
prospectus

Zorg dat je dit gratis
prospectus ook krijgt en
lees alles over Meccano
en de andere mooie
dingen, die uit Meccano-
land komen. Vraag je
handelaar om een ex-
emplaar of schrijf heden
aan ons depot voor
engros: Fa. Hausmann
& Hötte (Afd. 35),
Kromboomslot 59,
Amsterdam.

Gefabriceerd door:
MECCANO LTD.,
LIVERPOOL, ENGLAND

VICTORIA-STATION 4.30

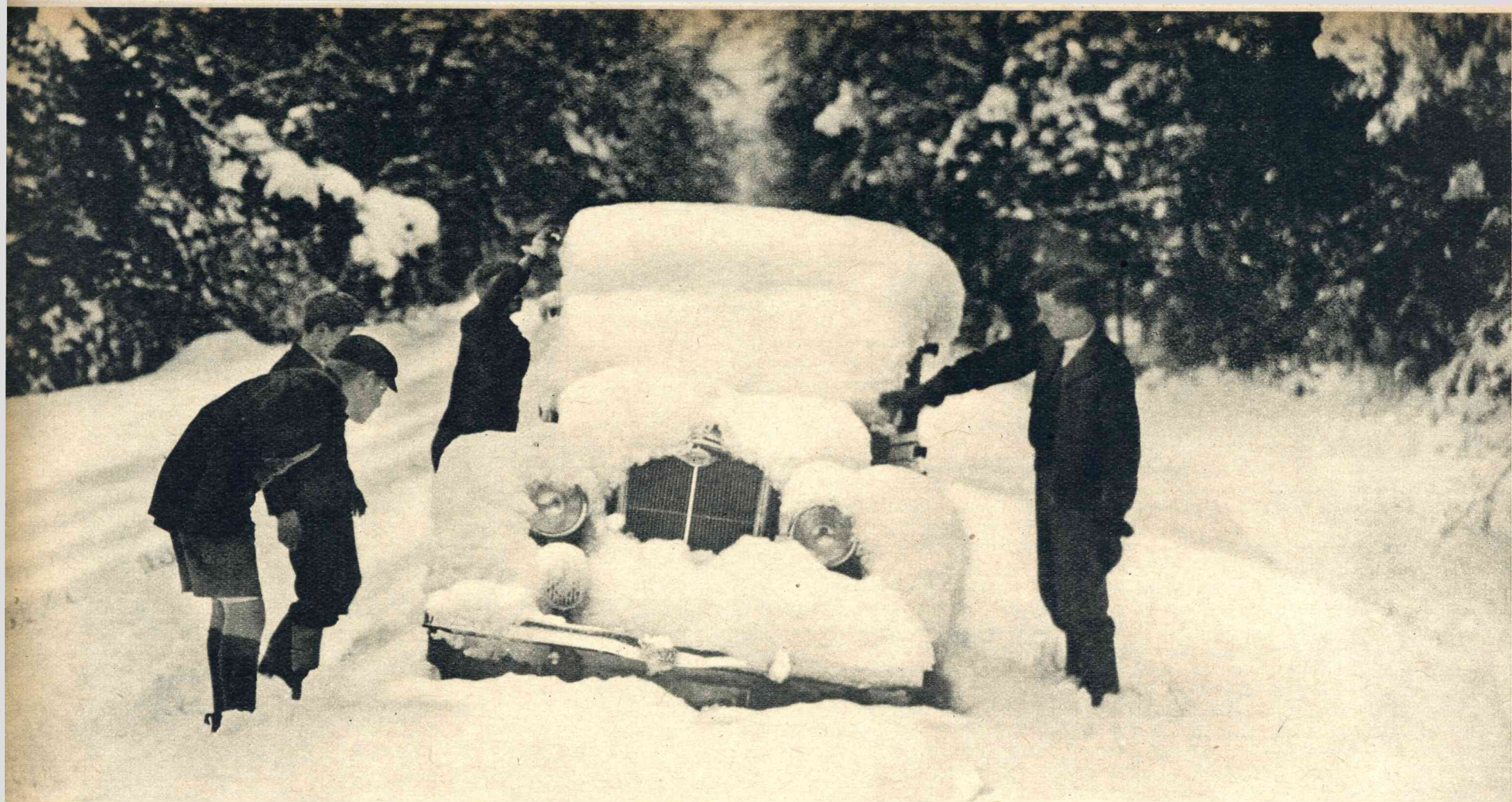
Het gebonden luxe-boek van dezen titel is uitverkocht.

De voorraad gewone exemplaren à 30 cent is nog slechts zeer beperkt.

Abonné's, die dit hoogst interessante boek alsnog wenschen te ontvangen, kunnen het bestellen bij den bezorger van „Panorama”.

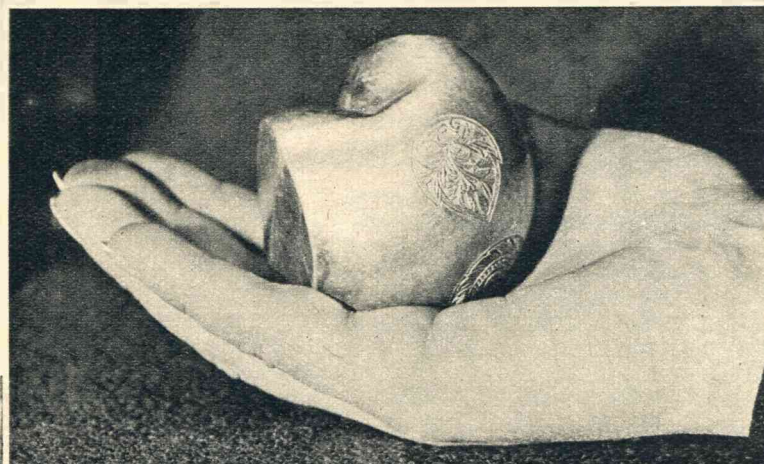
Franco toezending na ontvangst van 40 cent op girorekening 142700, per postwissel of in postzegels.

PANORAMA. Geïllustreerd weekblad. Verschijnt Donderdags. Tezamen met een der periodieken De Stad Amsterdam, Groot Rotterdam, 's Gravenhage in Beeld, Ons Land, Ons Zuiden of Ons Zeeland — f 1.62½ per kwartaal of f 0.12½ per week. Franco per post f 1.75 per kwartaal bij vooruitbetaling. Koloniën f 7.65 per jaar bij vooruitbetaling. Voor postabonnementen en adreswijzigingen van postabonnementen gelieve men zich uitsluitend te wenden tot het bureau te Haarlem. — Bureau: HAARLEM, Nassaulaan 51. Tel. Int. 13866. Giro nr. 142700. AMSTERDAM, N.Z. Voorburgwal 262. Telefoon Interc. 53170. Giro nr. 97946. ROTTERDAM, Stationsweg 24. Telefoon Interc. 50540. Giro nr. 101981. 's GRAVENHAGE, Stationsweg 95. Tel. Interc. 111666. Giro nr. 45141. UTRECHT, Biltstraat 142. Telefoon Interc. 15475. Giro nr. 149592. 's HERTOGENBOSCH, Stationsweg 27. Telefoon Interc. 1215. Giro nr. 129750. MAASTRICHT, Stationsstraat 20. Telefoon Interc. 5851. Giro nr. 124690. VLISSINGEN, Badhuisstraat 5. Tel. 81. — De voorwaarden van onze gratis ongevalverzekering zijn op aanvraag verkrijgbaar.

De zware sneeuwval van de vorige week heeft het verkeer in Engeland, vooral in het graafschap Hampshire, zoo goed als onmogelijk gemaakt. Vele automobilisten moesten door de gladheid van den weg hun reis te voet voortzetten. Onze foto toont een ingesneeuwden auto op een der verkeerswegen in Hampshire.

VARIA

Het grootste en zwaarste geldstuk ter wereld is kortelings op een veiling te Londen verkocht. Het is 'n Siameesche 80-tickals-munt van zilver, welke ruim twee pond weegt. De metaalwaarde bedraagt ongeveer 64 gulden.

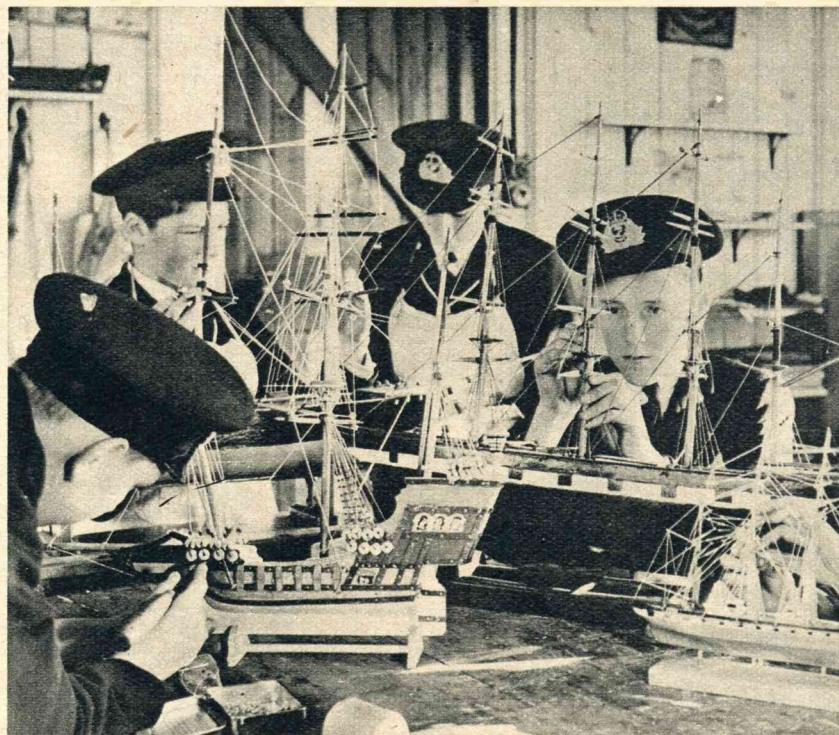
In de beroemde bibliotheek van de King Edward School te Guilford (Engeland) liggen alle waardevolle boeken, welke door den bisschop van Norwich in 1573 aan deze school vermaakt werden, aan kettingen. Het oudste boek werd in 1478 gedrukt.

Mrs. James H. R. Cromwell, de vroegere miss Doris Duke, die de rijkste vrouw van de wereld genoemd wordt, bracht in gezelschap van mrs. Roosevelt een bezoek aan een farm nabij Elkins. Wij zien haar hier, terwijl zij haar handteekening in een autogrammenboek plaatst.

De Duitse Zeeraatschool „Finkenwärder“ bestaat 75 jaar. Een aardige foto genomen op een der oefenschepen.

Op de Zeevaart Hoogeschool te Pengbourne in Engeland wordt den cadetten onderricht gegeven in scheepsbouw. Wij zien hier enkele leerlingen bezig bij 't verruudigen der modellen van oude zeilschepen.

Een aardige opname van de leerlingen der Royal Caledonian-school in Hertfordshire (Schotland) bij het instudeeren van hun Kersliederen.

De Zweedsche worstelkampioen Ivar Johansson heeft een zeer groote verzameling medailles, bakers, etc., welke door hem bij verschillende sporten verworven is. Onze foto toont Ivar Johansson bij zijn uitgebreide collectie trofeeën, welke hij voor een bedrag van 26.000 gulden heeft laten verzekeren.

5 cents reepen chocolade
Zijn't lekkerst van Verkaade
Maar d'allerfijnste chocola
Is onze 6 cents "Fortica"

VERKADE-ZAANDAM

„Mij blijft niets bespaard....”

(Vervolg van blz. 14)

hem. Hij kwam over den glanzenden parketvloer naar Elisabeth toe en boog voor haar. Toen de muziek de tweede polka inzette, leidde hij haar ten dans. Het bleek, dat zij reeds eenige danslessen moest hebben gehad; Sisi werfelde door de zaal met zeer veel sierlijkheid, doch zij was zoo sterk op de figuren geconcentreerd, dat zij af en toe op haar lippen beet. Het was ook erg moeilijk te dansen, terwijl de keizer zijn oogen niet van haar afwendde. Zij was zich zijn blik voortdurend bewust en vreesde niets meer dan een verkeerd pas te maken.

Eindelijk was de beproeving voorbij. De adjudant keerde haastig naar zijn meester terug, terwijl Sisi zich bij de jonge aartshertogen voegde, die rondom den punchbowl vereenigd zaten. Hier vond zij ook haar vriend Karel, die zijn verdriet in een glas Waldmeister verdrinkte. Zij had medelijden met hem, maar zij kon er niets aan doen. Alles, wat er gebeurd was en wat misschien nog gebeuren zou, geschiedde buiten haar wil. Zij wist niet eens, of zij liever had, dat het niet gebeurde.

Voor het eerst ging zij Frans Jozef met zijn broers vergelijken. Zij zag nu groot onderscheid. Behalve dat hij buitengewoon knap was, had de keizer een distinctie waarover zijn broers niet beschikten en die zijn positie hem natuurlijkerwijze verleende. Maar aan dit mannelijk optreden paarde hij een soort gemakkelijke autoriteit, evenals den tact om te verbergen, dat hij, ten minste volgens de dynastische theorie, de allerhoogste was in het land.

Ofschoon zijn jongere broers, de aartshertogen, telgen van denzelfden keizerlijken stam waren, misten zij toch die opperste waardigheid, welke de soevereiniteit verleent.

Of Sisi nu verliefd was geworden op haar hooggeplaatsten vereerder of niet, kon zij zelf het minst nitmaken. Niet dat zij geheel onbekend was met hetgeen een „grande passion” wordt genoemd. Als kind was zij gewoonweg verrukt geweest over een kleinen jongen, die David Paumgarten heette en die in de buurt van Possenhofen woonde.

Deze idylle had geleid tot het dichten van ontelbare verzen, die Sisi in een leeren notitieboekje had neergeschreven. Helaas stierf David aan longontsteking, waarna de jonge dichteres haar pen neerlegde, doch zij kon de pijnen van deze eerste extase niet meer vergeten.

Eenigen tijd later beleefde zij een tweede romance. Te Possenhofen merkte men er gelukkig niets van en zelfs Sisi wist enkel zijn voornaam: Richard. Verdere bijzonderheden wist zij niet machtig te worden, daar Richard een vreemdeling scheen te zijn. Hij kwam iederen dag door de laan, die langs het landgoed liep en Sisi stond dan verlangend achter het tuinhok om hem voorbij te zien komen. Eens reed de houtvester in zijn sjees voorbij en riep hem luide toe: „Servus, Richard!” (Zoo kwam zij achter zijn naam.)

Maar ofschoon Sisi nooit een woord tot den jongeman gesproken had, kon hertogin Ludovika, toen ze er achter kwam, dit rendez-vous niet goedkeuren. Er werden maatregelen genomen, die den ongewenschten voorbijganger van route deden veranderen. Toen Sisi daarna bij het tuinhok stond te wachten en vol spanning de laan inkeek, werd zij telenrgesteld. Het duurde 'n volle week.

Sisi begreep niet, wat er gebeurd was. Zou hij misschien ook longontsteking hebben gekregen? Met een treurig

hart schreef zij een nieuw vers. De beginregels luiden:

Zijn lot is voltrokken

Ach, Richard is niet meer....

Aldus met het gemak van den dichter den bitteren droesem des levens in copie veranderend, schiep Sisi het eene vers na het andere en herstelde spoedig van haar gebroken hart.

Het duurde niet lang, of zij stak tot over de ooren in 'n nieuwe verliefdheid. Maar dezen keer stond haar kans slecht, zelfs vergeleken met haar vroegere mogelijkheden, want het voorwerp van haar vereering was een jeugdig edelman, die tot de naaste rijnvrienden van haar vader behoorde. Ook ditmaal onthulde Sisi's gedichtenboek geen naam, enkel initialen: „Aan graaf F.R.” Blijkens de dichtelijke klachten, die deze opdracht volgden, had de graaf geen flauw begrip van de verwoestingen, die hij in Sisi's hart aanrichtte. Hoe zou hij ook? Al de kinderen van den hertog, Sisi dus ook, noemden hem oom....

Nu, dergelijke liefdestragedies veroorzaken gewoonlijk een snellen groei, om nog maar te zwijgen van hun vruchtbare uitwerking op het dichterschap. Sisi aanvaardde de smarten der liefde met al de heftigheid van haar jeugd, doch met de veerkracht van diezelfde jeugd herstelde zij zich weer snel van haar zielsverdriet....

Het was middernacht. Het hoogtepunt van het bal, want de keizer zelf zou den cotillon leiden. Op een gegeven teeken werd de traditioneele bloemenmand binnengebracht. Uit de geurige diepte daarvan moest Frans Jozef de bloemen kiezen voor zijn dame, terwijl de overige bloementuittjes daarna onder de andere gasten verdeeld werden.

Maar de jonge keizer liet zich geen tijd om een keus te doen. In plaats daarvan dook hij gretig met beide armen in de bloemenmassa. Daarna haastte hij zich met ongeduldige schreden door de zaal en legde zijn last aan Elisabeth's voeten neer. Hiermee was het geheim openbaar geworden. Reeds den ganschen avond had men overal gissingen hooren flüsteren, doch nu gaf Frans Jozef zelf toe, dat hij, als de Beiersche prinses erin toestemde, bereid was en zelfs verlangend haar z'n trouwbelofte te geven. Als zij toestemde! Aan 't hof twijfelde niemand daaraan. Geen jongmeisje, dat wist, wat zij deed, zou een „Heiligen Romeinschen Keizer” een blauwtje geven.

Sisi zelf voelde op het gezicht van die bloemenlawine zoowel blijdschap als schaamte.

„Maar, Franz!” zei ze zacht, „je hebt de halve mand genomen!”

Hij zag daar niets verkeers in en dacht er zelfs een oogenblik aan om terug te gaan om haar ook de rest te brengen, maar zij drong aan:

„De andere dames hebben geen bloemen.”

Frans Jozef lachte.

„Morgen,” beloofde hij, „zal ik elk van de dames een bouquet sturen met mijn verontschuldiging. Maar vannacht, vannacht komt er niets anders op aan, dan....”

De muziek had weer ingezet. Hij legde zijn arm om haar slanke middel en zij zweefden heen. Voor het eerst voelde zij zijn vurige en bevelende omhelzing. Zijn natuurlijke zekerheid was zelfs in zijn dans te bemerken: nog nooit had Sisi zich zoo licht en gemakkelijk op het rythme van een Weensche wals laten drijven. Het was

GOEDE VOORNEMENS voor 1938!

Alleen nog onberispelijke, witte boorden dragen.

DIT goede voornemen is uitvoerbaar! Maar alleen met de bekende Mey's Boorden, want deze zijn in ieder opzicht onberispelijk, omdat ze steeds nieuw gedragen worden. De witte, stijve boord beheerscht thans weer de mode en is het kenteeken van den goed gekleeden Heer. Mey's Boor-

den, met het fijnste linnen overtrokken, zijn helder wit, hebben een prima pasvorm en gaan nooit uit het model. De prijs dezer moderne boorden is zóó laag, dat men smoezelig geworden exemplaren eenvoudig door nieuwe vervangt. Zij blijven echter veel langer schoon dan alle andere boorden.

Mey's boorden zijn in iedere plaats verkrijgbaar in de winkels met Mey's reclame.

Vraag echter beslist de echte Mey's boorden, want deze zijn niet te evenaren.

Ook kunt U zich door een proef overtuigen, indien U nevenstaande coupon nauwkeurig invult, een 5 cts. postzegel bijvoegt en in gesloten envelop opstuurt. Zend de coupon nog heden!

Mey's
BOORDEN

ALTIJD NIEUW!

p. doz. fl. 1.50-1.60
per stuk 13-14 cent

Aan den Gen.-Vert. J. W. Raeymakers, Claes de Vrieselaan 12a, Rotterdam.

Zend mij franco een exemplaar van Uw model Sport/Derby/Pilot/Record (aanstrepen welk.) 0.5 (Vergeet niet, een 5 cts. postzegel bij te voegen en envelop te sluiten.)

NAAM:
 ADRES:
 PLAATS:
 MAAT VAN MIJN BOORD:

eenvoudig adembenemend. Zij sloot haar oogen, bedwelmd door de teedere woorden, die hij haar toefluisterde.

Zij dansten als eenig paar, terwijl de gasten rondom toezagen. Pas na de eerste bisseering begonnen ook de andere paren de wals, die in een kleurige quadrille eindigde. Toen de dansers tegenover elkaar gingen staan voor den Schotschen dans, waarmee men eindigde, kwam Nené toevallig tegenover den keizer te staan. Maar Frans Jozef was te diep vervuld van zijn eigen geluk om te kunnen opmerken, dat haar oogen vochtig waren, terwijl zij tegen hem glimlachte. Aan de andere zijde van de dubbele rij dansers stond aartshertog Karel en staarde ongelukkig naar Sisi. Tijdens den dans greep hij voor 'n oogenblik haar hand, doch zij scheen den druk van de zijne niet te voelen. Zij gaf zich over aan een verrukking, die hem niet gold.

Eerst tegen den morgen gingen de gasten naar huis. De boeren kwamen al met hun melkwagens over de dorpswegen gehobbeld, toen de slaperige hertogin Ludovika met haar beide dochters het hotel bereikte. Voordat ze haar nachtjak aandeed, stelde de trotsche moeder een voorloopig telegram aan haar echtgenoot op. Het werd in den loop van den dag verzonden en luidde :

Ischl, 19 Augustus 1853

Keizer verlangt Sisi's hand en jouw inwilliging, blijft tot eind Augustus in Ischl, wij zijn allen overgelukkig.

Frans Jozef wijdde elk oogenblik van zijn tijd aan zijn stralende verloofde. Hij overstelpte haar met attenties en maakte steeds nieuwe plannen voor lange ritten te paard en wandelingen in de bergen. Als er een koude wind opstak, hulde hij Sisi in zijn militaire overjas ; als er ergens bloemen stonden of rijpe bessen, dan snelde hij er op af om ze voor haar te plukken. De welwillende glimlach van aartshertogin Sophie werd wel wat zuur bij dit vertoon van toewijding. Het hinderde haar hem zoo verliefd te zien ; zelfs toen Sophie haar best deed Franzi's keus bij te vallen, kon zij een bittere opmerking niet onderdrukken.

„Sisi is heel aardig,” zei ze, „ofschoon het arme kind niet weet, hoe ze een bokaal moet vasthouden.”

De keizer voelde wel, dat zijn moeder er aan twijfelde, of Sisi ooit een goede keizerin zou worden. Frans Jozef, die zeer gevoelig was voor de critiek van de aartshertogin, trachtte in dezen te doen, wat hij kon. Hij wist wel, dat Sisi te jong was om veel ondervinding te hebben van officieele diners. Zonder dat zij het zelf bemerkte, leerde hij haar, hoe een wijnglas bij den stengel vast te houden, zoodat bij het klinken voor een toast de resonans niet werd gedempt. Sisi toonde zich een vlugge leerlinge. Maar de aanstaande schoonmoeder wist steeds nieuwe fouten aan de bruid te ontdekken.

„Sisi's tanden zijn niet geel,” merkte zij op naar aanleiding van hetgeen de keizer over Nené's gebit gezegd had. „ze zijn zwart, omdat ze den heelen dag boschbessen eet.”

Weer kwam de toegewijde minnaar te hulp. Hij liet Italiaansche vijgen en pruimen komen om de delicatessen uit de bosschen te vervangen en Sisi moest beloven, geregeld haar tandenborstel te gebruiken.

Toen ruim een maand later hertogin Ludovika met Sisi en de teleurgestelde Nené weer in Beieren was, kwam de keizer herhaalde malen naar Possenhofen. Bij een van die gelegenheden schreef hij aan zijn moeder te Weenen : „Als u Sisi terugziet, zult u ontdekken, dat haar tanden heelemaal wit zijn !”

Tijdens zijn verloving wilde Frans Jozef zijn moeder steeds van Sisi's vooruitgang op ieder gebied overtuigen, maar dat ging niet gemakkelijk. Als Sisi haar toekomstige schoonmoeder bijvoorbeeld een brief schreef, dan gebeurde dat op den toon van een nichtje aan haar tante. Maar de aartshertogin voelde zich hierdoor diep beleedigd en zij beklagde er zich over bij haar zoon. Het viel den keizer echter moeilijk het jonge meisje ervan te overtuigen, dat zij beter deed, haar brieven te beginnen met : „Geliefde en vereerde aartshertogin moeder. . . .”

„Mijn heele leven heb ik tante Sophie tegen haar gezegd ! Zij is toch mama's zuster, nietwaar ?”

„Je hebt gelijk, lieveling,” luidde gewoonlijk het antwoord. „het is kinderachtig van haar zich zoo te gedragen, maar als ik het je nu vraag, zul je het dan voortaan doen ?”

Daar Sisi nog op den jeugdigen leeftijd was, die zich gemakkelijk onderwerpt aan de oudere generatie, stemde zij er in toe. Zij maakte haar excuses en in 't vervolg waren haar brieven voorbeelden van een allerdeftigsten stijl. Toch begon de nu zestienjarige bruid zich af te vragen, waarom haar zuster Nené niet onder een gelukkiger ster geboren was.

VIJFDE HOOFDSTUK

Het wordt tijd,” zei hertogin Ludovika tot haar echtgenoot, „dat wij aan den uitzet gaan denken.”

„Een uitzet ?”

„Natuurlijk ! Het huwelijk is vastgesteld in April en wij zijn Kerstmis reeds gepasseerd !”

Hertog Max dacht 'ns na. Weken achtereen had hij iederen dag opnieuw pakjes, doozen en kisten zien aankomen, door alle denkbare leden van het uitgebreide huis Habsburg gezonden. De inhoud bestond uit juweelen of uit pelswerk, soms ook uit fijne zijden stoffen en kostbare snuisterijen voldoende om een dozijn blozende bruidjes mee uit te dossen. Frans Jozef zelf had, hiermee alle andere geschenken overtreffend, Sisi de juweelen aangeboden, die zijn moeder bij haar eigen huwelijk gedragen had : zij bestonden uit een diadeem, twee oorringen en een collier van diamanten en opalen.

Er waren echter ook minder kostbare en zelfs zonderlinge verlovingscadeaux binnengekomen, zooals b.v. daguerreotypen *) en porcelainen miniaturen van verre neven en tantes, zeldzame planten, kerkboeken in ivoor gebonden en een rose papegaai uit den dierentuin van Schönbrunn. Maar, zooals de hertogin zei, Sisi kon toch moeilijk naar het altaar gaan met een diamanten collier in de eene hand en een tropische varen of een papegaai in de andere. Kortom, uit de zendingen, die de hertog dag in en dag uit had zien binnenstromen, kon geen uitzet worden samengesteld.

Gedurende de lange winteravonden op Possenhofen werd er met potlood en papier gewerkt en nadat alle inkomsten en uitgaven netjes waren berekend, bleek, dat hertog Max zijn dochter een bruidsschat mee kon geven van vijftigduizend goudgulden, ongerekend de bruidsjapon, een eiken kist met linnen en ondergoed, een reiscostuum en diverse benodigdheden, die in den inventaris niet met name stonden aangegeven. Het bleek ook, dat Ludovika, zooals de meeste liefhebbende moeders, die een bruiloft in het verschiet zien, niet kon nalaten om deze gelegenheid uit te buiten voor een orgie van inkoop, zoodat slechts een hypotheek het noodige kleingeld daarvoor kon verschaffen.

(Wordt vervolgd)

*) 'n Fotografisch procédé, zoo genoemd naar den Franschen uitvinder Daguerre.

Ondanks mijn SLECHTE GEHOOR verlies ik mijn goede humeur NIET!

Waarom zou ik? Nu ik zoo prachtig geholpen ben met m'n nieuwe Sonotone. Een pracht-toestel is dat! Ik hoor nu weer alles, kan me weer rustig in gezelschap begeven, bridge-avondjes,

vergaderingen en schouwburgen bezoeken... en dan, dit onvolprezen hulpmiddel is haast onzichtbaar te dragen. Het kleine blokje achter het oor is minder opvallend dan een bril.

SONOTONE

OVERWINT DOOFHEID!

GRATIS

Indien U gebukt gaat onder de bezwaren van doofheid, vraagt dan onze brochure waarin op populaire wijze en met verschillende afbeeldingen geïllustreerd, staat beschreven hoe ook U afdoende geholpen kunt worden. Zendt alléén Uw naam en adres aan :

N.V. Instrumenthandel P. Geervliet, Oude Spiegelstraat 3, Amsterdam-C.

Ook U maakt met gemak Dees' aardige Kazak!

No. 882a voor

20 ct.

Van dit model kunt U patronen bestellen in de maten 40 - 42 - 44 - 46 - 48 à 20 ct. plus 5 ct. porto voor toezending.

Misschien hebt U er tot heden niet toe kunnen besluiten zelf een kledingstuk te vervaardigen, omdat U maar weinig verstand van costuumaaien hebt.

Probeert U het eens met deze Kazak en U zult zich stellig verheugen over het resultaat.

Een Kant en Klaarpatroon biedt voordeelen, die U succes verzekeren

- Belangrijk is vooral, dat deze knippatronen direct voor het gebruik gereed zijn. U hebt niets te maken met overteekenen en uitdragen. U kunt direct de benodigde deelen knippen.
- Bovendien vindt U bij ieder knippatroon een bijlage met extra's werken over het te maken kledingstuk, waardoor U nog gemakkelijker zult slagen.
- Geen gepieker met vreemde talen, alle beschrijvingen zijn in Hollandschen tekst.
- De levering van onze patronen geschiedt uit voorraad per post binnen 24 uur.

Bestellingen kunnen als volgt geschieden : door bemiddeling van Uw agent of bezorger, door girostorting op no. 293631, door toezending van het bedrag per postwissel of in postzegels aan

PATRONENKANTOOR PANORA
NASSAUPLEIN 1 HAARLEM

LAATSTE NIEUWS

De graaf en gravin van Parijs, de zoon en schoondochter van den hertog van Guise, gaven te Brussel een Kerstfeest voor een aantal Fransche kinderen. Hierboren ziet men den graaf zijn gasten verwelkomen.

Mr. G. Vissering, de oud-president van de Nederlandsche Bank, is te Bloemendaal op 72-jarigen leeftijd overleden.

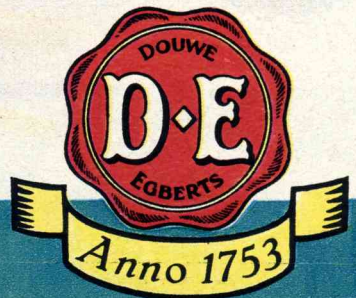
Koningin Elizabeth van Engeland bezoekt een arbeidersclub in het Londense voorstadsje Slough en nam er aan een der spelen deel. Een foto van Hare Majesteit, terwijl zij zich oefent in het pijltjes werpen.

Vrijdagnacht reed een groote trailer nabij Apeldoorn tegen een zwaar geladen vrachtauto. Twee personen verloren bij dit ongeval het leven — een foto van den vernielden wagen langs den weg.

Met de feestdagen

...is er zoo echt gelegenheid, eens op z'n gemak van 'n kopje koffie of thee te genieten. En juist bij dat rustige, bedachtzame „keuren” valt het op, hoe veel verkwikking, geur en smaak er verborgen zijn in alles, dat onder den ouden naam Douwe Egberts de wereld ingaat... En als straks het mannelijk gedeelte van het gezin zijn feestelijk pijpje stopt... wat geurt er behaaglijker, wat geeft er meer plezier dan een pijp Echte Friesche Heeren-Baai of Oud-Hollandsche Pijptabak van Douwe Egberts? Zorg, dat er tegen de feestdagen koffie, thee en tabak met het vertrouwde D.E.-merk in huis is!

DOUWE EGBERTS

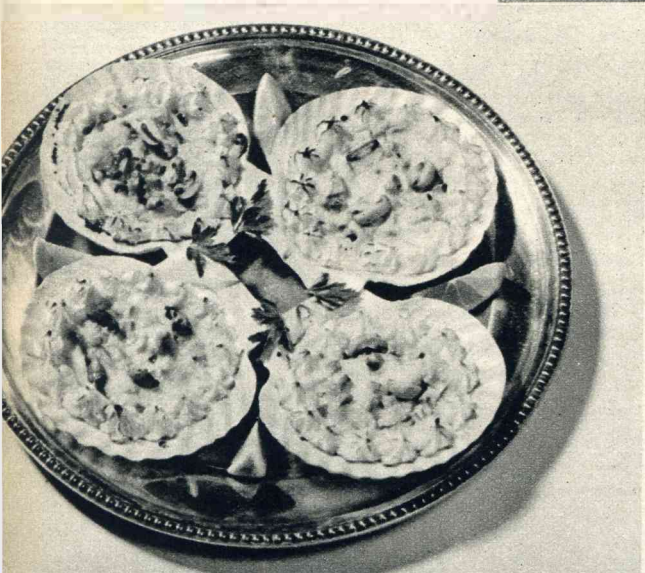
KOFFIE - THEE - TABAK

VOOR FEESTELIJKE GELEGENHEDEN

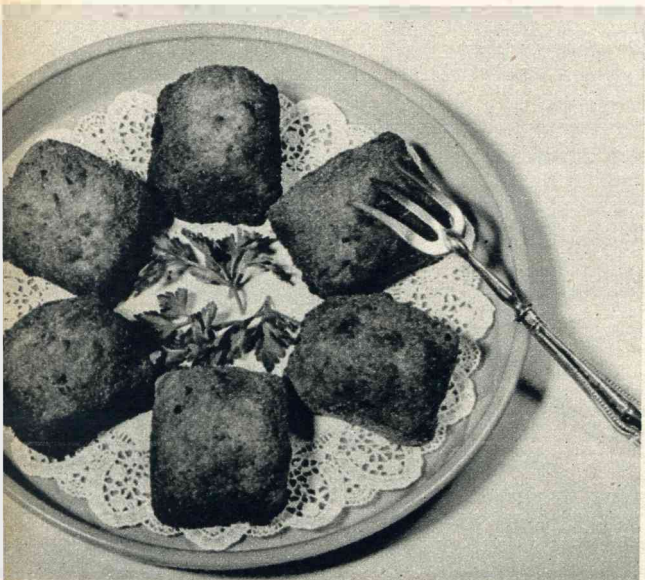
Warme en koude hapjes

Als wij gasten hebben, is het altijd prettig dat wij een of ander niet alledaagsch warm of koud hapje op tafel kunnen brengen. Vooral wanneer deze dan nog aardig gegarneerd worden opgediend zal het zeer zeker de gezellige stemming verhoogen en zal de gastvrouw eer van haar werk hebben.

De recepten voor verschillende van deze hapjes laten wij hier volgen.

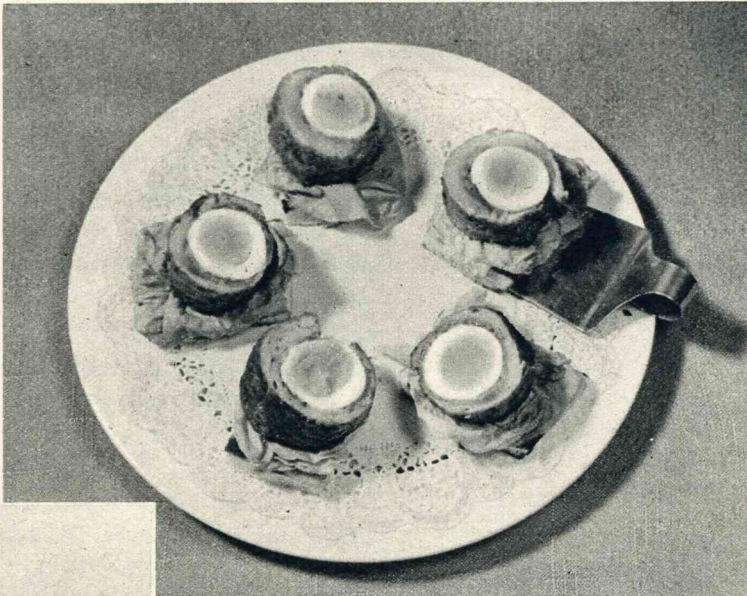

Voor garnering spuit men om de champignonragout in schelpen een randje aardappelpuree.

Nierbroodjes zijn wel een der heerlijkste warme hapjes, die men zijn gasten kan aanbieden.

Pasteitjes, die met garnalenragout werden geruld.

Vogelnestjes worden het liefst met blaadjes frissche groene sla opgediend. Het groene der sla met het witte en gele van het ei vormen een aardige tegenstelling, waardoor de schotel er bijzonder aantrekkelijk uitziet.

VOGELNESTJES

Reken per persoon: een dun kalfs- of varkenslapje van plm. ½ ons; een groote schijf rauwe ham; 1 ei; wat peper en zout; een stukje boter.

Klop het kalfs- of varkenslapje met een bieftuk-klopper flink uit. Wrijf het in met een weinig peper en zout. Laat de eieren intusschen 8 minuten koken. Leg ze in koud water en pel ze. Wikkel om de hardgekookte eieren eerst het schijfje rauwe ham en dan het kalfs- of varkenslapje. Zorg dat de eieren volkomen bedekt zijn. Wikkel om alle kanten van het vleesch een draadje wit garen. Maak wat boter in een ijzeren pannetje goed bruin en braad hierin de vogelnestjes aan alle kanten mooi bruin. Laat ze dan nog ½ uur à 3 kwartier zachtjes stoven, haal de draadjes er af, snijd ze met een scherp mes voorzichtig doormidden en zet ze op een stukje toast, dat met een blaadje sla is belegd. Ook kunnen ze in een nestje van sla worden gezet. Het gerecht wordt het liefst warm opgediend, maar kan ook koud gegeven worden.

Bij warme vogelnestjes geeft men de jus, waarin zij gebraden zijn.

CHAMPIGNONRAGOUT

IN SCHELLEN (4 PERSONEN)

250 gram champignons, 15 gram boter, sap van ½ citroen, 1 eierdooier. Voor het sausje: 1½ dl. melk, 20 gram boter, 20 gram bloem.

Voor de garnering: wat aardappelpuree.

Smelt de boter, snijd de goed schoongemaakte champignons in stukjes (men kan ook champignons uit blik nemen) en stoof ze gedurende 20 minuten in de gesmolten boter. (De champignons worden tevoren niet gekookt.) Breng de boter met de bloem roerende aan de kook, voeg er het nat waarin de champignons gestoofd zijn en tevens de melk bij. Laat dit sausje roerende gaar koken, vermeng het van het vuur zeer voorzichtig met den geklopten eierdooier en 't citroensap. Voeg er dan de paddenstoelen bij en vul met dit meng-

Het beleg voor deze mayonnaise-punten bestond uit een mengsel van dikke, pikante mayonnaise, wat fijngevreven hardgekookt ei en stukjes tomaat.

sel de vochtig gemaakte schelpen. Spuit langs den rand met een gekarteld spuitje wat aardappelpuree, zet de schelpen in den oven en laat de puree vlug even bruin worden.

Serveer het gerecht met partjes citroen en takjes peterselie.

NIERBROODJES

(6 à 8 PERSONEN)

Neem voor dit heerlijke gerecht 1 kalfsnier en laat deze eenige uren voor het gebruik in water, dat steeds ververscht wordt, weken.

Kook de nier vervolgens in water met wat zout gaar en hak haar in kleine stukjes. Maak een ragout-saus zooals voor champignonragout werd beschreven, doch gebruik in plaats van melk nu den bouillon, waarin de nier gekookt is. Laat in den bouillon tevoren een stukje Spaansche peper, een laurierblad en wat thijm trekken en gebruik geen citroensap. De saus moet dik zijn: men rekent daarom 12 gram bloem per dl. vocht. Snijd van wittebrood niet te groote vierkante plakjes zonder korst.

Klop 2 eieren met 3 eetlepels water, bestrijk den bovenkant der stukjes brood met dit ei, strijk er vervolgens een dikke laag nierragout op uit, die goed glad gemaakt wordt. leg de broodjes in het eimengsel, giet dit op den bovenkant over de ragout heen. wentel de broodjes voorzichtig door paneermeel, vervolgens weer door het eimengsel en weer door paneermeel en bak ze vervolgens in heet frituurvet, dat in een ijzeren pannetje tevoren zoo warm gemaakt is, dat de blauwe damp er af komt, bruin. Dien de broodjes op een schotel, waarop een „kanten" kleedje van papier gelegd is, op.

GARNALENPASTEITJES

(4 PERSONEN)

100 gram garnalen, 4 pasteitjes (die men ongevuld bij den banketbakker bestelt), ragoutsaus.

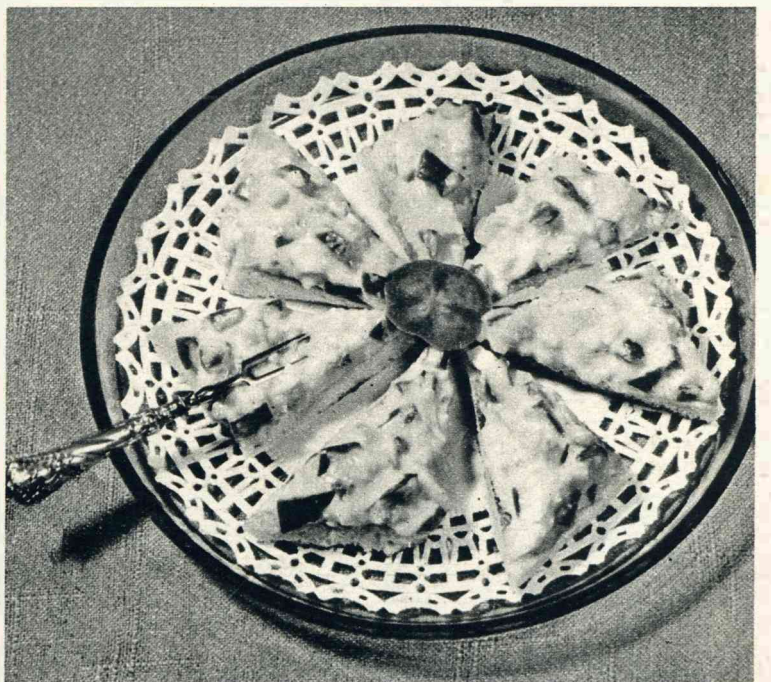
Vermeng de gepelde garnalen met een ragoutsaus (zie het recept van champignonragout) waaraan wat kerrie is toegevoegd. Gebruik geen citroensap.

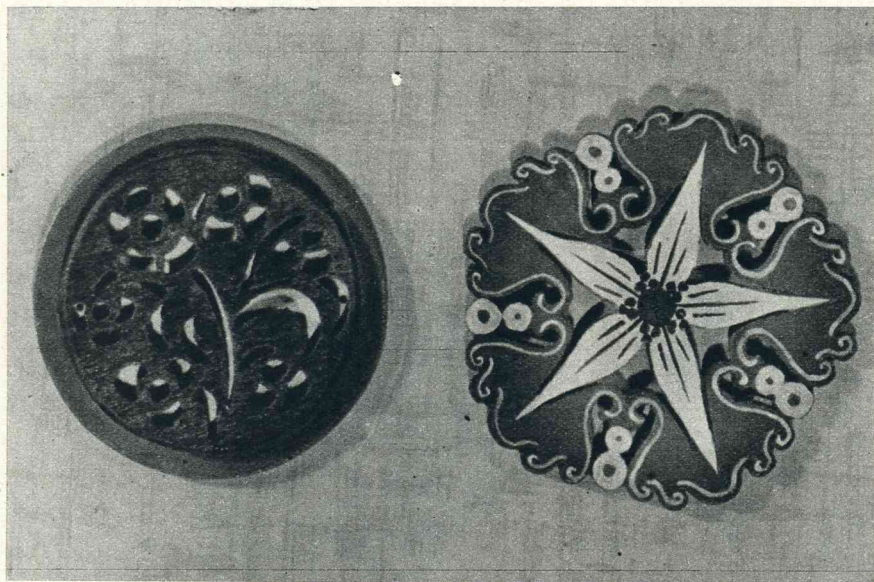
Vul hier de pasteitjes mee, garneer den bovenkant nog met eenige garnalen, zet de pasteitjes in den oven, zoodat zij goed warm worden en dien ze op met takjes peterselie of tomaat gegarneerd.

MAYONNAISE-PUNTEN

Snijd van casinobrood, dat liefst eenige dagen oud is, niet te groote punten. Rooster deze op een broodrooster of in den oven lichtbruin.

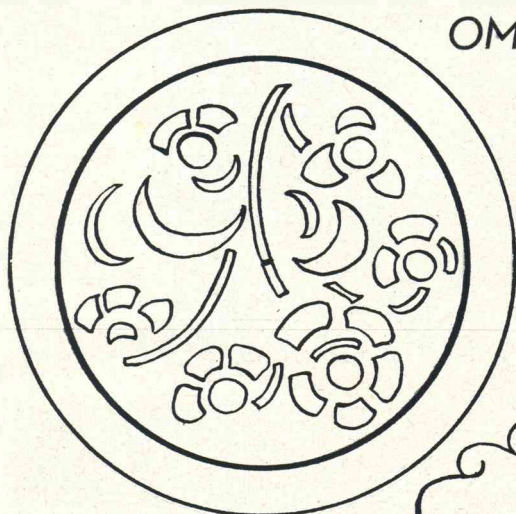
Neem een dikke, pikante mayonnaise en vermeng deze met (voor 4 punten) 2 fijngevreven hardgekookte eieren en in kleine stukjes gesneden tomaat. Leg van dit mengsel een dik laagje op de geroosterde punten casinobrood, leg deze op een schotel en garneer met een schijfje tomaat.

KNOOPEN

OM ZELF TE MAKEN

Voor deze beide aardige knopen, die het als garnering op een effen japonnetje wel zullen doen, is slechts heel weinig materiaal nodig. We gebruiken triplex van 3 mm. dikte, dat we met de figuurzaag gaan bewerken.

De *ronde knoop* is eigenlijk het meest ingewikkeld, omdat hij uit twee deelen bestaat, n.l. twee rondjes, het eene glad en iets groter dan het andere.

Het bovenste rondje wordt uitgezaagd zooals de tekening op ware grootte aangeeft, waarna we het donkerblauw schilderen.

Het onderste, grotere rondje wordt in twee kleuren geschilderd en wel:

weer volgens de tekening uit. Hij wordt alleen maar geschilderd en wel in de kleuren geel en bruin. Tusschen de uitgezaagde gedeelten kan hij op de stof worden bevestigd.

WAT ZULLEN WE ETEN?

Zondag: Nierbroodjes
Varkensoesters
Spruitjes
Aardappelen
Fruit

Maandag: Rookworst
Stampot van boerenkool
Maizenapudding met vruchtensaus

Dinsdag: Runderrollade
Gestoofde koolraap
Aardappelen
Broodpannekoekjes

Woensdag: Vermicellisoep
Fricadel
Schorseneeren

Aardappelen
Appelmoes

Donderdag: Gebakken rolpen
Roodekool met appelmoes
Aardappelen
Macaronipap

Vrijdag: Gekookte schelvisch
Worteltjes
Aardappelen
Peterseliesaus
Deense rijst

Zaterdag: Bouillon met eierkaas
(Nieuwjaar) Biefstuk
Doperwtten
Aardappelen
Citraenvla.

'N VEELZIJDIGE DELICATESSE!

Natuurlijk is UNOX Leverpasta een delicatessen op de boterham, maar daarnaast biedt de voortreffelijke UNOX Leverpasta U tal van andere mogelijkheden; verrassende nieuwigheden voor Uw toastjes, hors d'oeuvre of apéritief. Het receptenboekje, dat U daaromtrent nader inlicht, wordt U op aanvraag gaarne franco en gratis toegezonden.

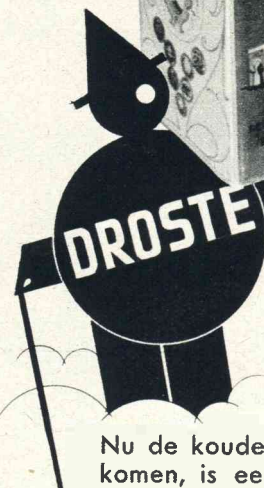
UNOX

LEVERPASTE

„Voor allerlei lekkere hapjes!”

UA 9-A.

„Tijd voor Droste Cacao” zegt het tractatiemannetje.

Nu de koude dagen weer komen, is een dampende kop van die heerlijke versterkende Droste Verpleegster Cacao dubbel welkom. Zorgt dat U 'n bus in huis hebt! Ook verkrijgbaar in carton-verpakking van 1/1 1/2 1/4 en 1/10 K.G.

Droste

ALTIJD WELKOM!

Spaart bons voor kop, ketel, beker of blad.

Hè, moeder - geef me nu toch mijn SANOSTOL!

Wie heeft dat ooit gehoord: kinderen, die zeuren om levertraan? Sanostol is een natuurlijk levertraan-product maar... het smaakt als frissche limonade! En toch heeft het den vollen vitaminen-rijkdom van levertraan. Bespaar U de steeds terugkerende drama's, die het opdwingen van levertraan aan kinderen veroorzaakt. Geef hun Sanostol, 1, 2 of 3 theelepeltjes per dag, al naar den leeftijd, tenzij de arts anders voorschrijft. Een flacon Sanostol bevat 45 theelepeltjes en kost slechts f. 1.40.

SANOSTOL

Volwaardig
LEVERTRAAN-PRODUCT
met frisschen
sinaasappelsmaak

BROCADES - STHEEMAN & PHARMACIA

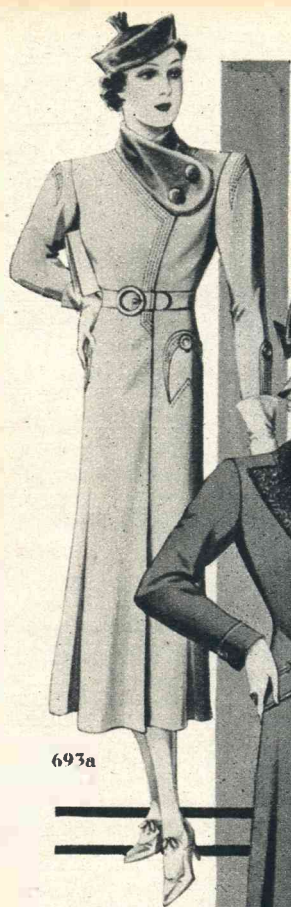
WORDT HET EEN WITTE KERSTMIS?

Gewoonlijk worden de liefhebbers van een witte Kerstmis teleurgesteld, maar de mogelijkheid, dat koning Winter tegen dien tijd zijn bekende eigenaardigheden vertoont, blijft toch altijd bestaan. En dan is het zaak om voldoende uitgerust te zijn voor snepende koude, voor de verrassing van sneeuw ook. Lekker warme jurken voor in huis, een stevige winterjas of beter nog een warme bontjas om de winterkou te trotseeren. Daarbij is het van groot belang en zelfs onontbeerlijk om onze wandeling te doen slagen, te zorgen voor aankleding van hand en voet. Voor de heel kouwelijke bestaat er uitkomst door den terugkeer van het mofje. De mof, die gemaakt wordt van hetzelfde bont als de mantel, of, als we een stoffen jas hebben, dan toch in elk geval passend bij de garneering. Uiterst practisch is de wijze, waarop deze mofjes tevens ingericht zijn als tasch. Heeft men nog slechts een klein stukje bont of moet men een vrij dure bontsoort speciaal voor dit doel aanschaffen, dan kan men zonder

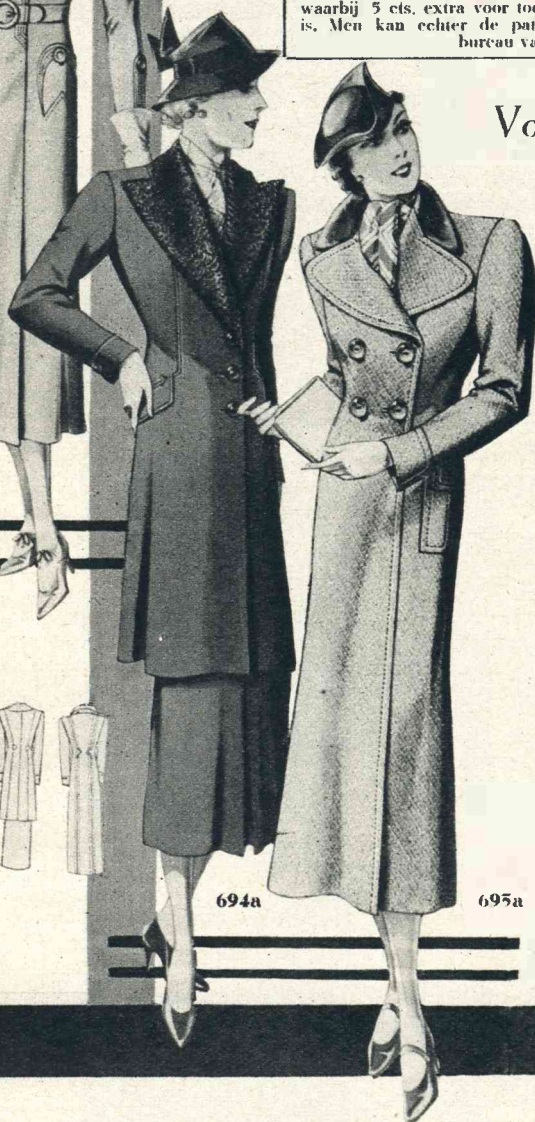
eenig bezwaar den achterkant van het mofje van stof nemen. Wat betreft onze onderdanen, is het zaak, onze fijne kousen op non-actief te stellen ofwel over te gaan tot het aanschaffen van een paar vleeschkleurige onderkousen van wol. Daar deze kousen naadloos zijn, doen ze weinig afbreuk aan het geheel, besparen ons alleen koude voeten en in vele gevallen zelfs reumatiek of winterteenen. Is er sneeuw gevallen, dan alle ijdelheid opzij gezet en de hooge overschoenen, die men in aller-aardigste modellen kan krijgen, voor den dag gehaald.

Een witte Kerstmis is wel het meest poëtische, dat we ons kunnen voorstellen. Maar een grauwe Kerstmis buiten is minstens zoo bevorderlijk voor de intieme huiselijke sfeer, die onafscheidelijk met de Kerstgedachte verbonden is.

693a

694a

695a

Van alle in deze rubriek afgebeelde genummerde kostuums, die ontleend zijn aan 't mode-album „Winterweelde“, zijn patronen verkrijgbaar tegen den prijs van 50 cts. voor compleets, 35 cts. voor mantels en japonsen en 20 cts. voor rokken, blouses, kleine avondjassen en kinderkeleding. Bij bestelling vooral opgeven het gewenschte maatnummer. Bestellingen kunnen geschieden bij uw agent of bezorger; door girostoring op No. 295651; door toezending van het bedrag per postwissel of in postzegels (s.v.p. niet van 6 cts.) aan het

PATRONENKANTOOR „PANORA“
NASSAUPLEIN 1, HAARLEM

waarbij 5 cts. extra voor toezending per post verschuldigd is. Men kan echter de patronen ook afhalen aan het bureau van dit blad.

Voor den Winter

693a. Mantel van effen stof, versierd met stiksels, opgezette zakken, bontsjaal. Benodigde stof: 3 m. à 140 cm. breed.

694a. Mantelcostuum met driekwart mantel, kraag en revers van persianer, rok met plooi middenvoor. Benodigde stof: 3.25 m. à 140 cm. breed.

695a. Mantel van tweed, twee rijen knopen, groote revers, bontkraagje, opgestikte zakken. Benodigde stof: 3 m. à 140 cm. breed.

VERKRIJGBAAR
IN DE MATEN
42 - 44 - 46 - 48

CORRESPONDENTIE

Mej. v. V. te Den Haag. Aan het door u gevraagde patroon kunnen wij u niet helpen.

Mevr. J. van D. te Den Haag. Het recept voor Hongaarsche goulasch, bereid met verse paprika is als volgt: goulasch (6 à 8 personen). 750 gram varkensvleesch, 75 gram varkensvet, 3 groene paprika's, 4 uien, wat tomatenpuree, wat zout.

Smelt het vet en snipper de uien. Laat deze in het vet geel fruiten. Voeg er dan het zout en het vleesch, dat in stukjes gesneden is, bij.

Laat deze massa zachtjes bijna gaar stoven en voeg af en toe wat water bij, want het gerecht moet eenigszins vloeibaar zijn.

Voeg er na plm. 2 uur de in schijven gesneden paprika's en eenige eetlepels tomatenpuree (door verse tomaten te vervangen) naar smaak bij. Laat het gerecht nu nog plm. ½ uur zachtjes stoven en dien het op met aardappelen of rijst en sla.

Mevr. R. te Amsterdam. Wij gelooven niet, dat u het weer nog uit het zeil van de zeilboot zult kunnen verwijderen. Ons althans is geen middel daartoe bekend.

Mevr. C. F. te Amsterdam. Het recept van wittebrood kunnen wij niet verstrekken, daar wij ons dan te veel op bakkersterrein begeven.

Mevr. N. V. te Noordwijkerhout. Een goed recept voor cake is:

250 gram zelfrijzend meel, 250 gram suiker, 250 gram boter, 4 groote eieren, een paar druppels amandelolie of wat geraspte citroenschil.

Roer de boter tot room. Voeg er dan één voor één de eieren bij, die zich telkens goed met de boter vermengen moeten voordat er weer een ander ei toegevoegd wordt. (De eieren mogen niet te koud zijn, daar de boter dan te veel gaat stollen onder het roeren. Men kan ze daarom het beste voor het gebruik even in wat warm water leggen). Roer er vervolgens de suiker doorheen en zorg dat het mengsel geheel glad wordt en de suiker niet meer knarst. Voeg er vervolgens wat geraspte citroenschil of eenige druppels amandelolie bij (bij apotheek, drogist of comestibleszaak verkrijgbaar), roer er vervolgens zoo luchtig mogelijk het gezeefde meel doorheen en doe alles in de pan, die tevoren met boter is bestreken en met wat bloem is bestrooid.

Bak de cake gedurende plm. 1 uur à 5 kwartier. Voor den door u bedoelden vorm is dit recept heel geschikt.

Mevr. v. W. te Amsterdam. Uw vraag hoort bij uw huisdokter thuis.

Verzoeken genoteerd van:

Mej. J. L. te Vlissingen; mevr. A. Sch. te Honselersdijk; mej. D. H. te 's Heerenberg.

WAT TE DOEN!

Zoo lang de voorraad strekt wordt de Blooker Kunstkalender gratis en franco toegezonden tegen inzending van 1 etiket van een Kilo's bus Blooker's Daalders Cacao of van een daarmede gelijkstaande hoeveelheid etiketten van pondsbussen, halfpondsbussen of onsbussen. Ook de bovenlipjes van de Cacaocartons (waarop het fabrieksmerk voorkomt!) kunnen gebruikt worden om aan te toonen, dat men 1 Kilo Blooker's Cacao gekocht heeft. De inzending wordt in elk geval op 27 December 1937 gesloten. Het verdient dus aanbeveling de etiketten enz. zoo spoedig mogelijk in te zenden aan Blooker's Cacao-fabrieken, Amsterdam.

Een prachtkalender in één woord. Tijdelijk stelt Blooker dezen Kalender bij den aankoop van 1 Kilo heerlijke Blooker's cacao ter beschikking. Laat dezen prachtige kalender in Uw huiskamer niet ontbreken.

De Blooker Kunstkalender bestaat uit 6 bladen, alle reproducties in natuurlijke kleuren van schilderijen van moderne meesters.

Reclame komt er heelemaal niet op voor!

HALF ELF BLOOKERTIJD

KERSTNACHT

NAAR DE MINIATUUR UIT HET BREVIARIUM GRIMANI
ZIE BESCHRIJVING HIernaast

Primitieve Kersttafereelen in Oost en West

Op nevenstaande bladzijde vindt de lezer de gekleurde reproductie van een Kersttafereel uit het wereldberoemde kunstwerk, dat bekend is onder den naam van Breviarium Grimani.

Dit aan alle prentverzamelaars en bibliophielen bekende vijftiende-eeuwsche Getijdenboek is, zooals de naam aanduidt, afkomstig uit de waardevolle en voor die tijden enorm uitgebreide bibliotheek (8000 deelen), welke eens toebehoorde aan kardinaal Domenico Grimani van Venetië (1463-1523), terwijl deze het op zijn beurt verworven had van paus Sixtus IV, die het omstreeks 1478 door Nederlandsche (Vlaamsche) miniaturisten, waarschijnlijk uit Brugge, liet vervaardigen en door kostbare en talrijke miniaturen liet verluchten.

Wij kunnen ons natuurlijk hier niet verdiepen in de bijzondere vraagstukken, welke naar aanleiding der anonimiteit, der bijzondere hun toegewezen taak der medewerkers, van ieders persoonlijke werkwijze en begaafdheid, in den loop der jaren zijn opgeworpen, en zelfs zeer diepgaand bestudeerd werden. Maar wel zij het ons vergund, hier te wijzen op de uiterst geraffineerde manier, waarop de onbekende kunstenaar op het perkament den eersten Kerstnacht in den stal van Bethlehem heeft weten weer te geven, in een ruimte, niet veel grooter dan het vlak van een hand. Hij heeft er een zeldzaam kleinood van gemaakt in teekening en kleur, dat bewondering afdwingt voor de wijze waarop hij de voorstelling heeft geësceneerd, en waarop hij het licht laat spelen door den met engelen en herders bevolkten stal, waar het stralenschietend Kindje als centrale figuur op het voorplan ligt. Voorgelicht door St. Joseph komen op den achtergrond nog eenige herders binnen, tusschen de balken die het dak dragen van de schuur spelen de engelen en zien op het teer-rose kindeke neer. En let dan verder op de fraaie kleuren-

harmonie, waarin dit alles gehouden is, en op 't prachtig op elkaar afgestemde blauw en rood van de weidsche mantels van Maria en den engel-seraphijn.

Tegenover dit heerlijk staal van westersche middeleeuwsche kunst, dat er in het origineel, hetwelk in de San Marco-bibliotheek te Venetië wordt bewaard, nog uitziet, alsof het eerst gisteren geschilderd werd, zoo perfect is de techniek der vroegere verluchters geweest, plaatsen wij hier naast enkele reproducties van dezelfde voorstelling: de Geboorte van Christus zooals de oostersche Christenkunstenaars van onze dagen, die, al is hun kunst-opvatting en handwerk op zichzelf duizend en meer jaren oud, in zekeren zin toch óók als primitieven kunnen gelden ten overstaan van dit voor hen geheel nieuwe terrein, zooals deze oostersche kunstenaars dan deze voorstelling nader brengen tot het gevoel en het begrip van hun landgenooten.

En zij handelen daarin ten slotte niet anders dan eertijds de Vlaamsche en andere primitieven, die vele eeuwen geleden voor het eerst het Kerstgebeuren in beeld brachten. Dezen namen menschen uit hun eigen omgeving als model, zochten motieven voor den opbouw hunner voorstelling uit het eigen land, uit de eigen streek en kleedden hun figuren met de dracht der tijden.

Met hetzelfde recht voorzeker, en met hetzelfde doel, verplaatsen de Chineesche, Japansche, de Indische en Javaansche schilders en teekenaars het Kersttafereel in hun oostersche wereld. Kleeding, houding en gestalte zijn oostersch, de omgeving is, bij alle verschil van landstreek, oostersch. Maar terwijl de westersche kunstenaars vooral gaarne met afwisselend licht en donker het intiem-warme, het knusse weergeven van den armen stal, leggen, om bij de door ons gereproduceerde prenten te blijven, de Chineesche teekenaars door hun zonnige kleuren en hun lichten toets meer den nadruk op het geestelijke en op de feestelijke symboliek van Christus' geboorte.

Zijn de westerlingen meer van nature geneigd tot het realisme, mystiek religieus als de oosterlingen zijn heffen zij het aardse gemakkelijker op tot een bovenaardsche sfeer, en brengen aldus de religieuze gedachte in een nieuwen en verfijnden vorm.

De eene kunstenaar doet dit natuurlijk, zooals ook in de geschiedenis der westersche schilders in alle scholen steeds het geval is geweest, met grooter beheersching der middelen en heftiger verbeeldingskracht dan een ander. De soberheid, welke bij den een uitgroeit tot een machtig en verheffend ideaalbeeld, tijdeloos en dus waardeerbaar door alle tijden heen, slaat bij een ander om tot een ware uitbundigheid van vormen en details.

Zoo bezit, van de drie op deze bladzijde gereproduceerde Chineesche Kerstvoorstellingen, die met het Driekoningen-tafereel de eerste der bovengenoemde hoedanigheden, en is treffend door den eenvoud en grootsch door de soberheid, waarmede het gegeven is behandeld. Van de beide andere heeft vooral het werkje van Wang-Suta, een leerling uit de school van Lucas Ch'en, die de grondlegger en leider is van de Christelijk Chineesche kunstrichting, de laatstgenoemde kwaliteiten.

In weelderige uitbundigheid laat deze kunstenaar achter de Chineesche woning een landschap oprijzen

De aanbidding der Driekoningen — naar een Chineesche zijdeschildering.

met hooge bergtoppen en boomen, en vult hij zijn vlakken op met menschen en dierfiguren, met bloemen en struikgewas. En het geheel is sierlijk, rijk van teekening en kleur van uitvoering.

Alle tafereelen ten slotte geven blijk van die bijzondere innerlijke bewogenheid, welke alleen kan voortspuiten uit een waarachtige en edele kunstopvatting en beheersching van dit edele handwerk.

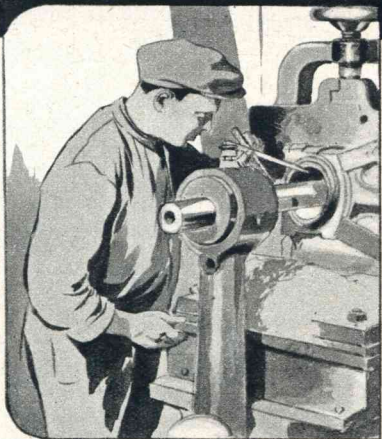
SCH.

Het Christuskind en de engelen in den stal van Bethlehem (naar een Chineesche prent).

In den Kerststal, naar de voorstelling van Wang-Su-ta.

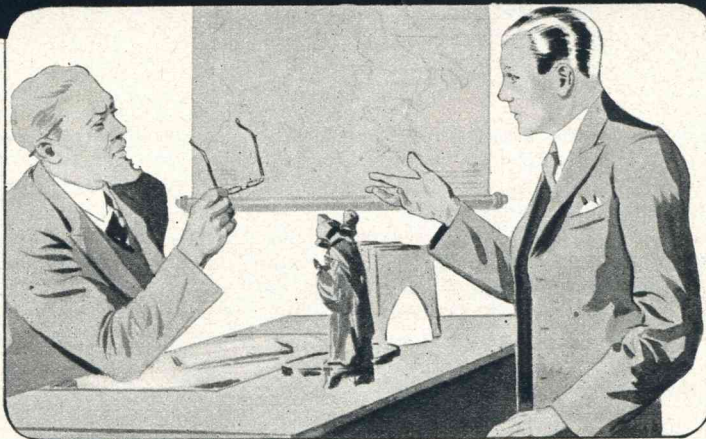
BEKWAAM UZELF EN KOM VOORUIT!

Wel werk, maar geen toekomst!

Vraagt raad aan zijn vroegeren hoofdonderwijzer!

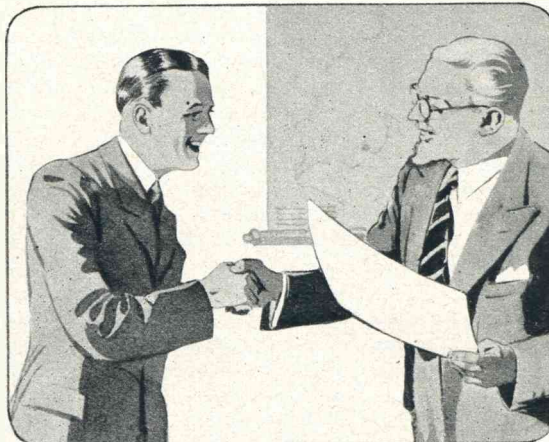
De raad luidt: „VOLG EEN ASSO-CURSUS!”

De bon gepost.

Een prettige tijd van interessante studie!

Het doel bereikt! „Dit Asso-diploma kan je te pas komen; tegenwoordig wordt overal naar diploma's gevraagd!”

Twijfelt gij ook aan Uw toekomst? Lees dan eens aandachtig onderstaande cursusopgave. Kies er een uit, waarvoor U belangstelling hebt. Zend de bon in gesloten enveloppe, gefrankeerd met 5-cents postzegel of schrijf ons een brief. Wij sturen U inlichtingen en een prospectus met vele dankbetuigingen van geslaagden en aangestelden. In het prospectus vindt U ook de andere cursussen van dezelfde letter; U kunt dan alles eens overlezen. Het verplicht U tot niets!

BELANGRIJK: Iedere dame of heer, die de lagere school heeft bezocht, kan onze duidelijke, schriftelijke lessen gemakkelijk volgen. Wij hebben ook cursussen voor gevorderden. Laag maandelijks lesgeld. Boeken, atlanten, tekenbenodigdheden, enz. GRATIS.

★ ★ ★

A-cursussen: voor heren: middenstandsdiploma, verkoper (verschillende branches), kruideniersdiploma, manufacturenbrevet, politie-diploma, marechaussee, militaire politie, leerling-verpleger, besteller, hulpkeurmeester (voor slaggers), keurmeester van waren, warenkennis, filiaalhouder, etaleur, modern reclameschrift, reiziger, administrateur, notarisklerk, makelaar-taxateur, inspecteur verzekeringsmaatschappij, varia-verzekering, directeur van een woning- en assurantiebureau, effectenbediende.

Voor dames: middenstandsdiploma, verkoopster (verschillende branches), kruideniersdiploma, manufacturenbrevet, warenkennis, filiaalhoudster, etaleuse, modern reclameschrift, reizigster, privé-secretaresse, leerling-verpleegster, kinderverzorgster, kinderjuffrouw, assistente bij een dokter of tandarts, effectenbediende.

B-cursussen: voor dames en heren: praktijk-diploma boekhouden (dubbelboekhouden), handelskennis, handelsrecht, statistiek, handelsrekenen, boekhouddiploma's „Mercurius” en „Vereniging van Leraren”, Ned. Taal, Frans, Duits, Engels; Nederlandse, Franse, Duitse en Engelse handels-correspondentie, stenografie (systeem „Groote”), spreken in het openbaar, rekenen, meetkunde, aardrijkskunde, algemene ontwikkeling, belastingrecht, belastingconsulent, handschriftverbetering, beschavingsleer (goede omgangsvormen), eerste hulp bij ongelukken.

C-cursussen: reclame-tekenaar, bouwkundig tekenaar, machine-tekenaar, electrotechnisch-tekenaar, scheepsbouwkundig-tekenaar, meubel-tekenaar, chauffeur-monteur, autotechniek, auto-expert (voor verzekeringsinspecteur en taxateur), auto-diesel-monteur, electriciën, electrotechniek, sterkstroom-monteur, diploma V.E.V., zwakstroommonteur, diploma V.E.V., lijnwerker-telegrafist, erkend installateur, V.E.H.I., radio-monteur, radiotechniek, lasser, lastechniek, machinist (voor stoom-, motor- en electrisch bedrijf, voor de officiële diploma's land- en scheepsmachinist), koeltechniek, vliegtuigmecaniciën, vliegtuigtechniek, verwarmingsmonteur, verwarmingsinstallateur, smid-bankwerker, constructie-bankwerker, erkend gasfitter, erkend waterfitter, loodgieter, adsp. bouwkundig opzichter, bouwkundig opzichter, betonbouw, wegebouw, filmopérateur, fabrieksbedrijfsleider, enz.

ASSO

INSTITUUT VOOR SCHRIFTELIJK ONDERWIJS

Dir. J. van der Bij, Hoofdonderwijzer

NIJUEPlein 31, BIJ HET STATION, ARNHEM

BON. Ik verzoek, zonder enige verplichting, inlichtingen omtrent de cursus voor

Naam

Straat en nummer

Woonplaats Leeftijd